

Op te bergen
in de band van
4 juli 2001

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn

gehouden op 13 juni 2001

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslag van de vergadering van 9 mei 2001	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Voorjaarsnota 2001 en 3 ^e wijziging begroting 2001	3
Argonautproject Aanpakken onderwijs- achterstanden	6
Spreekrecht	6
- <i>mevrouw Pot (namens de Schooladvies en Begeleidingsdienst Drenthe)</i>	6
Vorming provinciaal netwerk openbare bibliotheken Drenthe, fase 1	16
Project Ondersteuning van vrijwilligers- besturen van dorpshuizen en speelplaatsen	19
Encyclopedie van Drenthe ter gelegenheid van het 400-jarig provinciaal bestuur in 2003	24
Ondersteuning provinciale festivals (zie ook de voetnoten op de pagina's 32 en 40)	26
Subsidie Telefonische Hulpdiensten Groningen/Drenthe en Oost-Nederland	32
Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg 2002	33
Hospicezorg in Drenthe	40
Spreekrecht	40
- <i>de heer Reenders (namens het Werk- comité Palliatieve Zorgvoorzieningen Drenthe)</i>	40
Mantelzorg	43
Sluiting	45
Toezeggingen	46

STATENCOMMISSIE CULTUUR EN WELZIJN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 13 juni 2001 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

J.R. Dijkstra (PvdA, voorzitter)
L. Bomhof (VVD)
mevrouw W.H.H. Ceelen (PvdA)
mevrouw M. van Dijk (D66)
mevrouw W.F.C. Dirks (GroenLinks)
J.J. van Heukelum (VVD)
F. Ietswaart (D66)
mevrouw M. Looman-Struijs (PvdA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
J. Prinsen (PvdA)
mevrouw J. Schipper (VVD)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
mevrouw M.Ch.A. Smilde (CDA)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
A.Wendt (ChristenUnie)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
H. Zomer (CDA)

Voorts aanwezig:

mevrouw M.W. Brink-Massier (PvdA,
gedeputeerde)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA,
gedeputeerde)
R.G.J. Derksen (wnd. secretaris)
G. Bosschers
S.J. de Jonge
mevrouw B. van Mierlo

Afwezig met kennisgeving:

W. Hoekstra (OPD)
mevrouw H. Kempe-Foekens (ChristenUnie)
K. Niemeijer (Ouderenpartij)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat er een uitnodiging is binnengekomen voor een werkbezoek aan de Stichting Jeugdzorg Drenthe (SJD) en Jeugdzorg Drenthe. Hij stelt voor dit werkbezoek op 5 september 2001 na de middag plaats te laten vinden.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat de VVD-fractie dan verhinderd is.

De VOORZITTER stelt voor om een werkbezoek van het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT) aan de provincie en het werkbezoek aan de SJD beide op 5 september plaats te laten vinden. Hij stelt voor het werkbezoek van het NNBT van 13.00 tot 14.15 uur op het provinciehuis plaats te laten vinden en aansluitend een werkbezoek aan de SJD te brengen van 15.00 uur tot 17.00 uur.

De COMMISSIE stemt met dit voorstel in.

Mevrouw BRINK stelt de commissie op de hoogte over de laatste stand van zaken met betrekking tot de Tenderregeling vrijwilligers. Gistermiddag rond 17.00 uur waren er 98 aanvragen binnengekomen voor toezending van een informatiepakket. De aanvragende instanties zijn zeer divers en variëren van de speltheek tot zwemclub, verpleeghuis, scoutingclub, overblijfcommissie, lokale omroep, inbrengwinkel Hervormde Gemeente, tennisvereniging en kunstuitleen.

3. Verslag van de vergadering 9 mei 2001

Het verslag wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

4. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

5. IPO-aangelegenheden

Er worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt naar aanleiding van IPO-aangelegenheden.

6. Rondvraag

Mevrouw SMITH merkt op dat in de notulen van deze commissievergadering van 9 mei 2001 staat dat mevrouw Brink heeft toegezegd dat zij de commissie met betrekking tot het Mentorprogramma, ook genoemd in het Maatjesproject, van schriftelijke informatie zou voorzien. Deze toezegging is nog geen gestand gedaan. Kan mevrouw Brink aangeven wanneer dat wel gebeurt? Kan de brief die zij vorige week heeft ontvangen met betrekking tot het onderzoeksbureau voor de volgende vergadering op de agenda worden geplaatst?

Mevrouw BRINK antwoordt dat het Maatjesproject tot de portefeuille van mevrouw De Vries behoort. Met betrekking tot het onderzoeksbureau is aan gedeputeerde Weggemans gevraagd om de verantwoording voor dit onderwerp op zich te nemen. Zij zal de heer Weggemans vragen in deze commissie aanwezig te zijn, teneinde een en ander toe te lichten.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat zij over dit onderzoeksbureau eenzelfde vraag heeft. Zij meent dat zij alsnog zowel met het college, als binnen deze commissie zal kunnen spreken over de punten zoals deze in de bestuursopdracht zijn vastgesteld. Een paar jaar geleden is bij de aanvang van de bouw van de A37 door de VVD-fractie voorgesteld de mogelijkheid te onderzoeken tot het realiseren van een kunstwerk aan de A37. Dit verzoek is bij de wisseling van het college in de la beland en zij vraagt, nu de weg bijna geheel klaar is, of hiervoor niet opnieuw aandacht moet zijn. Zij doet de suggestie om daarbij ook Duitse kunstenaars te betrekken in het kader van de EDR of NHI, aangezien de A37 voor het verkeer tussen Duitsland en Nederland erg belangrijk is. In de vorige commissievergadering is aandacht besteed aan de financiële perikelen van het Noord Nederlands Orkest (NNO) en het college zei toen dat het op dit moment een zaak van het Rijk is. Nieuw is nu wel dat de staatssecretaris een brief naar de Tweede Kamer heeft gestuurd waarin het klip en klaar is dat zelfs met provinciaal geld er geen matching zal plaatsvinden. Nemen de noordelijke provincies hier nu nog initiatief in? Spreekster dacht namelijk dat er nog een dergelijk overleg plaats zou vinden.

Mevrouw BRINK antwoordt dat zij over het kunstwerk langs de A37 reeds in onderhandeling is met haar collega-gedeputeerde die verantwoordelijk is voor verkeer en vervoer. Gistermiddag is er ambtelijk overleg geweest om vast te stellen hoe de stand van zaken inzake het

NNO is. Het noorden zal hierover nog met de staatssecretaris onderhandelen.

Mevrouw CEELEN vraagt hoe het zit met de Regiovisie verzorging en verpleging. Is het convenant al door de gemeenten getekend? Zij hoort wel wat uit het veld, maar is erg benieuwd naar wat de gedeputeerde hierover te zeggen heeft.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat op woensdag 6 juni 2001 het convenant is getekend door alle partijen en ook door alle gemeenten.

7. Statenstuk 858, Voorjaarsnota 2001 en 3^e wijziging begroting 2001

Mevrouw SMILDE heeft een paar algemene opmerkingen naar aanleiding van dit agendapunt. In de eerste plaats is het verheugend dat na jaren van ingrijpende bezuinigingen in de magere jaren na 1995, waarin welzijn er behoorlijk van langs heeft gekregen, er nu financiële ruimte is om een éénmalige compensatie te verlenen. Zij gaat daar dan ook graag mee akkoord. Zij wacht een voorstel van het college over structurele indexering af en stelt voor om dit samen te laten gaan met inachtneming van de herijking van het welzijnsbeleid, want die zaken moeten synchroon lopen. Spreekster zou graag zien dat, gezien de financiële positie van de provincie, er ook gelden via de provincie voor het NNO worden vrijgemaakt. Kwalitatief is het een prima orkest en zij vindt dat dergelijke zaken dan ook gestimuleerd zouden moeten worden.

Mevrouw SCHIPPER sluit zich aan bij de opmerkingen van het CDA voor wat betreft de indexering van de instellingen en het herijkingstraject. De VVD-fractie spreekt waardering uit voor de mensen die zich als vrijwilliger inzetten en zij is het met het college eens dat de jarenlange bevrozing van de zogenaamde waarderingssubsidies om een heroverweging vraagt. Bij de waarderingssubsidies is nu gekozen voor een eenmalige beloning van vijftig procent en te lezen is dat er later nog zal worden gesproken over eventuele indexering. Zij vraagt zich af waarom er voor deze systematiek is gekozen en waarom er niet is gekozen voor een ander percentage, gecombineerd met indexering op dit moment. Verder vraagt zij of er in het herijkingstraject een moment is gepland om vast te stellen of alle waarderingssubsidies passen binnen het provinciaal beleid. Spreekster meent dat dit namelijk is afgesproken. Ten aanzien van het

Regionaal Patiënten-/Consumentenplatform (RPCP) ligt er nu geen statenstuk voor. Zij is positief ten aanzien van de taken van het RPCP. Zij heeft er geen bezwaar tegen om er extra geld aan te geven, maar zij vindt dat het nu wat mager is onderbouwd. Waar is het geld voor nodig?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN heeft een brief van mevrouw Bergmans te Tiendeveen ontvangen inzake steun aan het Börgerder Wasschup. Ze heeft deze aan het college gestuurd. Hoe denkt het college over die brief en wat wordt ermee gedaan? In de voorjaarsnota staat een voorstel om een eenmalige compensatie te verlenen voor niet-geïndexeerde subsidies voor cultuur-, welzijn- en zorginstellingen en waarderingssubsidies. Voorgesteld wordt om deze eenmalig met 50% te verhogen. Het lijkt wel een sympathiek voorstel, maar wat schiet het college er op de lange termijn mee op? Kan er niet beter worden gekeken wat die clubs en instellingen werkelijk nodig hebben, zodat er op de lange termijn op een goede manier subsidie wordt verstrekt? Mevrouw Schipper heeft iets over het NNO naar voren gebracht. Spreekster heeft in ieder geval van het concert van het NNO genoten.

Mevrouw SMITH heeft dezelfde vragen als mevrouw Smilde en mevrouw Schipper over de eenmalige compensatie van subsidies en waarom er voor een verhoging met 50% is gekozen. Waarom is dit geen ander bedrag? Zij wil daar nog wat nadere informatie over krijgen van de gedeputeerde. Tevens heeft zij dezelfde vraag als de VVD over het RPCP. Er wordt nu weer gekozen voor een tijdelijke oplossing, maar op lange termijn moet hier toch meer duidelijkheid over komen? Wanneer wordt het structureel? Is het de bedoeling dat de financiën voor het RPCP uit de IVOM-financiën gaan komen? Op pagina 33 gaat het over de verhoging van het budget "Onderzoek door derden". Er wordt f 350.000,- extra gevraagd. Waar is dit bedrag op gebaseerd? Expertise van buitenaf inhuren is soms noodzakelijk, maar waarom moet er voor het onderzoeksbureau nog externe advisering komen? Zijn STAMM en IVOM daar niet deskundig genoeg voor? Bij het Intercultureel instituut is een projectleider aangesteld. Is er dan nu nog onderzoek nodig, want zij kan zich voorstellen dat dit inmiddels al te laat is?

De VOORZITTER merkt op dat de vraag van mevrouw Smith over het bedrag van f 350.000,-, typisch een vraag is die deze middag in de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie dient te worden besproken.

Mevrouw SMITH zegt toe deze vraag aan haar collega's door te spelen.

De heer IETSWAART sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw SMILDE over het NNO. Met betrekking tot de verhoging met 50% van de waarderingssubsidie, geeft hij aan dat de toelichting en motivering van die maatregel ontbreekt. Hoe moet daarmee worden omgegaan?

Mevrouw LOOMAN sluit zich aan bij mevrouw Schipper en mevrouw Smilde. Zij is blij dat veel projecten die in de nota genoemd staan, voortkomen uit de Statencommissie Cultuur en Welzijn en dat veel voornemens uit het bestuursprogramma en verkiezingsprogramma op deze manier verwezenlijkt zijn.

Mevrouw BRINK merkt op inhoudelijk op het NNO terug te zullen komen. Het gaat er namelijk om dat in het begin is afgesproken dat het Rijk dit zal financieren. Op voorhand ziet het college, samen met de vier andere partners, niet direct een aanleiding om daar in te springen.

Mevrouw SMILDE merkt op dat staatssecretaris Van der Ploeg zegt dat als de provincies niets geven, het Rijk ook niets hoeft te geven. Zij vindt het uitstekend dat het college de onderhandelingen ingaat, maar denkt dat het goed is dat het college weet dat deze commissie best bereid is om na te denken over het NNO, aangezien deze commissie dat belangrijk vindt.

Mevrouw BRINK merkt op dat omdat de staatssecretaris zich niet aan de afspraken houdt, het college eerst voor deze inzet kiest en dan pas zal kijken wat er samen met de provincies Groningen en Friesland kan worden gedaan.

Mevrouw SCHIPPER verwijst naar een brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer, waarin staat dat er, of de provincies nu geld geven of niet, in ieder geval niet gematcht wordt. Door de fusie van de noordelijke orkesten heeft het Rijk *f* 6 miljoen per jaar kunnen bezuinigen. Zij heeft begrepen van het NNO dat dit orkest jaarlijks meer dan *f* 1 miljoen kwijt is aan wachtgelden en dergelijke. Het zou aardig zijn om het Rijk aan te spreken op deze kosten die rechtstreeks voortvloeien uit de fusie.

Mevrouw BRINK antwoordt dat ten aanzien van het NNO met het Rijk hier nog overleg over gevoerd wordt.

Ten aanzien van de niet-budgetinstellingen kiest het college ervoor om alle instellingen, die jarenlang geen verhoging hebben ontvangen, eenmalig te compenseren met een verhoging van de subsidie met 50%. Het is het jaar van de vrijwilliger en bovendien zijn er veel organisaties die al 16 jaar zonder te morren hetzelfde bedrag aan subsidie ontvangen. Het betreft hier de stille vrijwilligers, de mensen die ongelofelijk veel werk verzetten met beperkte middelen. Het is dan ook daarom dat het college heeft besloten deze organisaties eenmalig 50% extra te geven. Deze verhoging heeft geen enkele consequentie voor de opvolgende jaren. In het najaar zal de provincie deze organisaties tegen het licht houden en dan zal worden bekeken wat er in de komende jaren aan subsidie zal worden verstrekt. Het gaat hier echter om een eenmalige verhoging als waardering voor al het goede werk dat deze organisaties de afgelopen jaren hebben verricht.

De heer IETSWAART vraagt waarom er is gekozen voor een verhoging met 50% en niet hoger of lager. Waarom is de indexering niet doorberekend over de afgelopen 16 jaar? Wat zijn de beweegredenen van het college geweest om op 50% te gaan zitten?

Mevrouw BRINK antwoordt dat daarvoor is gekozen omdat het college dit percentage heel redelijk leek. Het gaat om organisaties waarbij een verhoging met 50% op een bedrag van *f* 2.000,- neerkomt.

De heer IETSWAART concludeert dat de verhoging met 50% door de gedeputeerde niet nader kan worden gemotiveerd en onderbouwd.

Mevrouw BRINK antwoordt dat zij dit wel heeft gemotiveerd door te verwijzen naar het jaar van de vrijwilliger, de inzet van de vrijwilligers en het gegeven dat van sommige instellingen de subsidie in de afgelopen 16 jaren niet is verhoogd, zonder dat deze organisaties om meer vroegen.

De heer IETSWAART heeft gevraagd naar de argumenten van het college waarom er voor een verhoging met 50% is gekozen. Hij constateert dat de enige reden die daarvoor is aangevoerd is dat het college denkt dat dit een redelijke verhoging is. Dat motief is voor hem erg mager.

De heer VAN HEUKELUM merkt op dat deze vraag ook bij een verhoging met 40 of 60 % gesteld had kunnen worden. Bij een eenmalige verhoging moet er toch ergens voor gekozen

worden? De vraag van de heer Ietswaart kan bij ieder percentage worden gesteld.

De heer IETSWAART antwoordt dat als er 16 jaar geen verhoging is toegepast, er over de afgelopen 16 jaar een bepaalde indexering op het bedrag zou kunnen worden losgelaten om op een percentage te komen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat ook in het CAB-rapport werd gesuggereerd om de subsidies aan vrijwilligersorganisaties te verhogen. Als eenmalige verhoging vond het college 50% heel redelijk en daarvoor heeft zij de argumenten aangedragen. Dat dit niet de argumenten van D66 zijn, is iets waar zij niets aan kan doen.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat een niet-geïndexeerde instelling ook geen geïndexeerde instelling wordt. In die zin is de voorliggende beleidslijn, waaruit de eenmalige verhoging met 50% voortvloeit, duidelijker.

Mevrouw BRINK antwoordt dat in het najaar alle instellingen en de daaraan verleende subsidies op hun merites zullen worden bekeken. Dan kan worden bepaald of deze instellingen nog dienen te worden gesubsidieerd en zo ja, of dat een geïndexeerde subsidie moet worden.

De heer IETSWAART merkt op dat dit wel van belang is. Is het college de mening toegedaan dat instellingen die er nu eenmalig 50% bij krijgen, ook in de toekomst een structurele verhoging zullen krijgen op basis van indexering, of blijft het een eenmalige verhoging?

Mevrouw BRINK antwoordt dat het college in het najaar met alle organisaties om de tafel zal gaan en dan zal het college met argumenten komen waarom sommige organisaties meer geld krijgen, andere minder en weer andere organisaties helemaal geen provinciale subsidies meer zullen ontvangen. Die vaststelling gebeurt pas in het najaar.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN antwoordt dat zij hiermee niet akkoord zal gaan.

Mevrouw BRINK merkt op dat het college ook een brief van mevrouw Bergmans inzake steun aan het Börgerder Wasschup heeft ontvangen. Spreekster denkt dat het hier meer om een gemeentelijke aangelegenheid gaat, dan om een provinciale. Soms krijgen organisaties bij de gemeente geen poot aan de grond en proberen zij het bij de provincie. Zij zegt toe naar de brief te

zullen kijken en zij zal aan de commissieleden meedelen wat het college met de brief gaat doen.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat bij het RPCP bij de verhuizing staat vermeld waar het geld voor bestemd is. Als het gaat om de CAO's zijn er organisaties bijeengevoegd die met een verschillende CAO werkten. Bovendien is landelijk afgesproken dat voor de RPCP's de CAO-Wel-zijn zou gelden en niet die voor ondersteuningsfunctionarissen. Deze harmonisatie is in het voorliggende stuk doorgevoerd en getoetst aan de landelijke afspraken. Dit leidt tot een bedrag van f 80.000,-- voor de harmonisatie van de CAO's. Dat betekent dat dit mooi in lijn is gebracht. Er is ook nadrukkelijk gekeken naar de omliggende provincies voor wat betreft de vaststelling van salarisschalen. Dat betekent ook dat een en ander structureel goed is geregeld, want het is geen tijdelijke oplossing. In het bestuursprogramma heeft het college al gezegd dat als er een herijking wordt ingegaan, dat binnen het totale budget plaats moet vinden. Er zal dus een deel uit het welzijnsveld worden weggehaald omdat taken worden verschoven. Dat geld zal worden gebruikt voor de structurele financiering van deze kosten. Uit datzelfde budget kunnen in de toekomst de CAO-afspraken worden gecontinueerd. Hoe het zal gaan met het IVOM is een aantal maanden geleden al uitgebreid besproken in deze commissie. Als er taken van IVOM richting RPCP verschuiven, dan zullen ook die gelden die kant uitgaan.

De VOORZITTER concludeert dat het voorliggende stuk de status van een B-stuk zal houden, waarover nog kan worden gediscussieerd in de statenvergadering.

Statenstuk 848, Argonautproject Aanpakken onderwijsachterstanden (voorstel n. Voorjaarsnota 2001)

Spreekrecht

Mevrouw POT is directeur van de Schooladvies en Begeleidingsdienst Drenthe (SABD) en geeft namens deze organisatie een inspreekreactie. Naar aanleiding van telefonisch contact met een van de statenleden, heeft zij verzocht een toelichting op het Argonautproject te mogen geven. Zij is als voorzitter van de Stuurgroep Argonaut betrokken bij het Argonautproject, dat nu voorligt. Centrale vraag in het telefoongesprek was wat dit Argonautproject nu eigenlijk inhield. Is dit een leuk initiatief van instellingen die vinden dat dit belangrijk is om te doen, of wordt het door

een bredere visie gedragen? Wat is de rol van de provincie in de financiering?

Het Argonautproject is niet alleen maar een leuk initiatief van een aantal instellingen. De achterstandsproblematiek in het onderwijs in Drenthe is bekend. Naast de 1.25 leerlingen speelt dit ook voor leerlingen die geen specifieke score hebben. Leerachterstanden zijn onderwijsbreed, dus een aandachtspunt voor de SABD. Ook gemeenten en instellingen hebben aangegeven dat daar prioriteit aan gegeven moet worden, niet alleen om het onderwijs, maar ook om de aanjaagfunctie van het onderwijs in de sociaal-economische ontwikkeling van Drenthe. De provincie heeft subsidie toegekend aan het onderzoek van SARDES naar de oorzaken van leerachterstanden. Samen met de SABD en Onderwijsvoorrang Drenthe wordt daar een onderzoek naar verricht. De resultaten worden in september bekend, maar inmiddels is al het een en ander over onderwijsachterstand bekend. Het is bekend dat leerkenmerken 50 tot 60 % van de achterstand bepalen. Het gaat hier om de taligheid van leerlingen en ook het milieu waaruit leerlingen komen speelt daarbij mee. Ongeveer 25 tot 30% wordt bepaald door de onderwijsfactoren en de thuissituatie bepaalt de overige 10 tot 15%. Het betreft hier onderdelen van een puzzel waar, bij de bestrijding van onderwijsachterstand, aandacht aan geschonken moet worden. Het onderzoek dat in september zal worden gepubliceerd diept een aantal van deze oorzaken nog wat verder uit. Het is bekend dat de provincie op dit moment ook aandacht besteedt aan de thuissituatie van leerlingen. Er is opvoedingsondersteuning en uit een onderzoek van STAMM komt de vraag naar voren hoe zorg en welzijn zó kunnen worden gecombineerd dat ook de thuissituatie erbij kan worden betrokken. In Drenthe zijn veel aanvullende programma's voor taalverwerving ontwikkeld. Het Argonautproject is door de SABD opgezet om zich te richten op verbetering van de onderwijsfactoren. Met name de onderwijsfactoren worden sterk bepaald door de leerkrachten die voor de klassen staan en de SABD heeft gezegd dat het goed is om daar specifieke aandacht aan te besteden. Dat is niet bedoeld omdat leerkrachten het niet goed zouden doen, maar om de leerkracht te ondersteunen en deskundig te maken in het instrueren van zijn of haar leerlingen. Daarbij wordt gekeken naar de didactische aanpak van de leraar, hoe er omgegaan wordt met de beschikbare tijd, de aangeboden leerstof, het pedagogisch klimaat en dergelijke. Het unieke aan dit voorstel is dat voor die invalshoek is gekozen om een ontwikkelassessment voor leerkrachten te maken,

zodat gewerkt wordt aan hun eigen ontwikkeling en verbetering van de vaardigheden als het gaat om instructie. Deze variant is dus eigenlijk een volgsysteem voor leerkrachten, waarbij specifiek wordt gekeken naar de vaardigheden van leerkrachten om die instructie te geven die noodzakelijk is. Juist het ontwikkelassessment voor leerkrachten brengt de extra kosten met zich mee. Leerkrachten en scholen zijn gewend studiebijeenkomsten te houden en zich te verdiepen in bepaalde onderwerpen. Daar krijgen scholen geen subsidie voor, maar wel voor het ontwikkelassessment voor leerkrachten. De drie instellingen hebben het ontwikkeltraject op eigen kosten ontwikkeld en zeggen dat nu de slag geslagen dient te worden, door het programma in de scholen uit te laten voeren. Het zou goed zijn indien de provincie daaraan een bijdrage levert. De vraag dringt zich op waarom het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW) hier niet aan bijdraagt. De landelijke overheid subsidieert geen individuele projecten. De rijksoverheid heeft een voorkeur deze middelen in te zetten via onderwijsvoorrang of OVB-gelden. Achterstanden worden op die manier aan gebieden toegekend en vervolgens wordt er verder gekeken wat daarmee gebeurt. De afgelopen periode hebben de drie instellingen heel hard op de trom geslagen om in Drenthe te zorgen dat er voldoende aandacht is voor 1.25-leerlingen en dat niet al het geld naar het westen gaat naar de 1.9-leerlingen. Op alle momenten wordt deze problematiek bij de staatssecretaris onder de aandacht gebracht. Zij vraagt de provincie dit project te ondersteunen en met name daar waar het de leerkrachtondersteuning betreft. De instellingen proberen dit project te bekostigen uit de reguliere begeleidingsmiddelen en de reguliere schooldienst-gelden. Als er voorliggende voorzieningen zijn, zoals GOA-gelden, dan zullen deze ook daarop worden ingezet. Juist om het Drenthebreed mogelijk te maken, is deze stimuleringspremie van ongeveer f 7.500,- per school heel belangrijk om ook die stap te zetten, teneinde dit voor elke Drentse school mogelijk te maken. Niet iedere Drentse school zal er aan meedoen, maar het geeft net even die duw in de rug die belangrijk is. Als dit project dan ook wordt uitgevoerd, is een belangrijk deel ingevuld van de integrale visie op de vooruitgang van het onderwijs in Drenthe. Andere delen van die visie zullen in september nog weer bij deze commissie terugkomen als het gaat om de uitslagen van het rapport dat door SARDES gemaakt wordt. Met het honoreren van het Argonautproject kan de provincie een

belangrijke bijdrage leveren aan een steun in de rug voor leerkrachten.

De heer PRINSEN vraagt of leraren vrij zijn om aan het Argonautproject deel te nemen of niet.

Mevrouw POT antwoordt dat er per schoolteam gekozen wordt dit project te volgen. Indien een school ervoor kiest deel te nemen aan het Argonautproject, dan kunnen individuele leraren er niet voor kiezen om er niet aan mee te doen. Het is niet zo dat alle Drentse scholen eraan mee doen, want sommige scholen hebben al een dergelijk traject achter de rug. Er wordt dus heel goed gekeken of dit een model is dat geschikt is om de instructievaardigheden van leerkrachten op een bepaalde school te vergroten. Er wordt wel geprobeerd zoveel mogelijk die scholen te bereiken waarvan wordt gedacht dat deze belang hebben bij het volgen van dit traject.

De heer PRINSEN vraagt wie dan besluit of het project past bij een school.

Mevrouw POT antwoordt dat dit voor een groot deel de school zelf is. Het hele project kent een intakeprocedure, waarin voorgelicht wordt wat de bedoeling is en waar gekeken wordt naar de startsituatie van de school. Op basis daarvan wordt gekeken of dit de weg is die de school verder helpt in het verbeteren van de leerprestaties. De leerkrachten zijn dan ook zelf stuurman gemaakt in hun eigen verbetertraject.

De heer PRINSEN merkt op dat het voor leerkrachten die al lang in het onderwijs zitten moeilijk kan zijn om toe te geven dat het niet helemaal goed gaat en dat het onderwijs dat gegeven wordt zodanig is dat er bijscholing nodig is.

Mevrouw VAN DIJK heeft begrepen dat er met name in groep 4 van het basisonderwijs een bottleneck zit voor wat betreft de resultaten en de motivatie van de leerlingen. Heeft dat iets met het Argonautproject te maken of is dat een probleem waarvoor het onderzoek oplossingen aanreikt?

Mevrouw POT antwoordt dat het in de gehele school belangrijk is om het instructiegedrag van leerkrachten te optimaliseren. In de onderbouw wordt veel geïnvesteerd in groepen leerlingen. De resultaten daarvan worden in de bovenbouw onvoldoende vastgehouden. Daarop wordt met dit project goed ingespeeld, aangezien er wordt gewerkt aan instructievaardigheden van alle leerkrachten. In het onderzoek dat in september

uitkomt wordt er nog specifiek op deze materie ingegaan.

Mevrouw SMITH heeft begrepen dat er bij de eerste aanvraag f 505.000,- is aangevraagd. Heeft de SABD dan nu genoeg aan het bedrag van f 465.000,-?

Mevrouw POT antwoordt dat zij hoopt dat zij aan dat bedrag niet genoeg heeft, want dan is het een succesvol project. Afspraak is dat pas subsidie wordt toegekend indien scholen daadwerkelijk aan het project deelnemen. Naarmate er meer subsidie nodig zal zijn zal er breder met dit project in de Drentse scholen worden gewerkt. In de aannames is uitgegaan van de deelname van ongeveer 60 scholen en daarop is de subsidieberekening die is voorgelegd gebaseerd. Zij schat dat dit een goede aanzet is, maar het kan zijn dat bij toenemende deelname de vraag moet worden gesteld hoe een en ander kan worden gefinancierd. De berekening zoals die nu is voorgelegd vormt een goed uitgangspunt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN constateert dat de leerlingen in Drenthe een onderwijsachterstand van 1 à 2% hebben. Er worden dan ook onderzoeken verricht, waarbij de situatie bij de scholen wordt vergeleken met plattelandsgemeenten. Ook vindt een onderzoek van het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen in Nijmegen plaats. Hoever strekken deze onderzoeken? De aanwezigheid van vervolgonderwijs kan veel gevolgen hebben voor de resultaten van de leerlingen. Hoever strekken de onderzoeken zich: zijn deze alleen gebaseerd op het milieu, of ook op de onderwijssituatie en de mogelijkheden voor vervolgonderwijs? Is dit project administratief geen extra belasting voor de leraren?

Mevrouw POT hoopt dat door haar verhaal duidelijk is dat zij kiest voor een integrale aanpak. Bij onderwijsachterstanden zijn er meerdere factoren, zoals de leerkrachten, de thuissituatie en de leerlingkenmerken. Op alle drie aspecten gaat zij in en absoluut niet vanuit het gegeven dat leerkrachten het niet goed zouden doen, maar vanuit het perspectief van het aanleren van expertise die nodig is om betere prestaties te leveren. Het is dus een positieve ondersteuning naar de leerkrachten toe en zij benadrukt de drie elementen die daarbij wezenlijk zijn. In het voorliggende stuk zit vooral de invalshoek vanuit de leerkracht en in de onderzoeken zitten de andere delen, in samenhang met de totale problematiek.

De heer BOMHOF vraagt of de SABD in de beginfase wel gepoogd heeft om rijks gelden via het Ministerie van OCenW voor het Argonautproject te krijgen. Bij de voorbereiding van dit project, te weten het verbeteren van het instructiegedrag van docenten, is aangegeven dat er allerlei relaties met de thuissituatie van leerlingen zijn. Is er vanaf het begin ook gelet op de afstemming en de samenhang met de projecten die zijn gericht op de thuissituatie van kinderen?

Mevrouw POT antwoordt dat in de beginfase inderdaad is gepoogd gelden van het Ministerie van OCenW te krijgen. De SABD heeft met name bij OCenW ingezet op een lobby om geld te krijgen voor lokaal onderwijs en GOA-beleid. Indien dit geld beschikbaar is kan dit worden besteed aan een project als Argonaut. Tevens is van begin af aan gelet op de samenhang van dit project met de projecten die zijn gericht op de thuissituatie van kinderen, want dat is een van de grootste sleutels tot succes. De inzet van het provinciaal beleid is tevens op die samenhang gericht.

De heer WENDT vraagt of iedere Drentse school kan meedoen aan dit project of dat er nog criteria voor deelname zijn.

Mevrouw POT antwoordt dat elke Drentse school die in het verzorgingsgebied van de drie instellingen valt aan het project kan deelnemen. Deelname geschiedt binnen de gestelde voorwaarden, dat wil zeggen dat het doorlopen van een intake daartoe noodzakelijk is.

De VOORZITTER dankt mevrouw Pot voor haar toelichting en gaat over op de inhoudelijke behandeling van het voorliggende statenstuk.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat het bestaan van onderwijsachterstanden in Drenthe een morele optater van jewelste betekent. Indien dan blijkt dat Drentse leerlingen op taal in de Cito-toets 2% lager scoren dan het landelijk gemiddelde, op rekenen 0% en op informatieverwerking 1%, dan is hem de grootte van die achterstand niet zo duidelijk. Toch zijn dit getallen waar sommige mensen manisch depressief van worden en het is dan ook daarom zo noodlottig dat er een bedrag van f 465.000,-- voor wordt gevraagd. Nog steeds denken velen dat het bestrijden van onderwijsachterstanden een rijkstaak is en spreker meende daar ook toe te behoren. De provinciale gisiseur denkt daar

kennelijk anders over want 1% achterstand dient met zoveel mogelijk middelen te worden bestreden. Gemeenten en instellingen vinden dit een taak van de provincie. Spreker kan zich daar iets bij voorstellen, want voor gemeenten is dit niet alleen gemakkelijk, maar het scheelt ook geld, tijd en denkwerk en de provincie is blij om deze vorm van erkenning. Wat zijn bezwaar is, is dat er opnieuw eenzijdig de nadruk op het functioneren van de leerkracht wordt gelegd, ook al wordt dat door de inspreker tegengesproken. De leraar schiet tekort, althans heeft meer ondersteuning nodig om beter instructiegedrag te vertonen. In het gegeven overzicht door de inspreker wordt echter gerefereerd aan de leerkenmerken van de leerling zelf, die 50% zouden uitmaken, terwijl de thuissituatie ook in 10 tot 15% meespeelt. Hij zou zich dan ook kunnen voorstellen dat het bedrag van f 465.000,-- zich daar eens op zou richten. Tegelijkertijd kan spreker zich voorstellen dat de leerkenmerken en de thuissituatie veel minder makkelijk te beïnvloeden factoren zijn dan de leerkracht. In dit voorstel zitten een aantal automatismen en aanvechtbare stellingen. Leiden beter toegeruste leerkrachten automatisch tot betere leerresultaten? Kennelijk moet er niet gezeurd worden over exogene factoren als huiselijke situaties, sociaal-psychologische factoren en dat soort dingen. De motivatie van leerlingen en de arbeidsmarktproblematiek zijn ook factoren die meespelen.

Om docenten betere vaardigheden bij te brengen hebben deze bij- en nascholing nodig en dat is een rijkstaak volgens spreker. Het Rijk doet dat echter noch in individuele gevallen, noch indien het Rijk door de SABD wordt geconfronteerd met dit soort achterstanden.

Competenties van leerlingen worden maximaal benut, zo jubelt de SABD. In de zogenaamde blauwdruk staat een waarachtiger zin op de niet genummerde pagina 3, namelijk dat de wetgever totale instructie op het oog heeft. Totale instructie is een wijze van instrueren waarbij leeractiviteiten niet alleen gericht zijn op het overdragen van kennis en vaardigheden maar evenzeer ondersteunend zijn voor de persoonlijkheidsontwikkeling. Artikel 8 van de Wet op het primair onderwijs bevestigt dat de voorwaardenscheppende taak van de wetgever – het Rijk – met betrekking tot kennis en kunde van het personeel ten aanzien van nascholing, bijscholing en education, permanent moet worden uitgevoerd.

Met dit voorstel neemt de provincie een rijkstaak over en daar heeft spreker problemen mee. Immers, over 7 of 10 jaar zijn er weer nieuwe leerkrachten in het openbaar en bijzonder

onderwijs, Wat moet er dan gebeuren? Dan moet er weer opnieuw worden begonnen met de problematiek van de leraar die zijn zogenaamde vaardigheden moet bijspijkeren. Zijn fractie is van oordeel dat de provincie dit niet moet doen, want deze gelden moeten worden gereserveerd voor de magere jaren op een ander beleidsterrein.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat de onderwijsresultaten in het Argonautproject in Drenthe iets lager liggen dan het landelijk gemiddelde. Nader onderzoek moet nog gedaan worden naar vergelijkbare plattelandsgebieden in Nederland. Over de oorzaken van de verschillen op het gebied van taal, rekenen, wiskunde en begrijpend lezen is haar niets bekend. Er wordt wel een onderzoek genoemd van het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen te Nijmegen, gesubsidieerd door de provincie Drenthe, maar de uitkomsten van dat onderzoek worden nog steeds niet genoemd. Als er aanwijsbare oorzaken zijn dan is het verbeteren van het instructiegedrag de ultieme oplossing. Er zijn echter andere kenmerken, zoals de leerkenmerken en de thuissituatie. Voor wat betreft de doorstroming naar het voortgezet onderwijs is het percentage in Drenthe lager dan het landelijk gemiddelde. Ligt dit aan die 1 of 2% of ligt het aan het perspectief voor leerlingen, want met name de aanwezigheid van vervolgonderwijs kan van invloed zijn op de motivatie van de leerlingen om zich in te spannen, aangezien er dicht in de buurt een school is waar de leerlingen naar toe kunnen? Hierbij denkt spreker aan Frederiksoord. Is het nu echt een taak die de provincie dient te verrichten of is dit een rijkstaak?

Mevrouw VAN DIJK merkt op dat het niet alleen gaat om de achterstanden die de kinderen tijdens een lagere schoolperiode hebben opgelopen, maar ook om de doorstroming naar het hbo of de universiteit. Waarom gaan de kinderen in Drenthe minder naar deze hogere instroommogelijkheden? Er is een aantal oorzaken aan te wijzen en een oorzaak zal altijd zijn dat de leraar het niet altijd goed doet. Gelukkig krijgen heel veel leraren door dit project een steun in de rug. Er is dan ook duidelijk gemaakt dat de toe te kennen subsidie slechts een eerste stap in de goede richting betekent. D66 is heel blij met dit project omdat het een eerste stap is. Wat zij graag wil, omdat het facultatief is, is dat er vanuit de provincie heel veel ruchtbaarheid aan het project wordt gegeven en de pilots in de pers gevolgd worden, zodat Drentse ouders zich bewust worden van de mogelijkheid om scholing te volgen. Daarmee zullen ouders

aangespoord worden de eigen school te bewegen met het project mee te doen en zij hoopt dan ook dat er meer geld beschikbaar zal komen om het complete pakket uit te kunnen voeren.

De heer WENDT vraagt of het project nog wel nodig is. Afgelopen vrijdag stond in het dagblad Trouw een paginagroot artikel over een school in de Bijlmer. Drieëntwintig van de vijftientwintig kinderen in groep 8 gingen door naar havo of vwo. De genoemde oorzaak in dat artikel was de consciëntieuze werkhouding van de leerling; leerlingen waren afkomstig uit stabiele gezinnen en vanuit huis heerste er meer discipline; het team van leerkrachten was bovendien stabiel dan op andere basisscholen. In 1992 is er een rapport van Van Kemenade verschenen dat heet "Ceders in de tuin". In dat rapport zegt Van Kemenade dat de opleidingsgraad van ouders in grote mate bepaalt of een kind een achterstand krijgt. Dat alles overwegend vraagt hij zich af of dit project niet veel te eenzijdig is en enkel is gericht op leerkrachten.

Er wordt uitgegaan van een mensbeeld dat het zijne niet is. Mits de situatie gecreëerd is, is de mens in staat om te leren. Kennelijk is er niet nagedacht over de acceptatie van het feit dat ieder mens gaven heeft gekregen. Dat betekent ook dat mensen tot aan het plafond kunnen zitten. Onderwijsachterstand is dan te definiëren als "niet toekomen aan je eigen plafond" en dat plafond is in Drenthe misschien wel lager dan in de rest van Nederland. Het stuk is wat hem betreft dan ook veel te optimistisch. Verder denkt hij dat de leerinstructie er heel veel toe doet. Leren is construeren en daarom zijn alle opvoeders rondom kinderen erg belangrijk, en niet alleen de leerkrachten. In de reacties op het Drents onderzoek is ook gepleit voor het ontwikkelen van een bondgenootschap met ouders. Immers, leren construeren houdt niet op bij de schooldeur. Er wordt gesuggereerd dat het ontbreken van een constructieve thuissituatie een groot struikelblok is voor kinderen na groep 4. Zou dat misschien te maken kunnen hebben met het plafond van de ouders? Hierin voorziet het project niet en dat is ook niet de bedoeling. De provincie zou over dat aspect echter ook wel eens na kunnen denken. Investeren in het samen optrekken met ouders is immers belangrijk. Instructievaardigheden van leerkrachten hebben ook te maken met persoonlijke mogelijkheden van leerkrachten en wat dat betreft kijkt hij er niet van op dat de kosten van dit project zo hoog zijn. Daar wordt immers erg veel in geïnvesteerd. Samenwerking met de pabo's is erg belangrijk en eigenlijk zou dit, meer dan nu het geval is, in het reguliere leerpakket

moeten worden opgenomen. Het project past op zich goed in de aandacht voor kwaliteitszorg op scholen en zal ongetwijfeld ook uitstraling hebben naar "Weer samen naar school" (WSNS), het project voor de zwakke leerling binnen het reguliere onderwijs. Dragen die WSNS-verbanden ook bij in de kosten van dit project of zit dat al versleuteld in de bijdragen uit de scholingsbudgetten van de scholen? Of alle scholen mee kunnen doen is zojuist al beantwoord door mevrouw Pot. Hij vraagt zich af of het project wel zo grootschalig moet worden opgezet.

Mevrouw SMITH merkt op dat er diverse onderzoeken zijn geweest naar onderwijsachterstanden en nu blijkt dat het instructiegedrag van het onderwijzend personeel een van de oorzaken is, naast de leerlingen zelf en de thuissituatie. Komt er nog meer onderzoek naar onderwijsachterstanden, gezien de argumenten die daarvoor worden gegeven in de beleidsbrief onder 3.2? Zo ja, wat voor soort onderzoek zal dat dan zijn? Het Argonautproject gaat de leerkrachten bijscholen op het instructiegedrag en instructievaardigheden. Zij kan zich ook voorstellen dat er wat meer aandacht aan de pabo's wordt besteed, met name daar waar het de scholing van toekomstige leerkrachten betreft. Verder vindt zij het een goed project en hoopt zij dat er zeer veel publiciteit aan gegeven zal worden.

Mevrouw WESTERKAMP merkt op dat de titel van dit voorstel "het aanpakken van onderwijsachterstanden" ook bij het CDA een hoge prioriteit heeft. Het voorstel roept echter zowel op financieel als op inhoudelijk terrein vragen op. Het onderwijsachterstandsbeleid is een belangrijk beleidsterrein en op landelijk niveau is het Rijk er niet in geslaagd om de achterstanden te verlagen. Dit project zou kunnen bijdragen de achterstanden te verlagen en door middel van monitoring en evaluatie worden de resultaten vastgelegd. Zij vraagt zich echter af of het Rijk dit beleid niet zelf moet financieren, gelet op de extra miljoenen die de staatssecretaris heeft toegezegd voor het onderwijsachterstandsbeleid. Zij vraagt of de SABD voor dit project zelf bij de staatssecretaris is geweest. Een andere vraag is of dit project ook niet bij het Kompas van het Noorden kan worden ingediend, aangezien het ook een beleidsuitgangspunt is. Ook heeft zij vragen over de totstandkoming van dit project. Komt de vraag naar dit project uit het basisonderwijs en is het basisonderwijs ook van mening dat de deskundigheid te gering is? Is de

deskundigheid van leerkrachten alleen in Drenthe te gering en is deze deskundigheid ook gemeten? Hoe om te gaan met een eventuele takenverzwaring van leerkrachten? Ten aanzien van de aanpak vraagt zij of er ook wordt gedifferentieerd in aanpak naar verschillende onderwijstypen, zoals bijvoorbeeld het Daltononderwijs. Is er voldoende draagvlak voor in onderwijsland? Is er overleg geweest met de overkoepelende bestuursorganen en schooldirecties en zijn zij bereid mee te werken? Kortom, er zijn nog veel vragen die dit statenstuk aangaan. Een andere vraag betreft het achterstandsbeleid in de voorschoolse projecten van nul tot vier jaar. Er zijn gemeenten die dit hebben ingevoerd, waaronder Opstap en Opstapje. Is dit geïnventariseerd en hoe staat het met deze aanpak in Drenthe? Zou het niet zinvoller zijn om op het beleidsterrein van de onderwijsachterstanden een geheel nieuw samenhangend beleid te ontwikkelen in samenwerking met gemeenten, zodat er een goed totaaloverzicht ontstaat? Dit voorstel betreft namelijk maar een klein onderdeel in het laatste traject.

De heer BOMHOF merkt op dat dit project zijn naam ontleent aan de befaamde Argonauten. De Griekse held Jason had een zware opgave te vervullen door het Gulden Vlies mee naar huis te nemen. Jason slaagde daar uiteindelijk in. Het Argonautproject beoogt de achterstanden in het onderwijs terug te dringen en het is de vraag of dat door middel van dit project wel lukt. Er is door voorgaande sprekers al veel gezegd. Spreker heeft nog drie opmerkingen. Dit project beoogt het instructiegedrag van leerkrachten te verbeteren. Hij vraagt zich af of dat op de pabo niet geleerd wordt, en als dat daar niet geleerd wordt, zijn daar dan geen nascholingstrajecten voor? Is het geen rijkstaak om daarin te voorzien? Was het eenvoudiger geweest om bij het Ministerie van OCenW te kijken of er, naast het vele geld voor andere achterstandsgroeperingen, geen bepaald bedrag voor het wegwerken van de Drentse onderwijsachterstanden beschikbaar was? Vervolgens had de vraag kunnen worden gesteld of er niet nog andere subsidiepoten aanwezig waren, zoals Kompas voor het Noorden, dat daarnet is genoemd. Naast de vraag of het Rijk hieraan had kunnen meefinancieren is er ook een ander aspect en dat is het perspectief van de arbeids-markt en welzijn. Het gaat om het bieden van kansen aan kinderen, waaraan argumenten kunnen worden ontleend voor een eigen provinciale bijdrage aan dit project.

De tweede vraag die bij hem opkwam betreft de samenhang van dit binnenschoolse project met allerlei exogene factoren die meespelen, zoals de thuissituatie van leerlingen en de relatie tussen de school en de ouders. Er zijn diverse projecten in dat kader die op zich best effectief zullen zijn. Het gaat er echter om of er tijdens de looptijd van dit Argonautproject een goede afstemming plaatsvindt met andere projecten, zodat de totale situatie op het gebied van onderwijsachterstanden goed in beeld komt. Het instructiegedrag van leerkrachten verbeteren is slechts een deeloplossing van een veel groter probleem en hij zou graag zien dat dit probleem in zijn geheel aangepakt wordt. Nu heeft hij het idee dat er deeloplossingen op dit probleem worden losgelaten.

Een derde punt betreft de animo van de scholen. Spreker heeft zelf rondgebeld en hem is gebleken dat scholen al behoorlijk zwaar zijn belast met diverse projecten. Er schijnt tegenwoordig bijna geen normaal kind meer op school te zitten, want elk kind heeft wel een probleem. Of het kind is hoogbegaafd, dyslectisch of weer iets anders. Dat betekent dat leerkrachten bijzonder veel projecten hebben en dat heeft zijn weerslag op het voorliggende verhaal. De provinciale stimuleringspremie bedraagt *f* 7.500,- per school en dat betekent dat als er geen 60 scholen aan meedoen, er een bedrag overblijft. Indien de animo echter groter wordt dan 60 scholen dan wordt er per school een lager bedrag uitgekeerd. Hoe is dit mogelijk? Indien er in het begin met 10 scholen wordt gewerkt dan krijgen deze alle *f* 7.500,-. In de loop van de tijd kunnen er zich zoveel scholen aanmelden dat er boven de 60 wordt uitgekomen. Moet er in dat geval van de voorgaande scholen weer geld worden teruggevorderd om het totale subsidiebedrag niet te doen overschrijden?

De heer PRINSEN merkt op dat op veel scholen in het Drentse basisonderwijs een cognitieve onderwijsachterstand wordt gerapporteerd. Taal- en rekenprestaties in de groepen 6 tot en met 8 blijven achter, minder leerlingen gaan naar havo en vwo en veel leerkrachten ervaren een ernstige sociaal-emotionele problematiek. Dat staat in het voorwoord van de blauwdruk voor het Argonautproject. Dat is niet niks. Er is in Drenthe dus een onderwijsachterstand geconstateerd. Het Argonautproject is erop gericht het instructiegedrag van leerkrachten te verbeteren, wat tot betere leerprestaties zal moeten gaan leiden. Spreker kan er moeilijk een vinger achter krijgen om vast te stellen wat Drenthe anders maakt dan andere provincies. Landelijk gezien

scoret de Drentse leerling nauwelijks lager bij de Cito-toets. Toch presteert hij/zij minder op taal en rekenen en gaat minder naar havo of vwo. In hoeverre speelt de leerkracht hierin een rol? Is het instructiegedrag van de Drentse leraar zoveel anders dan van leraren elders in het land? Of is de Drentse leerling zelf minder gemotiveerd en ambitieus? Is het beide en heeft het misschien iets te maken met de ouders die hun kinderen niet genoeg motiveren en vinden zij het niet zo belangrijk dat hun kinderen goede cijfers halen? Heeft het feit dat er statistisch gezien minder Drentse kinderen naar het hoger onderwijs gaan dan kinderen in andere provincies te maken met het feit dat die instellingen voor hoger onderwijs vaak alleen in grotere plaatsen zijn te vinden en dat dat voor plattelandskinderen en hun ouders een te grote stap is? Dit zijn allemaal vragen die voor de PvdA van groot belang zijn aangezien het een indicatie geeft van de problematiek en waardoor kan worden vastgesteld of het Argonautproject een deel van de juiste oplossing is voor het geconstateerde probleem. Helaas worden die vragen niet alle beantwoord in het voorstel. Het hoofddoel van het project richt zich op de leraar in het primair onderwijs en het verbeteren van zijn of haar instructiegedrag op het gebied van de Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en begrijpend lezen. Tevens werkt het project aan het verbeteren van het pedagogisch klimaat en de leerlingenzorg. Dat lijkt spreker uitstekend. Een belangrijke vraag daarbij is of de leraren het niet veel te druk hebben om een dergelijk project te draaien en of er een manier is om de leraren te enthousiasmeren voor deelname aan het project. Wellicht is het een idee om deelnemende leraren op scholen te belonen. Zo zou kunnen worden overwogen om hen de Encyclopedie van Drenthe te geven. Het is zeer leerzaam en uitstekend materiaal om te gebruiken in de les. Wat spreker mist is een probleemanalyse die dieper gaat dan de constatering dat er in Drenthe onderwijsachterstand is. Wanneer inderdaad blijkt dat het probleem ligt in de ambitie of motivatie van de Drentse leerling of de ouder, of het feit dat er geen hoger onderwijs in de buurt is, dan heeft Drenthe te maken met een probleem dat verder gaat dan het probleem dat het Argonautproject tracht aan te pakken. Het zou betekenen dat het Argonautproject zich ook of met name daarop zou moeten richten. Er wordt een ernstige sociaal-emotionele problematiek bij Drentse leerlingen geconstateerd. Wat wordt hiermee bedoeld, wat houdt het in en waar komt dat door? In het voorstel wordt genoemd dat er momenteel een onderzoek wordt verricht door SARDES/ITS naar

de oorzaken van de onderwijsachterstanden in Drenthe. Zijn er eerste conclusies te noemen, wanneer is het onderzoek voltooid en wanneer worden de resultaten beschikbaar? Hebben de conclusies die uit dat onderzoek voortkomen geen enorme invloed op dit stuk? Spreker weet niet wat er precies op dit gebied aan de hand is in Drenthe en zonder duidelijke probleemanalyse die verder gaat dan de constatering dat er een onderwijsachterstand is in Drenthe is, kan hij ook niet weten wat er aan de hand is. Hij wil dit wel graag weten om de beslissing te kunnen nemen of het Argonautproject de juiste remedie voor het probleem is.

Mevrouw BRINK merkt op dat de vragen alle iets met elkaar te maken hebben, zodat zij de vragen in algemene zin zal beantwoorden. Een van de prioriteiten in het CAB-rapport was het aanpakken van onderwijsachterstanden. Deze prioriteit vloeit voort uit de vraagstelling aan instellingen en gemeenten die naar voren is gekomen in het kader van het vraaggestuurd werken. Het is absoluut niet zo dat leerkrachten in Drenthe tekortschieten. Het gaat dan ook om een optimalisering en verbetering van hun instructiegedrag en een hulp bij het nog beter instrueren van de kinderen indien daar onderwijsachterstanden bij worden geconstateerd. Het is niet de oplossing van de onderwijsachterstand in Drenthe, maar vormt één van de oplossingen daarvoor. Veel commissieleden hebben al verschillende onderzoeken genoemd waar al uitslagen van bekend zijn. Zo refereert spreekster aan het uit 1997 daterende onderzoek van Paul Jungbluth en aan het onderzoek van het Bureau Onderwijsvoorrang Drenthe over de terugval na groep 4 van het basisonderwijs, waar D66 het zojuist over had. Dit had ook te maken met de specifieke onderdelen van de voorschoolse instructie. Alles heeft wat dat betreft dan ook met elkaar te maken. Het college is van mening dat het Argonautproject zal kunnen bijdragen aan het oplossen van de onderwijsachterstanden. Het betreft hier achterstanden die misschien zouden kunnen zijn veroorzaakt door een laag verwachtingspatroon bij de ouders, een laag verwachtingspatroon bij docenten. Uit de onderzoeken die spreekster ooit heeft gezien is haar gebleken dat een enthousiaste onderwijzer voor de klas met een hoog verwachtingspatroon en een goed georganiseerde school bijdragen tot een hogere prestatie van de leerlingen. Het is dus vooral niet zo dat de oorzaak van achterstanden in tekortschietende leerkrachten is gelegen.

Uit de terugval na groep 4 blijkt dat de positieve invloeden van de eerste vier groepen niet kunnen worden vastgehouden. Een van de oplossingen daarvoor kan een beter instructiegedrag van de leraren zijn. Spreekster vindt het een zorgelijke ontwikkeling dat kinderen afkomstig van de lagere scholen in Drenthe voor 72% doorstromen naar het vmbo, terwijl dat landelijk 59% is. De deelname aan havo/vwo is in Drenthe 27%, terwijl dat landelijk 40% is. Deze doorstroming naar het middelbaar onderwijs heeft natuurlijk gevolgen voor de doorstroming naar hbo en universitair onderwijs. Dat heeft op zijn beurt weer te maken met de opleidingsgraad en het aantal beschikbare banen in Drenthe. Er is gesproken over de vraag of dit project wel een Drentse taak is en of het Ministerie van OCenW dit niet kan doen. Spreekster antwoordt dat zij dit ook een taak van het Ministerie van OCenW vindt en de provincie heeft daar ook de staatssecretaris over aangesproken. Het is echter zo dat het ministerie individuele projecten niet subsidieert. In het westen werd er in het verleden veel meer gekeken naar de achterstanden bij allochtone kinderen, met alle problemen van dien. Daarbij werden de problemen die er in Drenthe bestaan wel eens vergeten. Het college heeft ook de staatssecretaris ervan proberen te overtuigen om bij te dragen aan dit project, maar het moet uit de lengte of uit de breedte komen en daar was helaas geen geld voor beschikbaar. Uit het CAB-rapport is echter gebleken dat onderwijsachterstanden een erg belangrijk punt zijn en daarom heeft de provincie besloten wel bij te dragen aan dit project door middel van het verstrekken van een bedrag van f 465.000,--. Commissieleden hebben ook gesproken over de samenhang van dit project met hetgeen er bij gemeenten wordt gedaan, de voorschoolse opvang, de thuissituatie, het milieu waaruit kinderen komen en de school op zich. Spreekster kan dan ook meerdere argumenten noemen die de leersituatie voor een kind niet optimaal maken. De provincie heeft wel samenhang in dat beleid en zij zegt toe alle onderzoeken die zich richten op de vastlegging van de situatie op de verschillende terreinen, voor de commissie op een rijtje te zetten en deze toe te sturen, zodat duidelijk is wat er in de afgelopen periode is gebeurd. Wat betreft het onderzoek van SARDES/ITS, waarvan in september de resultaten bekend worden, merkt zij op dat de resultaten daarvan ook in het Argonautproject zullen worden gebruikt. Ook zal worden meegenomen wat er op de pabo's gebeurt en wat

er nu al bij de SABD en het Onderwijsvoorrangsbeleid gebeurt. De commissie kan van het college dan ook een goede samenhang verwachten, zodat geen enkele deeloplossing losstaat van andere problemen en oplossingen. D66 sprak over het geven van veel richtbaarheid aan dit voorstel. Spreekster zal dit goed in haar oren knopen, want hoe meer scholen er aan dit project meedoen hoe beter het is.

Mevrouw VAN DIJK antwoordt dat zij aan de geschetste problematiek al heel veel richtbaarheid geeft. Zij merkt dat in Drenthe niet eens bekend is dat er onderwijsachterstanden zijn en hoewel er in Drenthe minder hoogopgeleide mensen zijn dan elders in het land, weet zij zeker dat indien alle Drentse ouders weten welke achterstand er is, zij bereid zijn meer druk uit te oefenen op de scholen om er eens iets aan te doen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat alle opvoeders in dezen belangrijk zijn en niet alleen de onderwijzers of de scholen. Het gaat om alle mensen die te maken hebben met kinderen en deze kunnen er allen toe bijdragen dat de achterstanden worden teruggedrongen. Een van de commissieleden sprak over grootschalig beginnen met dit project. Spreekster denkt dat er eerst klein moet worden begonnen en dat er op tien scholen een pilotproject moet worden gestart, om te kijken hoe daarna verder te gaan. De VVD had het over de financiën en wat er gebeurt als de eerste scholen het bedrag van f 7.500,- krijgen, terwijl daarna het aantal aanvragende scholen de 60 overschrijdt. Spreekster vindt dit een detailvraag die zij zal voorleggen aan een van de ambtenaren ten provinciehuize. In principe kan iedere school f 7.500,- krijgen en zij kan zich voorstellen dat in het begin de aanloopkosten van het project wat hoger zijn, terwijl dat later minder zal worden. Indien de provincie geld tekortkomt, dan komt spreekster ogenblikkelijk weer bij de com-missie indien het een goed en zinvol project blijkt te zijn. Het belonen van leerkrachten met een encyclopedie lijkt haar minder zinvol. De heer Prinsen overvalt spreekster daar enigszins mee, aangezien nog niet bekend is of de encyclopedie wel zal worden uitgegeven. Zij vindt het wel een aardig idee om aan basisscholen de encyclopedie voor gereduceerde prijs aan te bieden. Bovendien hebben sommige scholen al een project lopen waar het Argonautproject toevallig net niet bij past en in geval van beloning van de leerkrachten bij deelname aan het project worden leerkrachten op die scholen waar het Argonautproject niet loopt benadeeld. Spreekster sluit af door te

benadrukken dat het niet zo is dat leerkrachten in Drenthe minder presteren dan elders in het land. De provincie wil de leerkrachten zo optimaal mogelijk laten functioneren en een positieve stimulering en ondersteuning meegeven.

TWEEDE TERMIJN

De heer PRINSEN merkt op dat er wordt gesproken over een ernstige sociaal-emotionele problematiek. Hij vraagt wat die problematiek precies inhoudt en waardoor dit komt. In hoeverre moet er binnen het Argonautproject aandacht worden besteed aan het bewustmaken van de leerkracht dat er een aantal zaken speelt, zoals leerlingen en ouders die zelf minder gemotiveerd zijn? Spreker kan zich voorstellen dat het belangrijk is dat leraren zich daarvan bewust zijn.

De heer BOMHOF constateert dat de gedeputeerde heeft gereageerd op de punten van de VVD. Hij neemt genoegen met de opmerking dat het Ministerie van OCenW geen bedrag voor dit project op tafel wil leggen. De samenhang tussen dit Argonautproject en de vele projecten die zich richten op de thuissituatie van leerlingen wordt door de gedeputeerde tevens gewaarborgd en het college zal dan ook voor die samenhang blijven waken. Ook daar neemt hij genoegen mee, hoewel hij benieuwd is naar de uitwerking van die samenhang. Hij vraagt dan ook om op de hoogte gehouden te worden over hoe die samenhang en synergie straks gestalte zullen krijgen. Is het straks zo dat er bij een overtekening van het aantal scholen op dit project, er een extra bedrag door de provincie vrij zou kunnen worden gemaakt? Spreker begreep dat de eigen bijdrage aan de provincie als onderdeel van de totale kosten van het project à f 1,4 miljoen in beginsel geldt voor 330 scholen. Indien er dus meer dan 60 scholen komen, dan krijgen de scholen minder dan f 7.500,-.

Mevrouw WESTERKAMP vraagt of het project ook voor Kompasgelden in aanmerking komt. Voorts vraagt zij of er overleg is geweest over dit project met overkoepelende bestuursorganen en schooldirecties. Daarbij heeft zij het met name over in hoeverre de vraag naar dit project ook daadwerkelijk vanuit de scholen zelf naar voren komt. In het projectvoorstel heeft zij dit niet naar voren zien komen. De derde vraag betreft de samenhang met overige terreinen. De gedeputeerde geeft aan dat er veel onderzoeken zijn geweest, maar die heeft zij tot nu toe nog nooit gezien, althans spreekster kan zich deze onderzoeken niet herinneren. Komt er een notitie met betrekking tot een samenhangende aanpak

van het achterstandsbeleid en hoe gaat het college dat vormgeven? Wordt dat gedaan samen met gemeenten, scholen en dergelijke of is dat al gebeurd? Zij wil daar graag een toezegging over, aangezien het Argonautproject maar een kleine deeloplossing betreft van de problematiek van de onderwijsachterstand.

Onderwijsachterstandsbeleid heeft een hoge prioriteit bij het CDA, maar dan moet het wel erg goed zijn onderbouwd.

De heer WENDT heeft de gedeputeerde horen zeggen dat er op 10 scholen als pilot zal worden gestart met het Argonautproject. Daarmee gaat spreker akkoord, maar in het stuk staat ook dat na de pilotfase het project zich door de provincie zal verspreiden. Wanneer zal dat gaan gebeuren? Een pilot moet natuurlijk wel echt vorm krijgen en indien dat al dreigt te mislukken moet er niet op dezelfde voet worden doorgegaan.

Mevrouw VAN DIJK merkt op dat al sinds 1992 bekend is dat er in Drenthe onderwijsachterstanden zijn en daar zijn allerlei rapporten over verschenen die commissieleden te allen tijden in hadden kunnen zien. Natuurlijk doet niet ieder statenlid even fanatiek zijn of haar huiswerk. Zij vraagt om de toezegging dat er volop aan public relations zal worden gedaan rondom deze projecten, zodat de Drentse samenleving doordrongen raakt van de noodzaak tot aanpak van de achterstanden. Zij stelt voor om naar aanleiding van het rapport van SARDES/ITS, dat in september zal verschijnen, opnieuw te gaan kijken naar aanvullende maatregelen om onderwijsachterstanden aan te pakken.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN is nog niet overtuigd van de noodzaak van het Argonautproject teneinde de 1 à 2% onderwijsachterstand in Drenthe in te lopen. De gedeputeerde heeft het erover dat het project aan het inlopen van de achterstand zou kunnen bijdragen en een van de oplossingen zou kunnen zijn. Zij neemt het voorstel mee terug naar haar fractie, zodat de onderwijsspecialist in haar fractie zich erover kan buigen.

De heer VAN DER SCHOOT constateert dat de kernvraag is waarom minder Drentse leerlingen doorstromen naar het hoger onderwijs dan elders het geval is. Er is in ieder geval een doorstroomachterstand en of dat ook een onderwijsachterstand is, is maar de vraag. Voor die vraag zoekt het Argonautproject het antwoord niet bij de leerling en de exogene factoren die op die leerlingen van invloed zijn, maar bij de

onderwijsgeevenden die al redelijk overbelast zijn. Bovendien vormt het Argonautproject slechts een zeer kleine deeloplossing van een veel omvattende problematiek. De leerlingen worden door middel van dit project dus al helemaal niet bereikt, maar alleen de onderwijsgeevenden. Nascholing en bijscholing worden niet door het Rijk – ook niet in deelsituaties – gefinancierd en het Rijk zal de provincie uitermate erkentelijk zijn voor het gegeven dat er weer een rijkstaak budgettair neutraal voor het Ministerie van OCenW door de provincie wordt overgenomen. Het effect van deze activiteit is op zichzelf uiterst minimaal, want op het moment dat er voor 100% problemen zijn die slechts voor 25% worden aangepakt in de vorm van 10 pilotprojecten die f 465.000,- moeten gaan kosten, dan denkt spreker bij zichzelf dat het effect voor de doorstroming uitermate gering is. De gedeputeerde spreekt enthousiast over oplossingen, maar spreker herhaalt dat het slechts een oplossing van een percentage achter de komma betreft. Hij hoopt dat hij ongelijk heeft, maar als blijkt dat de doorstroming naar het hoger onderwijs landelijk anders is dan in Drenthe, dan is het de vraag of dat geweten kan worden aan onderwijsachterstanden. Dit dient dan ook eerst op zijn minst onderzocht te worden en spreker is geen voorstander van dit project indien de grote oorzaak van het niet doorstromen naar het hoger onderwijs niet eerst wordt gezocht bij de bron. De bron en het antwoord liggen dan ook bij de leerling en zijn of haar motivatie om niet door te stromen, alsmede het individuele plafond waar de heer Wendt over spreekt. Dat zijn dan ook de zaken die moeten worden onderzocht, in plaats van te verwijzen naar onvolkomen instructiegedrag van de leerkrachten. Het is dus aanmerkelijk moeilijker een probleem aan te pakken dat de leerlingen zelf betreft. Spreker vindt dat dit project dan ook het probleem niet adequaat aanpakt en gaat er dan ook niet akkoord mee.

Mevrouw BRINK antwoordt dat met sociaal-emotionele problematiek wordt bedoeld de achterstandssituatie thuis en de verschillende problemen die kinderen in zijn algemeenheid hebben. De bewustwording daarvan voor de leerkrachten wordt meegenomen, als dat al niet overbekend is bij de leerkrachten. De VVD spreekt over het Ministerie van OCenW dat op dit gebied nog niet van de provincie af is. De provincie legt zich er niet bij neer dat er van de zijde van het Rijk geen bijdrage voor het project komt. De thuissituatie van leerlingen betreft namelijk ook een aangelegenheid van welzijn en zorg en betreft tevens een zaak van de

gemeenten, zodat er vanuit die hoek wellicht ook bijdragen zijn te verkrijgen. Er komen geen gelden uit Kompas voor het Noorden voor dit project. Het draagvlak in het veld voor dit project is er. Spreekster weet niet of er overleg is geweest met de besturen van de scholen en of er een scheiding bestaat tussen openbare en christelijke scholen. Zij weet niet of alle scholen hebben gereageerd, maar vanuit het veld is er zeker een vraag naar ondersteuning van leerkrachten op het gebied van het instructiegedrag. Alle onderzoeken die er in het verleden al zijn verricht naar onderwijsachterstanden zullen ter inzage worden gelegd voor deze commissie, zodat commissieleden dit nog eens kunnen bekijken. Tevens zal zij op een A4'tje de onderzoeken die reeds zijn verricht opsommen, alsmede de onderzoeken die er momenteel nog lopen. Er zal worden begonnen met een tiental pilots in het kader van dit project, maar daarna zal er direct worden doorgeslagen met het uitvoeren van het project op de overige scholen. Een en ander ligt ook aan de public relations en het aantal scholen dat zich voor het project zal inschrijven. Spreekster kan dus nog niet zeggen in welk tempo de overige scholen bij de pilots zullen aansluiten. Misschien komen er in september aanvragen voor aanvullende maatregelen, maar daar wil spreekster nu nog niet op vooruitlopen. Zij betreurt het dat zij de heer Van der Schoot niet heeft kunnen overtuigen dat dit project een van de oplossingen voor onderwijsachterstanden vormt.

De VOORZITTER concludeert dat het voorliggende stuk een B-stuk blijft, waarover nog discussie in de statenvergadering zal plaatsvinden.

Statenstuk 854, Vorming provinciaal netwerk openbare bibliotheken Drenthe, fase 1 (voorstel h. Voorjaarsnota 2001)

Mevrouw CEELLEN merkt op dat de totstandkoming van het voorliggende stuk voortvloeit uit het bestuursprogramma. Het is tevens een wens van de Provinciale Bibliotheekcentrale (PBc) om te komen tot een samenhangend provinciaal bibliotheeknetwerk. Deze ontwikkeling geeft het provinciaal bestuur een transparant instrument in handen en dat is een ontwikkeling die al jaren door alle fracties ondersteund wordt. Het feit dat de provinciale bibliotheek nu samen met de bibliotheek in Emmen de eerste stap heeft gemaakt, verheugt de PvdA-fractie ten zeerste. Tien gemeenten kunnen zich nu tenminste al sterk maken. De PvdA-fractie ziet uit naar het moment dat

Hoogeveen en Assen ook zullen aansluiten, want dan ontstaat een echt groot provinciaal netwerk. Hiervoor heeft spreekster dan ook duidelijke argumenten in het voorliggende stuk kunnen lezen alsmede heldere doelstellingen. De overige steden in Drenthe kunnen hierdoor toch niet achterblijven. De PvdA-fractie gaat akkoord met deze eenmalige financiële ondersteuning ten behoeve van een effectief provinciaal bibliotheeknetwerk. Waarschijnlijk verdient dit zichzelf wel terug nu er zaken met elkaar opgelost kunnen worden.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat de VVD-fractie inhoudelijk akkoord gaat met het voorliggende stuk. Het is een stap op weg naar dat ene provinciale netwerk. Het college spreekt in het stuk van fase 2. Kan het college iets zeggen over mogelijke aansluiting van Assen en Hoogeveen? Het is goed te lezen dat de gemeente Emmen op haar besluit is teruggekomen en ook haar verantwoordelijkheid neemt. Daar is spreekster erg blij mee. Bij het voorliggende stuk ontbreekt wel een begroting. De tweede vraag is of het college er nog steeds van overtuigd is dat de schaal van het netwerk in Drenthe overeenkomt met de schaal van de commissie-Meijer.

Er is in het verleden gesproken over fusie en defusie en het naar de PBc toe brengen van Drentse Toal. Daar heeft de provincie een besluit over genomen. Nu is dit bij de PBc weg-gegaan. Komen de staten daar nog over te spreken?

De heer ZOMER merkt op dat zijn fractie verheugd is dat de fusie tussen de PBc en de bibliotheek in Emmen inmiddels tot stand is gekomen. Het is begrijpelijk dat er geld gevraagd wordt voor de totstandkoming van het netwerk. Hij vraagt of bij deze investering ook wordt geanticipeerd op de toekomstige toetreding van Hoogeveen en Assen, of dat er dan nog weer een grote slag volgt. Het komt hem voor dat er nu al vooruit kan worden gelopen op aansluiting van Hoogeveen en Assen. Voor wat de financiële onderbouwing betreft vindt hij deze onvoldoende. Spreker kan zich wel wat voorstellen bij het bedrag, maar hij vraagt de gedeputeerde de commissie nog voor de statenvergadering meer inzicht te geven in de financiële onderbouwing van de begroting, alsmede een inzicht in de financiële positie van de nieuwe combinatie en de begroting voor het jaar 2001. Dit is voor spreker een voorwaarde om met dit bedrag akkoord te gaan.

Mevrouw SMITH merkt op dat de vorming van het provinciaal netwerk bibliotheken prima is en het is

goed dat Emmen nu ook voor aansluiting heeft gekozen. Zij vindt het jammer dat Assen en Hoogeveen nog niet zover zijn om toe te treden tot dat netwerk. Misschien kan de provincie daar nog een stimulerende rol in spelen?

De heer IETSWAART is het ermee eens dat de vorming van een provinciaal netwerk openbare bibliotheken een lang bestaande wens is. Het feit dat het college erin geslaagd is om de bibliotheek in Emmen bij het netwerk van de PBC aan te sluiten, verdient waardering. Niettemin heeft hij een paar opmerkingen over dit voorstel die in de lijn van voorgaande sprekers liggen. Hij vraagt waarom het niet gelukt is om de besturen van Hoogeveen en Assen zover te krijgen zich ook aan te sluiten, want pas dan kan hij de conclusie ondersteunen dat er in één klap in Drenthe een groot en sterk netwerk ontstaat. Nu is dat, ondanks de toevoeging van Emmen, slechts ten dele het geval. Hij vraagt zich af of het nu wijs is om in de aansluiting te investeren. Hij is daar niet zo van overtuigd, temeer daar het college zelf stelt dat indien Assen en Hoogeveen zich wensen aan te sluiten, de staten opnieuw om een financiële bijdrage zal worden verzocht. Eind december verschijnt immers het rapport-Meijer "Open poort tot kennis" en er is een bestuursafpraak in voorbereiding over de rollen van de verschillende overheden. Gelet hierop opteert zijn fractie op dit moment voor het aanhouden van het voorliggende voorstel totdat duidelijk is dat Assen en Hoogeveen zich aansluiten en zich misschien wel moeten aansluiten. Op dat moment kunnen de financiële consequenties worden overzien en kan er een betere afweging worden gemaakt. Betekent instemmen met het huidige voorstel niet dat de provincie straks voor een voldongen feit wordt geplaatst als de vraag wordt gesteld om nieuw geld beschikbaar te stellen voor de aansluiting van Assen en Hoogeveen? Hoe kijkt gedeputeerde Brink hier tegenaan?

De heer WENDT heeft op zich weinig moeite met dit statenstuk, maar bij hem leven dezelfde vragen als bij voorgaande sprekers. Als straks Assen en Hoogeveen zich aansluiten, krijgt de provincie dan te maken met dubbele kosten? Weliswaar heeft de provincie nu geld genoeg, maar voor hetzelfde geld is de bodem van de provinciale kas over een jaar in zicht en dan moeten Assen en Hoogeveen wel worden aangesloten op het netwerk. Hoe gaat dit in zijn werk?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN sluit zich aan bij de vragen van vorige sprekers. Het voorliggende voorstel is op zich goed en draait om integratie

van het bibliotheekwerk op het gebied van ICT en logistiek. Waarom wordt niet nu al gepoogd om ook Assen en Hoogeveen hierbij te betrekken? Komt er straks opnieuw een aanvraag voor een bedrag als Assen en Hoogeveen zich hierbij aansluiten? In december komt het college met een bibliotheekplan. Zou dit plan niet aan dit voorstel vooraf moeten gaan? Wat zijn de consequenties voor het personeel? Wordt de bibliobus in het geheel betrokken en krijgen die ook ICT?

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat het voorliggende stuk nuttig, belangrijk en uitstekend is. Het gaat hier echter om de financiën en Emmen draagt f 1,3 miljoen bij, terwijl die gemeente een bezuiniging van f 157.000,-- laat liggen en de provincie levert ook nog eens f 395.000,--. Dat maakt met elkaar een bedrag van f 1.852.000,-- en dat bedrag is gemoeid met de integratie van systemen, collecties, logistiek en personeel. Dat bedrag ziet hij echter gaarne gespecificeerd en onderbouwd, want de financiële onderbouwing van dit belangrijke, goede en ook door hem gedragen voorstel, is slecht. Indien Assen en Hoogeveen besluiten om later toe te treden, dan zegt het stuk al meteen dat er opnieuw een financiële inspanning van de provincie geveerd zal worden. Spreker is geneigd om te zeggen dat dat te laat is, want Hoogeveen moet dat dan zelf maar regelen. Het een en ander past in de regisserende rol van de provincie, zo wordt er in dit stuk gejubeld, maar verder is te lezen dat bestuursafspraken verder worden voorbereid met de VNG, IPO en het Ministerie van OCenW. Ten aanzien van de rollen van de verschillende overheidslagen ontstaat er dus kennelijk toch een wat andere regie. Spreker wil dat deze investering kritisch wordt doorgelicht alvorens hij hiermee instemt. Eigenlijk zou spreker dus graag willen instemmen met dit stuk, mits het onderbouwd wordt met een duidelijke specificatie van de aanwending van deze bedragen. Ook is het interessant om bij deze bedragen een soort van fasering van subsidiëring op basis van ijkpunten aan te brengen. Zo kan worden vastgesteld dat wanneer een bepaalde stap of fase is bereikt, de volgende subsidie kan worden aangewend en zo kan worden voorkomen dat in één keer een bedrag van f 1,8 miljoen wordt uitgegeven. Spreker is dus voor dit voorstel, maar de financiële onderbouwing is onvoldoende en daarom omkleedt hij zijn instemming met een aantal beperkende bepalingen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat de door de heer Van der Schoot gevraagde financiële specificatie

aan de commissie zal worden toegezonden, aangezien dit per abuis niet is meegestuurd met de commissiestukken. Commissieleden krijgen dit stuk dus voor de statenvergadering toegezonden. Met betrekking tot de aansluiting van Assen en Hoogeveen merkt zij op dat het soms goed is om alles in één keer te doen. Dat was natuurlijk ook spreeksters wens, maar soms lukt dat niet. Soms is het ook wijs om iets in stapjes te doen. Spreekster is heel blij dat Emmen nu meedoet, hoewel dit een aardige stuiver gaat kosten. De verkennende gesprekken met Assen en Hoogeveen zijn in voorbereiding. Assen en Hoogeveen hebben echter zelfstandige bibliotheken die niet zo maar zijn te overtuigen van de voordelen van het werken in een groter netwerk. Volgens het rapport-Meijer zou de grootte van de schaal van het bibliotheeknetwerk ook zonder Assen en Hoogeveen aanvaardbaar zijn, maar het mooiste is wanneer er een provinciaal dekkend plan kan worden vastgesteld. Dat staat dan ook in het bestuursprogramma en in "Schaduw vooruit". Met betrekking tot Drentse Taol antwoordt zij dat nieuwe bestuursleden voor Drentse Taol gevraagd zijn. De commissie wordt hier binnenkort schriftelijk over geïnformeerd. Hierin zal ook de relatie van Drentse Taol en PBC worden belicht. Van D66 krijgt spreekster te horen dat het voorstel een lang gekoesterde wens is. De commissie kan dan ook gerust instemmen met dit statenvoorstel. Het heeft momenteel geen consequenties voor Hoogeveen en Assen maar levert wel de argumenten om op termijn onderdeel van het netwerk te worden. De heer Van der Schoot heeft het over het IPO, het Ministerie van OCenW en de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG). Spreekster weet niet precies in welk verband de heer Van der Schoot dit doet, maar het IPO spreekt van het plan-Meijer. Morgen zal er in het IPO weer worden gesproken over hoe dit het beste kan worden ingevuld en hoeveel geld dat kost. Daarover kan spreekster in een volgende vergadering meer vertellen. De provincie is met het Ministerie van OCenW in gesprek in verband met het rapport-Meijer. De VDG is hierin een partner.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat er in het stuk staat dat met de genoemde organisaties en instellingen nader een bestuursafpraak wordt voorbereid teneinde de verschillende rollen met betrekking tot de openbare bibliotheek in te vullen. Het lijkt hem dat de regie dan ergens anders ligt dan bij de provincie.

Mevrouw BRINK antwoordt dat zij veelvuldig met de VDG spreekt, alsmede verschillende

gemeenten. Ook met de gemeenten Assen en Hoogeveen is dit een regelmatig terugkerend onderwerp van gesprek.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DER SCHOOT merkt op ervan uit te gaan dat de beloofde financiële specificatie nog voor de statenvergadering aan de commissie zal worden toegezonden. Onder voorbehoud daarvan stemt hij in met het voorstel.

De heer ZOMER heeft gevraagd naar het anticiperen op de toetreding van Assen en Hoogeveen. Hij is blij dat er met Assen en Hoogeveen wordt gesproken, want dat vormt temeer een kans om bij de ICT en logistiek al rekening te houden met aansluiting van Assen en Hoogeveen.

De heer IETSWAART geeft aan dat het overleg met Assen en Hoogeveen niet van vandaag of gisteren is, maar al langer gaande is. Hij wil weten waarom Assen en Hoogeveen op dit moment nog niet willen aansluiten. Verder wil hij weten wat de financiële consequenties zijn van eventuele toekomstige aansluiting van Assen en Hoogeveen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN heeft gevraagd naar consequenties voor het personeel en of het ICT-project zich ook uitstrekt tot de bibliobus.

Mevrouw SCHIPPER maakt hetzelfde voorbehoud als de heer Van der Schoot ten aanzien van de onderbouwing van de begroting.

Mevrouw BRINK antwoordt dat als er gesproken wordt met Assen en Hoogeveen, de ICT zeker onderwerp van gesprek zal zijn. Soms moet de provincie heel voorzichtig opereren, aangezien het moeilijk is mensen die namens een zelfstandige organisatie beslissingen nemen, te overtuigen van het voordeel van aansluiting bij het grotere provinciale bibliotheekplan.

De heer ZOMER merkt op dat de combinatie die nu ontstaat nieuwe investeringen moet doen. Wordt bij het maken van de keuzes daarbij rekening gehouden met systemen die in Hoogeveen en Assen gebruikt worden, zodat in de toekomst de slag zo klein mogelijk kan zijn?

Mevrouw BRINK antwoordt dat daar rekening mee wordt gehouden. Spreekster zal alles in het werk stellen om Assen en Hoogeveen ook bij het netwerk te betrekken zodat een provinciebreed

dekkend bibliotheeknetwerk ontstaat, waar de synergiewerking zeker van uitgaat en waar gesproken kan worden over datgene waar de CDA-fractie naar verwijst.

De heer IETSWAART is nieuwsgierig naar de reden die Assen en Hoogeveen hebben om zich niet aan te sluiten. Zijn deze bibliotheken het niet eens over de keuze van de software of zijn er andere motieven, zoals niet afgeschreven investeringen?

Mevrouw BRINK antwoordt dat dit al jaren speelt. Indien bibliotheken die zelfstandig zijn de synergiewerking niet zien, is dit één van de redenen waarom sommige bibliotheken zich helemaal niet aansluiten.

De VOORZITTER concludeert dat dit statenstuk de B-status zal houden.

Statenstuk 845, Project Ondersteuning van vrijwilligersbesturen van dorpshuizen en speelplaatsen (voorstel m, Voorjaarsnota 2001)

Mevrouw LOOMAN vindt dit een sympathiek plan. Op deze manier krijgen ondersteuners een extra stimulans om ondersteuning te geven aan dorpshuizen en speeltuinen. Op het werkbezoek aan een dorpshuis is haar gebleken hoe moeilijk het is voor vrijwilligers om de zaak draaiende te houden. Professionele ondersteuning blijft daarbij onontbeerlijk. Het is jammer dat het project niet voor cofinanciering in aanmerking komt voor gelden uit Kompas, PLOP en LEADER, maar dat zij zo. De professionalisering van vrijwilligers krijgt een grote nadruk in het stuk en zij wijst erop dat ervoor gewaakt moet worden dat de vrijwilliger wel vrijwilliger blijft. Dat maakt het wel moeilijk, aangezien veiligheids-aspecten en Arbo-voorschriften nauwgezet moeten worden gevolgd en een plaats in het geheel dienen te krijgen. Daar is opnieuw de ondersteuning bij nodig. Bij de uitwerking van de concrete activiteiten en de evaluatie daarvan valt haar op dat er tot nu toe weinig gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om vragen te stellen. Het gaat hier om 47 van de 200 speeltuinen en vijftig van de 120 dorpshuizen buiten de informatieavonden om. Zij hoopt dat er de komende anderhalf jaar meer behoefte zal ontstaan aan ondersteuning, aangezien het toch vrij veel geld is dat daar naar toe gaat. Zij begrijpt dat het een samenwerkingsverband betreft tussen Groningen, Friesland en Drenthe, maar kan zich voorstellen dat aan het eind van de subsidieperiode de instantie wordt ondergebracht bij een grote organisatie als bijvoorbeeld STAMM.

Een aantal dorpen in de provincie kent nog geen dorpshuizen en zij vraagt of er bij de gemeenten om ondersteuning en advies kan worden gevraagd bij het opzetten van dorpshuizen. Het gaat hier niet om de financiering, maar om de ondersteuning van dergelijke jeugdige lieden, waarbij het niet alleen mag gaan over de instandhouding van dorpshuizen en speeltuinen.

De heer VAN HEUKELUM constateert dat vrijwilligerswerk in buurthuizen eigenlijk nauwelijks meer vrijwilligerswerk is in de zin dat het amateurswerk is. De wet- en regelgeving op het gebied van milieu- en Arbo-zaken is inmiddels zo groot geworden dat het een klus is die nogal wat verantwoordelijkheden met zich meebrengt. Daarom vindt hij het een goede zaak dat een vorm van ondersteuning geboden wordt. Bovendien past het voorstel ook nog eens een keer in het Kompas voor het Noorden en de contourennota "Schaduw vooruit". De VVD-fractie hecht grote waarde aan de dorpshuizen in het kader van de leefbaarheid van het platteland. Hij stemt van harte in met het voorstel. Hij gelooft niet dat het over anderhalf jaar helemaal afgelopen zal zijn. Dat zegt de nota ook niet, terwijl het wel een tijdelijke financiering is. Hij vraagt de gedeputeerde om de gemeenten wat meer onder druk te zetten, want de financiering van dorpshuizen is primair een gemeentelijke taak en de gemeenten moeten dan ook meewerken aan continuering van het project in de komende anderhalf jaar.

Mevrouw WESTERKAMP vindt het steunpunt dorpshuizen en het steunpunt speeltuinwerk belangrijk. Ondersteuning van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers in zijn algemeenheid acht zij heel belangrijke zaken. Dit project sluit aan bij de drie genoemde beleidsthema's in de contourennota "Schaduw vooruit". Het voorstel roept bij haar wel vragen op omdat het ontbreekt aan inzicht voor de toekomst. Ook is de onderbouwing voor haar fractie onvoldoende. Zij vindt het veel te vaag om zo maar een half miljoen uit de provinciekas te halen en er zal dus meer duidelijkheid in het statenstuk moeten worden verwoord om hier groen licht voor te geven. Het gaat hier om een uitgave van bijna een half miljoen gulden, waarvan de gemeenten slechts f 18.700,- gezamenlijk in hoeven te brengen. Dat is iets meer dan f 1.000,- per gemeente. Is er overleg geweest met de gemeenten? Ook is er geen duidelijkheid ten aanzien van de provincies Groningen en Friesland. Zijn er afspraken gemaakt met de beide provincies en dragen deze ook bij in de

kosten? Wat zijn de vooruitzichten op de noordelijke samenwerking? Hoe moet dit gerealiseerd worden?

Zij mist de financiële onderbouwing van het beleidsplan en de begroting. Het gaat om een bedrag van een half miljoen en daar wil zij wel graag iets meer over weten. Ook wordt bij deze aanvraag niet uitgelegd hoe en wanneer er verantwoording wordt afgelegd. Daarnaast is het haar onduidelijk waarom er geen financiering uit het Kompas voor het Noorden mogelijk is. Uit het stuk maakt zij op dat het gaat om zogenaamde lege beleidsmaatregelen en zij neemt aan dat het gaat om maatregelen zonder dat daarvoor financiën in Kompas voor het Noorden beschikbaar zijn. Zij vraagt of het college stappen heeft ondernomen om toch middelen beschikbaar te krijgen voor deze beleidsmaatregelen en ook het vorige project paste daar niet in. Zij vraagt zich af of er überhaupt maatregelen zijn waarvan welzijn in het Kompas voor het Noorden gebruik kan maken? Zij hoort daar erg weinig van. Het CDA hecht aan een goed georganiseerd steunpunt, maar vraagt zich af of de onderbouwing wel voldoende is en wil eerst antwoord op haar vragen.

Mevrouw SMITH vindt het jammer dat vervolgfianciering vanuit het Kompas voor het Noorden niet mogelijk is voor het project ondersteuning vrijwilligersbesturen van dorpshuizen. Nu stelt het college voor om tot eind 2002 het project veilig te stellen, maar wat gebeurt er daarna? Is de continuïteit alleen gegarandeerd tot 2002? Het oprichten van een noordelijk steunpunt is niet verkeerd, maar van een provinciaal steunpunt zal door vrijwilligers sneller gebruik worden gemaakt, aangezien dit steunpunt vaak wat bekender en niet zo ver van hun bed is. Zij hoopt dat gemeenten de noodzakelijkheid ook zien en hierin willen meefinancieren. Misschien kan er op gemeenten nog wat druk worden uitgeoefend?

De heer WENDT merkt op dat het hier gaat om de leefbaarheid van het platteland en hij denkt dat daar de Kompasgelden voor bestemd zijn. Waarom lukt dat niet? Het wordt een bedrag, te weten ruim f 400.000,-. Hoe wordt dat verdeeld? Hoe moet het na 2002 en moet er dan een nieuwe organisatie komen? Vreemd is het dat op beide bijlagen bij pagina 1 is te lezen dat gemeenten geen vragen beantwoorden over allerlei wet- en regelgeving, subsidies en nieuw-bouw, want dat lijkt hem bij uitstek een gemeentelijke taak. Blijven gemeenten hier niet weer achterwege en neemt

de provincie hier weer geen gemeentelijke taak over?

De heer IETSWAART is voorstander van ondersteuning van speeltuin- en buurthuiswerk. Hij stemt in met de oprichting van een noordelijk steunpunt, want het is een belangrijke provinciale taak om dit handen en voeten te geven. Hoe gaat dit verder na 2002? Hij sluit zich aan bij de vraag van het CDA met betrekking tot het aandeel van de gemeenten. Indien de uitkomsten van de behoeftepeilingen worden bekeken en de behaalde resultaten, dan is te zien dat er veel gemeentelijke taken in zitten. Als dat wordt afgezet tegen de bijdrage die gemeenten doen, dan is dat niet in verhouding met elkaar.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN ziet de noodzaak in van steunpunten voor buurthuizen en speeltuinwerk. Zij denkt dat dit ook weer niet hoeft te worden overdreven, want zij kent dorpshuizen die heel goed met hun bestuur uit de voeten kunnen zonder steunpunt.

Welke zekerheid is er over de cofinanciering vanuit dorpshuizen, gemeenten, fondsen en het NUSZO? Het Kompas voor het Noorden vindt het wel een belangrijke zaak en noemt het leefbaarheidsvoorzieningen en sociale infrastructuur, maar dat zijn lege beleidsmaatregelen vanuit het Kompas voor het Noorden. Spreekster vindt dit een vreemde terminologie en als het Kompas voor het Noorden dit een belangrijke zaak vindt, dan zou het Kompas voor het Noorden ook mee moeten doen. Waar dient de samenwerking in noordelijk verband anders voor? Zij heeft zich verbaasd over het feit dat gemeenten hier niet aan mee doen. Zij kan zich herinneren uit haar raadsperiode dat zij raadsstukken kreeg over de veiligheid van speeltoestellen in de gemeente en daar wisten ambtenaren wel het nodige van. In deze zaak zouden ook deze mensen bij gemeentelijke ambtenaren terecht kunnen. Wat zij voorts mist is een exploitatieopzet van het geheel en wat er na 2002 gaat gebeuren. Er staat ook nog in het stuk dat van de zijde van het dorpshuis een evaluatie toegezonden zal worden met betrekking tot het werk dat zij de afgelopen tijd hebben verricht. Deze evaluatie heeft zij niet gekregen. Zij vindt de opkomst van de thema-avond bij het speeltuinwerk, namelijk 26%, erg mager.

De heer VAN DER SCHOOT vindt dit een sympathiek voorstel waarmee hij normaal gesproken ook akkoord gaat, maar toch is het stuk van een merkwaardige argumentatie voorzien. Sterker nog, het gevoel ontstaat bij hem

dat de provincie zich in de welzijnsweggeefweek bevindt.

Mevrouw BRINK antwoordt dat de provincie zich in het afgelopen jaar op dit gebied ontzettend rustig heeft gehouden. De afgelopen anderhalf jaar heeft de provincie zich tijdens het herijkings- en evaluatietraject low-profile opgesteld voor wat betreft het subsidiëren van allerlei zaken.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat bij alle stukken die vandaag behandeld worden, steeds dezelfde vraag naar voren komt, namelijk waar het plan van aanpak is, waar de meetbare doelstellingen zijn, waar de doelgroepdifferentiatie is, waar de concrete evaluatiemomenten zijn en waar de financiële onderbouwing is. Als mevrouw Brink zegt dat de provincie anderhalf jaar lang bezig is geweest om de pas in te houden, dan vindt spreker dat hij niet bij elk voorstel met dezelfde vragen zou behoren te komen want vele jaren terug is afgesproken dat voorstellen financieel goed onderbouwd zouden worden. Het is al opgemerkt dat veel geld nu dreigt te verdwijnen in een fors overlegcircuit, namelijk het opzetten van netwerken op verschillende niveaus. Recentelijk worden niet nader genoemde onderzoeken genoemd en spreker constateerde een grote behoefte aan deskundigheidsbevordering. De provincie steekt daar een half miljoen in, terwijl de gemeenten maar f 18.000,- bijdragen. De heer Wendt heeft al gezegd dat het een gemeentelijke taak is, terwijl gemeenten de zaak omdraaien en apriori verklaren dat het om een taak van de provincie gaat. Zowel moreel, mentaal en financieel schuiven de gemeenten hun verantwoordelijkheid hiervoor af naar de provincie. Daar heeft spreker bezwaar tegen en vindt dat de provincie op haar strepen moet gaan staan. Gemeenten kunnen dit niet allemaal zomaar laten liggen en aan anderen overlaten. Hoeveel geld komt er op deze manier nog aan het werk zelf ten goede? Die kritische houding mag dan ook worden verwacht. De dorpshuizen financieren zelf ongeveer € 56.000,-, terwijl dat in het stuk wordt vertaald met een bedrag van € 12.500,-. Spreker kan zich niet voorstellen dat de euro de laatste tijd zo'n grote mentale koersval heeft doorgemaakt. Ook de eindrapportage van het project Steunpunt dorpshuizen Drenthe is een overzicht van voornamelijk over-legvormen en bijeenkomsten. Er wordt zelfs een structureel overleg geëffectueerd tussen SDV, VDG, BOKD, STAMM, Partour, SBWO, SWB en Steunpunt Speeltuinwerk Drenthe. Dat lijkt hem afschuwelijk en een oeverloos gepraat, want hij heeft niet het

idee dat het geld hierdoor ten goede komt aan het echte werk dat in het dorpshuis wordt verricht. Daarom is de vraag ook zo wezenlijk die bij ieder voorstel steeds dient te worden gesteld, namelijk hoe ziet de financiële onderbouwing van deze voorstellen eruit? Immers, alleen zo valt te zien waar die gelden aan besteed worden. Pas als dat gebeurt kan hij veel constructievere kritiek uiten dan alleen maar op speculaties te moeten ingaan.

Mevrouw BRINK antwoordt dat er geen gelden uit Kompas voor het Noorden vrijgemaakt kunnen worden, aangezien het een lege maatregel betreft die wel is vastgesteld, maar waar geen financiering voor beschikbaar is. Dat komt omdat er geen economisch belang aan vast zit. Dat hebben de provincies nu eenmaal zo met elkaar afgesproken en spreekster heeft onlangs een oproep gedaan om cultuur en welzijn daar wel bij onder te brengen, zodat daar ook wat geld uit gehaald kan worden, maar dat is helaas niet gelukt. Spreekster doet de suggestie dat leden van deze commissie via de eigen kanalen proberen daar verandering in te brengen. De PvdA heeft gezegd dat er wat weinig vragen zijn gesteld, maar dat is niet onlogisch aangezien er een jaar lang is gewerkt aan de inventarisatie van alle speeltuinen en hoe de inrichting is. Ook is vastgesteld of de speeltuinen al dan niet besturen hebben. Soms is er al een bestuur, maar nog geen speeltuin, soms is de situatie ook omgekeerd. Bepaalde speeltuinen zien er heel slecht uit, besturen bestaan soms uit heel jonge mensen zonder enige ervaring. Dat is geïnventariseerd en aan verbeteringen wordt naarstig gewerkt. Spreekster geeft de voorkeur aan een noordelijke organisatie omdat de organisatie in Friesland voor wat betreft de dorpshuizen en speeltuinen al verder is dan in Drenthe. De provincie Drenthe lift dan ook min of meer mee met de Friese kennis en kunde. Op zich is het goed om dit in noordelijk verband door te laten gaan, maar dit geldt tot 31 december 2002 en daarna zal worden gekeken hoe dit verder in welke vorm dan ook kan worden gegoten. Op zich is dit jaren geleden bij STAMM weggehaald omdat dit een heel specifiek onderdeel is. Natuurlijk zal de provincie heel veel druk uitoefenen op de gemeenten, want spreekster vindt dat gemeenten hier ook aan mee moeten betalen. Dit voorstel behelst echter ook ondersteuning van vrijwilligers. De heer Van der Schoot wijst erop dat het gaat om de instandhouding van heel veel overlegstructuren en ondersteuning. Spreekster beaamt dat, want het gaat ook om ondersteuning en niet om de daadwerkelijke inrichting van een dorpshuis. Het gaat met name om het toerusten

van besturen, zodat deze beslissingen kunnen nemen en daartoe zou dit instituut de besturen kunnen ondersteunen. Er wordt dus wel veel overlegd, maar dat is een zeer bewuste keuze. Nogmaals, de provincie is bezig om te monitoren teneinde de effecten te kunnen meten. Het lijkt weliswaar alsof de provincie hier al jaren mee bezig is, maar dit is ook voor de provincie een nieuw onderdeel. Na afloop zal de provincie gaan meten en vaststellen wat de gevolgen zijn van het verstrekken van de subsidies. De vraag is gesteld wat er na 2002 gaat gebeuren. Het zou spreekster heel wat waard zijn om na 2002 te constateren dat dit een goed project was, waarmee ook na 2002 doorgedaan kan worden. In welke vorm en door welke organisatie dat zal gaan gebeuren, is iets wat dan besloten zal worden.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw LOOMAN heeft aangegeven dat zij het betreurt dat de financiering via Kompas voor het Noorden niet van de grond is gekomen. Dat betekent dat de provincie in dezen wel haar verantwoordelijkheid dient te nemen, want indien Kompas voor het Noorden het niet doet dan moet de provincie het doen. De gedeputeerde antwoordde op haar vraag dat de meeste vragen nog niet gesteld zijn omdat er eerst is geïnventariseerd. Spreekster stelt zich voor dat als clubs belangstelling voor en behoefte aan ondersteuning hebben, zij zodra het mogelijk is allerlei vragen zullen stellen. Hoe kijkt de gedeputeerde aan tegen de vrijwilliger die vrijwilliger moet blijven? Overal is immers te lezen dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers te krijgen en er worden hele hoge eisen gesteld. De provincie kan daarbij adviseren, maar mensen moeten het uiteindelijk wel zelf doen en aan alle voorwaarden voldoen.

De heer IETSWAART merkt op dat de gedeputeerde wel van mening is dat gemeenten een bijdrage moeten leveren, maar het gaat hem meer om de vraag of de inspanning van de gemeenten wel in verhouding staat tot hun verantwoordelijkheden. De gemeentelijke bijdrage is namelijk aan de lage kant en hij zou het dan ook eigenlijk omgekeerd willen zien. Kijkend naar de resultaten van de enquête en de uitvoering daarvan, dan ziet hij dat vijf van de zeven taken typisch gemeentelijk van aard zijn en als het gaat om stimulering van samenwerking op provinciaal of noordelijk niveau dan zijn dat provinciale taken. Hij heeft heel veel moeite met de niet juiste verhouding tussen de bijdragen van gemeenten

en de provincie. Hij vraagt of de gedeputeerde daar nog eens op wil ingaan.

Mevrouw SMITH merkt op dat een provinciaal steunpunt betekent dat er een consulent in dienst moet worden genomen die advisering doet naar de verschillende gemeenten en dorps-huizen. Stel dat iedere gemeente dat doet dan moeten er twaalf consulenten in dienst worden genomen. Zij kan zich dus goed voorstellen dat gekozen wordt voor een provinciaal steunpunt en dat het niet de bedoeling is dat gemeenten hun geld aan de consulent besteden, maar aan het welzijn van de individuele burger.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt zich af of het accent voor wat betreft de financiële verdeling ook niet wat meer bij de gemeenten zou moeten liggen. Dit hoeft geen consulent te zijn, maar kan onderdeel zijn van een takenpakket van een ambtenaar. Zij mist nog steeds een goede exploitatieopzet bij dit voorstel. De dorpshuizen hebben tijdens het werkbezoek toegezegd nog een evaluatie te zullen toesturen. Deze heeft zij tot nu toe niet ontvangen.

De heer VAN DER SCHOOT heeft er problemen mee dat er op zijn in eerste termijn gestelde vragen niet wordt ingegaan. Hij heeft namelijk in zijn algemeenheid opgemerkt dat voorstellen dienen te worden onderbouwd. Daar wil hij niet steeds naar moeten vragen, want dat vertraagt de besluitvorming. Hij constateert voorts veel overlegsituaties, terwijl er in de dorpshuizen veel vraag is naar uitbreiding van activiteiten en clubwerk. Daarmee heeft hij bedoeld aan te geven wat er nu feitelijk voor werk zelf in de dorpshuizen zou moeten gebeuren en dat zou hij hebben kunnen opmaken uit een financiële onderbouwing ter zake. Voorts heeft hij de vergelijking gemaakt met de f 18.000,-- die gemeenten bijdragen en het bedrag van f 500.000,-- dat de provincie bijdraagt en heeft erop geattendeerd dat de provincie wat meer aan de verantwoordelijkheid van gemeenten mag appelleren als het gaat om hier actief in te participeren en het niet alleen aan anderen over te laten. Verder heeft hij in eerste termijn nog verwezen naar een bedrag in euro's dat wordt vertaald in een te klein Nederlands bedrag.

Mevrouw WESTERKAMP heeft op een aantal vragen geen antwoord gekregen en verwijst hiertoe naar de reactie in tweede termijn van de heer Ietswaart. De gedeputeerde heeft aangegeven dat zij voorstander is van het gezamenlijk optrekken van de noordelijke provincies in dezen. Zijn Groningen en Friesland

ook bereid om samen met Drenthe op te trekken? Wat zijn de vooruitzichten op de noordelijke samenwerking? Wie gaat die kar trekken en krijgt de commissie daartoe een afzonderlijk voorstel? Kunnen beleidsplan en begroting ook ter inzage worden gelegd, aangezien de financiële onderbouwing nogal summier is? Spreekster meent dat er op de Kompasgelden nog wel eens teruggekomen zal moeten worden. De gedeputeerde meent dat daarin de partijen in de staten het voortouw zouden kunnen nemen, maar dat zou ook de gedeputeerde zelf kunnen doen.

De heer WENDT merkt op dat bij de financiële verantwoording zijn vraag beantwoord zal worden.

Mevrouw LOOMAN merkt op dat zij nog geen antwoord heeft gekregen op de vraag over de blinde vlekken en of deze organisatie gemeenten daarbij ook kan helpen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat de discussie tussen gemeenten en provincie op het gebied van welzijn en cultuur een eeuwigdurende zal zijn. Het is ontzettend moeilijk om precies de scheiding te leggen tussen de financiële verantwoordelijkheden van gemeenten en provincie en daarom dient dit altijd per beleidsterrein in samenhang te worden gezien. Spreekster is het er mee eens dat gemeenten meer hadden moeten bijdragen, maar dat is nu eenmaal niet zo. De provincie heeft dit geprobeerd en dit is een vervolg van het begin dat twee jaar geleden is ingezet en dat op 31 december 2002 afloopt. Op dat moment zal worden gekeken welke vorm hiervoor dan dient te worden gezocht. Spreker heeft de voorkeur om dan samen te werken met de overige noordelijke provincies en deze hebben ook al aangegeven graag met Drenthe samen te werken. De PvdA heeft het over de vrijwilliger. Vrijwilligers blijven vrijwilligers en besturen van dorpshuizen bestaan uit vrijwilligers. Zij vindt dat vrijwilligers heel goed ondersteund moeten worden en daar waar zij niet aan toekomen moet de provincie ondersteuning bieden. Wat betreft de blinde vlekken is er geïnventariseerd waar dorpshuizen zijn, dus de blinde vlekken zijn bekend. De vraag is alleen of het steunpunt zich moet gaan bemoeien met wat een gemeente wil. Indien een gemeente verstandig is maakt zij gebruik van de expertise van het steunpunt, maar om daar nu meteen bij te helpen is een stap te ver. In de richting van de heer Van der Schoot merkt zij op dat de provincie hard aan het werk zal gaan om de gemeenten ervan te overtuigen dat er meer betaald moet gaan worden. Dat kan zij pas vaststellen na 2002,

indien duidelijk is hoe het dan ingevuld gaat worden.

De heer IETSWAART constateert dat het college de gemeenten nu niet heeft kunnen overtuigen van de importantie van dit project.

Mevrouw BRINK antwoordt dat dit een onjuiste conclusie is. De gemeenten hebben er voorlopig een bedrag van f 18.000,- voor over. De provincie vindt het ondersteunen van vrijwilligersbesturen van dorpshuizen en speeltuinen van een zodanig belang dat daar nu mee begonnen moet worden. De leefbaarheid op het platteland is namelijk erg belangrijk en daar past dit uitstekend in. Zij zegt toe dat een nadere financiële onderbouwing van dit voorstel aan de commissieleden zal worden toegezonden. Het cijfer dat ontbreekt in het door de heer Van der Schoot genoemde bedrag in euro's zal zij ogenblikkelijk laten veranderen. Ten aanzien van Kompas voor het Noorden neemt zij de opmerking van mevrouw Westerkamp mee als ondersteuning dat voor welzijn en cultuurbeleid ook geld uit Kompas voor het Noorden beschikbaar moet komen.

Mevrouw WESTERKAMP constateert dat er voor welzijn en cultuur te weinig middelen beschikbaar zijn en dat Kompas voor het Noorden daarin voor een deel kan en moet voorzien.

Mevrouw BRINK antwoordt dat Kompas voor het Noorden met name bestemd is voor economische aangelegenheden en daar is destijds bewust voor gekozen.

Mevrouw WESTERKAMP merkt op dat Kompas voor het Noorden ook bestemd is voor zaken die de leefbaarheid van het platteland ten goede komen. Daar moet beter naar worden gekeken.

De VOORZITTER concludeert dat het voorliggende statenstuk de status van een B-stuk blijft houden, zodat daarover nog gesproken kan worden in de statenvergadering.

(De voorzitter schorst de vergadering van 11.02 uur tot 11.07 uur)

Statenstuk 853, Encyclopedie van Drenthe ter gelegenheid van het 400-jarig provinciaal bestuur in 2003 (voorstel o. Voorjaarsnota 2001)

De heer VAN DER SCHOOT vindt dit een buitengewoon goed voorstel. Het betreft een

bedrag van f 310.000,- voor ongeveer 5000 steekwoorden. Dat komt dus neer op een bedrag van f 62,- per woord. Dat maakt niet uit, want hij vindt het idee buitengewoon leuk en staat er van harte achter. Hij stemt in met dit voorstel.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt dit een positief initiatief, maar zij vraagt zich af of er voldoende tijd is aangezien anderhalf jaar erg kort is voor een encyclopedie. Indien alle uren bij elkaar worden opgeteld dan gaat het om 14.40 uur, hetgeen een half uur per woord is. Spreekster vindt dan ook dat het een encyclopedie moet worden en geen veredelde almanak. Zijn er al sponsors en subsidiënten voor de digitale versie van de encyclopedie?

Mevrouw VAN DIJK is heel blij met deze encyclopedie en denkt dat iedereen er blij mee zal zijn indien het af is. Wat zij jammer vindt is dat er voorlopig eerst alleen maar een papieren versie beschikbaar is, hoewel zij begrijpt dat het veel geld gaat kosten om er een mooie cd-rom van te maken. Wellicht dat dit wat breder kan worden getrokken, zodat er andere geldschieters zouden kunnen komen en de cd-rom versie ook uitgebracht kan worden. In Groningen is ook alleen maar de papieren versie uitgebracht en deze loopt erg goed. Er moet ook gekeken worden naar de representatieve functie van deze encyclopedie en het zou leuk zijn indien de provincie Drenthe ook de cd-romversie in verschillende talen kan laten maken. Een bedrag van f 250.000,- moet hiervoor toch wel ergens vandaan zijn te halen?

De heer WENDT vindt het leuk om te lezen in de pers dat de grote encyclopedieën erop terugkomen om cd-romversies uit te brengen, aangezien er zoveel vraag is naar papieren versies. Hij wil dus graag een papieren versie zien en vindt dit een goed idee. Hij is blij dat net het Erfgoedhuis is gestart, zodat het zich goed kan profileren. Hij vindt het leuk om in plaats van een cd-rom, die waarschijnlijk ongelezen blijft, iets speciaals voor de jeugd te organiseren in het kader van de verschijning van deze encyclopedie. Mevrouw SMITH vindt deze encyclopedie een heel leuk idee. Het kan een waardevol boekwerk worden, maar tegenwoordig zijn bijna alle encyclopedieën ook digitaal verkrijgbaar. Deze worden vaker aangeschaft en actualisatie is dan sneller mogelijk. In haar eigen gezin wordt veel gebruikgemaakt van de cd-rom en minder van papieren versies.

De heer WENDT merkt op dat in het onderwijs erg weinig gebruik wordt gemaakt van cd-rom-versies van boeken.

Mevrouw SMITH antwoordt dat haar eigen kinderen er wel veel gebruik van maken. Hoe groot is de kans op sponsoring van de cd-rom en is er ook kans op sponsoring van de actualisatie van de cd-rom?

De heer ZOMER constateert dat een bijdrage van f 310.000,- voor de encyclopedie wordt gevraagd. Er wordt in het statenstuk verwezen naar een projectvoorstel, maar dat zit er niet bij en dat is lastig. Het projectvoorstel had dan ook bijgevoegd moeten worden. Is de uitgave van een encyclopedie het middel om het 400-jarig bestaan van het provinciaal bestuur te vieren? Daar kan verschillend over worden gedacht, maar spreker is tot de conclusie gekomen dat dit inderdaad een goede gelegenheid is voor een dergelijke uitgave. Het is wel aardig om te weten of er binnen het college nog alternatieve vieringsmethoden leven. Er komt een uitgave in meerdere vormen en hij is benieuwd of beide vormen telkens geactualiseerd worden en wie de kosten draagt. In de exploitatieopzet mist hij de rol van de uitgever hierin. Hij mist zaken als de oplage, het risico van tegenvallende verkopen of omgekeerd het drukken van een tweede editie. Hoe staat het daarmee? Het bedrijfsleven wordt gevraagd om te sponsoren. Levert dit nu bladzijden met advertenties op in het boek of op de omslag? Het grote probleem dat hij met dit voorstel heeft is dat de financiering via het Erfgoedhuis loopt. De totstandkoming van het Erfgoedhuis is wat hem betreft nog steeds een onvoltooide zaak. In november vorig jaar is groen licht gegeven voor het Erfgoedhuis aangezien er met de arbeidsovereenkomst van personeelsleden nodig iets moest gebeuren. Verder was de hele zaak redelijk mistig en hebben de blauwe ogen van de gedeputeerde een belangrijke rol gespeeld in dit verhaal. Zijn fractie zit echter nog steeds op gegevens betreffende het Erfgoedhuis te wachten en dat is ook toegezegd. Met name een deel van het ondernemingsplan is toegezegd op vragen van de heer Harleman. Hij wil dan ook wat concretere informatie over het Erfgoedhuis.

De heer VAN DER SCHOOT vraagt of er ook rekening is gehouden met een bepaalde opbrengst van deze encyclopedie en om dit in de ramingen mee te nemen.

Mevrouw SCHIPPER gaat akkoord met het voorliggende voorstel. De enige kanttekening die zij plaatst is dat zij dit ziet als een meer intern gericht project, bestemd voor de bewoners van Drenthe. Haar toenmalige fractievoorzitter, de heer Schrotenboer, heeft bij de algemene beschouwingen van enige jaren geleden, gevraagd plannen te ontwikkelen van een passende viering van het 400-jarig bestaan van het provinciaal bestuur. Hij deed toen de suggestie van het begin van de Tour de France in Drenthe en daar werd toen wat lacherig over gedaan. Nu is bekend dat het andere provincies wel lukt een evenement van een dergelijke orde binnen te halen. Worden er nog andere plannen voor de viering ontwikkeld? Aan het CDA vraagt zij of deze partij mogelijkheden ziet om de encyclopedie onder verantwoordelijkheid van een andere organisatie dan het Erfgoedhuis te ontwikkelen. Drentse Toal functioneert namelijk niet.

De heer PRINSEN vindt dit een goed voorstel. Hij vraagt wat de encyclopedie voor de inwoner van Drenthe gaat kosten.

Mevrouw BRINK merkt op dat de ene partij de digitale versie van de encyclopedie belangrijker vindt dan de andere partij. Er zal worden begonnen met verschijning in boekvorm. De digitale versie is een heel belangrijke vervolgstap en er zal dan ook hard worden gezocht naar sponsoring daarvoor. Het bedrijfsleven heeft daar, net als in Groningen, veel belangstelling voor en daar waren dan ook voldoende sponsors. Spreekster heeft de encyclopedie van Groningen meegenomen en deze kan worden ingezien. De uitgeverij voor de encyclopedie wordt momenteel gezocht en bij de onderhandelingen met de uitgeverij wordt betrokken hoe groot de oplage moet zijn. Dat zijn allemaal zaken die het Erfgoedhuis van Drenthe regelt, aangezien daar de provinciaal historicus zit en hoofdredacteur is. Hij heeft zeer nauwe banden met het Drents Archief en de particulier die aan de totstandkoming van de encyclopedie wil meewerken. Er is dus sprake van een heel goede samenwerking – ook met de bibliotheken – tussen alle instellingen die iets zouden kunnen betekenen voor de totstandkoming van de encyclopedie. In december heeft spreekster beloofd informatie te verstrekken over het Erfgoedhuis. Na de zomer wordt de stand van zaken bij het Erfgoedhuis bekend en zal de commissie daarover worden geïnformeerd. Spreekster heeft plannen om aan het verschijnen van de encyclopedie en het 400-jarig bestaan van het provinciaal bestuur een

bepaalde festiviteit te verbinden. Die festiviteit verklaart zij nog niet, want zij moet dit nog goed laten uitwerken. Het verschijnen van de encyclopedie zal met veel public relations en bombarie gepaard gaan, zodat heel veel mensen in Drenthe weten dat die encyclopedie ongeveer f 200,- zal gaan kosten.

TWEEDE TERMIJN

De heer ZOMER merkt op dat de encyclopedie wellicht buiten het Erfgoedhuis om zou kunnen verschijnen via een uitgever die in de verschijning een zwaardere rol speelt. De reden van zijn opmerking was echter dat in november vorig jaar met heel weinig gegevens een belangrijke provinciale taak is ondergebracht in het Erfgoedhuis. Destijds is gezegd dat het Erfgoedhuis nog opgebouwd moest worden en het ondernemingsplan nog gemaakt moest worden. Dat blijft voor hem nog steeds een mistige zaak en hij vindt dat het tijd wordt dat daar helderheid over komt.

Mevrouw SCHIPPER ondersteunt deze vraag van het CDA van harte.

De heer ZOMER herinnert mevrouw Brink aan een in november 2000 gedane uitspraak dat zij in de richting van mevrouw Duran heeft toegezegd dat er een tweede fase van het ondernemingsplan van het Erfgoedhuis zal komen die in januari 2001 aan het personeel en de staten zou worden aangeboden. Het is nu juni 2001, maar hij heeft nog nooit zoiets gezien. Hij dringt dus aan op snelle toezending van volledige informatie met betrekking tot het Erfgoedhuis. Hij gaat akkoord met het voorstel voor de encyclopedie.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of anderhalf jaar voldoende is om een goede encyclopedie te vervaardigen?

Mevrouw BRINK antwoordt dat de encyclopedie in 2003 klaar zal zijn, aangezien deze uitgave is gerelateerd aan het 400-jarig bestaan van het provinciaal bestuur. In de richting van de heer Zomer antwoordt zij dat bepaalde zaken niet altijd zo snel gaan als zij wel wil. De commissie krijgt zo snel mogelijk over het Erfgoedhuis van Drenthe die gegevens die daarover gegeven kunnen worden. Dit voorstel past goed bij het Erfgoedhuis omdat de provinciaal historicus bij het Erfgoedhuis is ondergebracht. Gezien de daar aanwezige deskundigheid is naar haar gevoel het Erfgoedhuis de meest geëigende plaats om dergelijke zaken tot stand te laten komen. Daarbij

komt dat de provinciaal historicus, de heer Gerding, ook heeft meegewerkt aan de encyclopedie van Groningen. De kennis die hij daar heeft opgedaan kan hij in Drenthe goed gebruiken.

De heer ZOMER merkt op dat als er bedragen van miljoenen in een organisatie omgaan, hij wil zien wat daar omgaat en wat er met het geld van Drentse burgers gedaan wordt.

De heer VAN DER SCHOOT ondersteunt de woorden van de heer Zomer.

Mevrouw VAN DIJK merkt op dat verspreiding van de cd-romversie een stimulans voor het toerisme kan betekenen en dat daarbij gemeenten en andere organisaties binnen de toeristische sector kunnen worden ingeschakeld. Vanuit die hoek kunnen wellicht meer sponsors worden geworven. Indien er een beperkte oplage van de cd-rom met een deel van de inhoud van de encyclopedie voor toeristische doeleinden wordt verspreid, kan dit de kosten van de encyclopedie als geheel wellicht drukken. Bovendien is er dan toch een digitale versie op de dag van de presentatie zelf beschikbaar. Het is jammer dat alleen de provincie er financieel voor opdraait. Ook vindt zij het jammer dat PvdA en VVD de encyclopedie zien als iets dat bestemd is voor de Drenten alleen, want dat maakt het voor de Drenten ook een stuk duurder om zo'n encyclopedie aan te schaffen.

De heer WENDT lijkt het wel een leuk idee om bij het reserveren van een jaarplaats op een camping in Drenthe er dan een cd-rom bij cadeau te doen.

Mevrouw VAN DIJK antwoordt dat de campinghouder of een toeristische organisatie een dergelijke cd-rom wel wil opsturen voor publicitaire doeleinden. Zo heeft spreekster laatst overwogen om op vakantie naar een van de Engelse eilanden toe te gaan en zij kreeg dadelijk een leuke video toegestuurd. Dat zou ook met een cd-rom kunnen en dan kan zowel de papieren als de digitale versie op een representatieve manier worden verspreid tijdens het 400-jarig bestaan en de kosten kunnen dan ook worden gedrukt.

Mevrouw DIRKS ondersteunt de suggestie van mevrouw Van Dijk.

Mevrouw BRINK antwoordt dat zij de suggestie van D66 zal betrekken bij het idee om de encyclopedie gestalte te geven.

De VOORZITTER concludeert dat alle fracties instemmen met het voorliggende voorstel, zodat dit als een A-stuk waarover geen discussie meer hoeft plaats te vinden, naar de statenvergadering kan.

Statenstuk 849, Ondersteuning provinciale festivals (voorstel i. Voorjaarsnota 2001)

Mevrouw CEELEN geeft aan dat de provincie streeft naar grootschalige, volwaardige evenementen en festivals. Dat is een uitspraak die is gedaan in het bestuursprogramma en in de notitie "Schaduw vooruit". De voorstellen worden nu geoperationaliseerd en de PvdA is dan ook blij met deze notitie. Weliswaar dekt de titel de lading niet helemaal, want het gaat om meer dan alleen festivals maar ook om grote evenementen, zo is in de nota te lezen. Tevens heeft dit ook een ander doel voor ogen, namelijk een beroep te doen op landelijke middelen van het Rijk uit het zogenaamde rijkskunstenplan. Dat is een strevenswaardig doel. Het bureau dat kunst en cultuur gaat inrichten krijgt de taak evenementen beter af te stemmen, meer inhoudelijke organisatieadviezen te geven en gezamenlijke promotie en advisering met betrekking tot fondswerving te stimuleren. Spreekster denkt ook dat de gebundelde krachten samen meer bereiken en dat is iets wat zij ook beluisterde in alle voorgaande bijeenkomsten met alle gemeentelijke wethouders van kunst en cultuur. Het nieuwe bureau zal verschillende doelen moeten nastreven, zoals het bevorderen van de uitwisseling van culturele groepen, de vergroting van mogelijkheden voor kunstenaars, het bereiken van nieuwe publieksgroepen en het versterken van toeristische attracties en het economisch vestigingsklimaat. De provincie kan op deze manier stimulator zijn van nieuwe initiatieven, zorgen voor verbreding van het aanbod, verbetering van professionalisering en institutionalisering en verbetering van bestaande festivals. Haar fractie vindt dit een goed initiatief. De commissie kreeg nog een e-mail en vanochtend nog een brief op het bureau van de Stichting Earth, organisator van het Full Color-festival in Emmen. Hij wenst de commissie veel wijsheid toe. Zij definieert deze brief als iets te vroeg geschreven. De problemen die genoemd worden, namelijk het wel of niet verstrekken van structureel geld, kunnen nu worden opgepakt door het nieuwe bureau. Dit bureau kan immers juist de ondersteuning geven waarom gevraagd wordt, los van de vraag of er nu wel of niet lokaal moet worden aangestuurd en of er wel of niet structureel geld voor beschikbaar is. Spreekster

meent dat het Full Color-festival nog altijd geld heeft gehad. Dat de festivaldirectie niet zo gelukkig was met de vorm waarin dat geld werd verstrekt kan zij zich wel voorstellen, maar daarom vraagt zij nu te wachten tot de totstandkoming van het bureau. In de brief wordt ook gesproken over de totstandkoming van een fonds. Spreekster denkt dat er voorlopig eerst gekeken moet worden wat de provincie kan aanbieden en de vorm waarin het op dit moment door de provincie wordt aangedragen lijkt spreekster een goede.

Mevrouw SCHIPPER is het eens met de doelstelling zoals deze verwoord is. Een goed aanbod van kwalitatief hoogwaardige festivals is interessant voor de Drentse inwoners en biedt de mogelijkheid een meer divers samengesteld publiek naar Drenthe te trekken. Zij heeft dan ook waardering voor de vele interessante initiatieven, zoals deze er nu al in Drenthe zijn. Wat zij bij beoordeling van dit stuk node mist is de toegezegde nota festivalbeleid. Om het hele stuk goed te kunnen positioneren vindt zij dat dit eigenlijk wel nodig is. In dit stuk komen twee zaken aan de orde, te weten de oprichting van het festivalbureau en de eventuele onderbrenging daarvan bij het Kunst en Cultuurinstituut (K&C) en de financiering van het onderzoek ad f 100.000, -- dat is afgesproken in noordelijk verband. Ten tweede gaat het om het instemmen met ondersteuning van bestaande en nieuwe festivals door K&C, waarvoor eenmalig f 450.000,-- beschikbaar dient te worden gesteld. De oprichting lijkt in dit stuk al definitief te zijn geformuleerd. Spreekster meent dat er echter slechts sprake is van onderzoek naar een eventuele oprichting. Daar wil zij graag de reactie van de gedeputeerde op horen. Zij mist wel een begroting van wat een dergelijk bureau financieel betekent en wat het zou moeten doen. Die onderbouwing heeft zij nooit gehad. Wat betreft de ondersteuningstaak en het karakter daarvan heeft zij een verhelderende brief gekregen uit het veld, waarin staat waar er bij ondersteuning behoefte aan bestaat. Spreekster wil die behoefte kwalificeren als goed faciliteren. Er is ook in het herijkingstraject afgesproken hoe vrijwilligersorganisaties goed kunnen worden gefaciliteerd. De insteek van de VVD-fractie is dat de bestaande festivals hun kracht ontlenen aan bevlogenheid van de initiatiefnemers. Zij denkt dat het toch een zeker risico is om dit uit handen te nemen en dit te institutionaliseren. Private initiatieven moeten daar gelaten worden waar zij zijn ingebed. In het jaarverslag van K&C staat dat het zo matig verlopen project "Sterren in Drenthe"

geëvalueerd wordt en dat de tekorten die er zijn ontstaan volledig moeten worden gedragen. Het gaat hier over provinciaal geld. Is het niet beter om die evaluatie eerst eens af te wachten en als een soort pilot te zien? Indien die evaluatie goed is gedaan kan erover worden gesproken of een organisatie ook toegerust is op die nieuwe taak. In zijn algemeenheid ziet spreekster dat immers als de taak van pilots.

Bij de onderbouwing van dit stuk wordt alvast een voorschot genomen op de eventuele rijkssubsidiepotten in 2005. Dat lijkt spreekster nogal prematuur, want terugkijkend op het rijkssubsidiebeleid voor cultuur komt spreekster tot de conclusie dat er weinig constanten in zitten. Zij sluit zich verder aan bij de hartenkreet van de Drentse Ouderenpartij en herhaalt het gestelde over de afwezigheid van de financiële onderbouwing dan ook niet. Het mag niet zo zijn dat een financiële onderbouwing ontbreekt. Het is onduidelijk hoe gemeenten participeren in lokale festivals en er is dan ook geen inzicht in hoeverre die festivals gemeentelijk worden gedragen. Zij denkt dat er ook selectief moet worden omgegaan met welke festivals er ondersteund moeten worden en welke niet. In haar ogen dienen daar criteria voor te worden ontwikkeld. Al met al heeft haar fractie heel veel vragen met betrekking tot dit te vage stuk.

De heer ZOMER is positief over de totstandkoming van grootschalige festivals in Drenthe. Hij heeft echter kritiek op het voorliggende statenstuk, want het is opnieuw een statenstuk waar-in nauwelijks enige informatie met betrekking tot de onderbouwing wordt verstrekt. Het college durft maar liefst f 450.000,-- te vragen voor ondersteuning van festivals. Wat wordt er met dat bedrag gedaan? Publiciteit, publiekswerving, programmering en marketing zijn zaken die van dat bedrag betaald moeten gaan worden. Op basis van deze informatie kan het college de staten niet vragen om dit bedrag beschikbaar te stellen en als het aan het CDA ligt gebeurt dit ook niet op deze manier. In navolging van wat mevrouw Schipper zei herinnert hij de gedeputeerde aan haar toezegging dat er een festivalnota zal verschijnen. Dit is een nota waarin het beleid ten aanzien van ondersteuning van festivals zal worden bepaald door de staten. Aan die nota zullen aanvragen getoetst kunnen worden. De staten maken het beleid en het college voert dat uit. Dat betekent niet dat de staten het college een zak geld mee-geven onder het motto "Doe er maar mee wat u leuk vindt". Via een omweg is er al geld beschikbaar gesteld voor een festivalbureau en ook dit had vooraf getoetst

moeten worden aan die festivalnota. Op dat moment kan ook worden ingeschat of zo'n bureau nodig is. De CDA-fractie wil in deze niet op een zijspoor worden gezet en alvorens hij wil nadenken over het beschikbaar stellen van dit bedrag, wil hij graag drie toezeggingen. Allereerst is dat de verschijning van de toegezegde festivalnota, ten tweede is dat een onderbouwing van de gevraagde f 450.000,- en ten derde is dat het ondernemingsplan en het inzicht in de financiële positie van het festivalbureau.

Mevrouw SMITH vindt ondersteuning van provinciale festivals op zich een positieve gedachte, maar er komt al een bijdrage uit het noordelijk programma "Artistieke dynamiek" van f 100.000,- en nu wordt er gevraagd om f 450.000,-. Hoe zit dit bedrag in elkaar? Zijn de wensen van tevoren geïnventariseerd bij de diverse festivalorganisaties? Is het vraaggestuurd? Van het Full Color-festival is spreekster bekend dat er behoefte bestaat aan een werkplek en een uitvoerende beroepskracht. Waar is de huisvesting van het festivalbureau? Zij wil dan ook graag wat meer informatie van de gedeputeerde. Wat stelt de gedeputeerde zich voor bij een facilitair bedrijf? Hoe zit het met de structuraliteit? Zij mist ook een financiële onderbouwing. Heeft het college al met de provinciale festivalorganisaties rond de tafel gezeten? Is dat alsnog mogelijk?

Mevrouw VAN DIJK was heel blij met de brief van de Stichting Earth. Zij dacht dat hiermee zo maar een aantal zaken uit het werkveld op een presenteerblaadje werden aangeboden, en dat is tenslotte vraaggestuurd werken. Zij vindt dan ook dat hetgeen in die brief staat, meegenomen dient te worden. De samenwerking met de NNBT gaat moeizaam, aangezien deze organisatie nog erg met zichzelf bezig is en allerlei problemen kent. De vraag is of deze organisatie wel tijd heeft om hieraan deel te nemen. Ten aanzien van het versterken van economische attracties en het economisch vestigingsklimaat, suggereert zij dat het is aan te bevelen om een meerdaags festival naar Drenthe te halen, want dat geeft meer economische impulsen. Verder zwerven er al een hele reeks bestaande festivals door Nederland, die nergens terecht kunnen. Dat was zowel in de Volkskrant als het Nieuwsblad van het Noorden te lezen. Kunnen bestaande festivals niet naar Drenthe worden gehaald, want er is al een grote groep aanhangers van recreatie in Drenthe die door middel van deze festivals eens te meer van Drenthe kunnen genieten? De economische factor

van deze festivals is een goede reden om hiermee verder te gaan.

De heer WENDT stemt in met het doel van het statenstuk. Indachtig de sessie in Zeegse stelt hij niet voor de vierde keer dezelfde vragen als voorgaande sprekers.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat de OPD ook erg voor festivals is en in het verkiezingsprogramma van haar partij staat ook iets over festivals voor jongeren. Zij benadrukt dat er al f 100.000,- is uitgetrokken voor de festivals en nu ligt er een totaal niet onderbouwd voorstel om f 450.000,- ter beschikking te stellen. Spreekster wil dan ook eerst graag de festivalnota inzien alvorens zij hierover een besluit neemt.

De heer VAN DER SCHOOT zal zijn hartenkreet niet opnieuw herhalen. Het moet hem toch van het hart dat hij vindt dat uit het stuk minachting voor provinciale staten spreekt. Het voorliggende stuk is zo weinig onderbouwd en de minachting zit hem erin dat het facilitair bureau dat bij K&C zal komen een uitgave vergt van veel meer dan f 50.000,-. Dergelijke voorstellen dienen ook aan provinciale staten afzonderlijk en vooraf te worden aangeboden, opdat kan worden beoordeeld wat er gaat gebeuren, hoeveel festivals er worden gehouden, waar deze worden gehouden en wanneer en welke doelgroepen de provincie denkt te bereiken. In de doelstellingen staat weliswaar dat het cultuuraanbod voor jeugdigen moet worden vergroot, maar bij het meetbaar beoogde effect staat dat nieuwe publieksgroepen aangeboord moeten worden. Dat zijn met name niet alleen jeugdigen. Ook bij dit stuk herhaalt hij dat een en ander weer totaal niet wordt onderbouwd door middel van een financiële specificatie. Dit voorstel kan dus niet zo. Hij is net als mevrouw Van Dijk de Stichting Earth erkentelijk, aangezien deze stichting aangeeft wat er in het stuk ontbreekt als het gaat om hoe het moet worden opgezet en waaraan gedacht kan worden. Met dit ontoereikende statenstuk gaat spreker niet akkoord en hij verzoekt het college dan ook het huiswerk over te doen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat de Nota festivalbeleid in het najaar zal verschijnen. Het gaat hier om twee dingen, namelijk het festivalbureau, dat uit het noordelijk programma "Artistieke dynamiek" wordt betaald. Daaraan dragen de vier noordelijke partners ieder f 90.000,- bij en de gemeente Leeuwarden een bedrag van f 60.000,-. Uit dat bedrag wordt

f 60.000,-- gehaald voor het festivalbureau. Dit staat los van het voorliggende voorstel.

Mevrouw SCHIPPER vraagt of de staten hebben besloten dat dit bureau naar K&C gaat.

Mevrouw BRINK antwoordt ontkennend, maar zegt daar nog op terug te zullen komen. Er is namelijk nog geen festivalbureau en de brief die de commissie maar ook spreekster heeft ontvangen sluit helemaal aan bij wat zij van plan is. Er dient een onafhankelijk bureau te komen dat vraaggestuurd gaat werken.

De heer VAN DER SCHOOT heeft gelezen dat er aan K&C opdracht is gegeven om een provinciaal festivalbureau in te richten, dan bedoelt de gedeputeerde toch niet te zeggen dat dit nog niet is gebeurd?

Mevrouw BRINK antwoordt dat K&C er momenteel naar aan het kijken is. Met alle expertise die K&C heeft is K&C het eerste instituut dat het festivalbureau kan gaan opzetten. Het festivalbureau zelf is nog niet operationeel. Het K&C is weliswaar al bezig met festivals, maar dat doet het K&C al jaren. K&C ondersteunt festivals daar waar het kan en heeft zelf "Sterren in Drenthe" georganiseerd. Dat festival is helaas geen succes geworden en wordt nu geëvalueerd. Dat is ook de reden dat dit festival dit jaar niet wordt georganiseerd. Er is reeds een aantal argumenten benoemd waarom het geen succes is geworden en daar leert het K&C van in die zin dat andere jaren gekeken werd hoe dat op een andere manier kan worden georganiseerd. Er is een aantal andere festivals, zoals het Full Color-festival, het Poppentheaterfestival in Meppel en het Vrouwenfestival in Assen, met ieder zo hun eigen problemen. Het is logisch dat het festivalbureau inspeelt op de problemen die er bij een specifiek festival zijn. Zo is er in Meppel het probleem van de bemensing van het bestuur en elders zijn er weer problemen vanwege de organisatie van een tent. Het festivalbureau regelt dus meerdere zaken. Er zijn dus allerlei mogelijkheden en dat is dan ook het wezen van vraaggestuurd werken. Dat speelt ook mee bij het al dan niet instemmen met het starten van diverse pilots. Indien er vanuit een gemeente bij iemand het idee leeft om met een aantal mensen een festival te organiseren, dan moet het festivalbureau vaststellen of dat zinvol is en op welk tijdstip dat festival kan worden gehouden. Dergelijke zaken hebben de staten ook steeds ondersteund als het gaat om de festivals. Er zijn namelijk heel veel festivals, maar die komen niet

altijd op het goede tijdstip, aangezien festivals in samenhang dienen te worden georganiseerd. Dat zal dan ook een van de onderdelen zijn van de festivalnota. De huisvesting is dus nog niet zeker. Het NNBT is enthousiast om hierin te participeren en of deze organisatie daar de tijd voor heeft is iets dat door het NNBT zelf het beste kan worden vastgesteld. Indien zij daar dus aan meedoen neemt spreekster aan dat het NNBT ook over de benodigde tijd heeft nagedacht. Dat er in Nederland diverse festivals zijn die zoeken naar een geschikte locatie is iets waar de provincie al in eerdere instantie op in heeft gespeeld. Spreekster heeft met een instantie gesproken over het Dynamo Open Airfestival. Dat festival kon niet op korte termijn naar Drenthe worden gehaald, maar er worden momenteel wel stevige onderhandelingen gevoerd met de organisatoren van het Lowlandsfestival, die wellicht gaan kiezen dit festival op het TT-terrein te laten plaatsvinden. Dat is een meerdaags festival dat een geweldige uitstraling heeft. De OPD heeft gesproken over festivalfondsen en het festivalbureau. Deze twee zaken zijn nu wel duidelijk. Een bedrag van f 400.000,-- komt uit het noordelijk programma "Artistieke dynamiek". Wat de gemeenten betreft zal er per gemeente worden bekeken wat deze aan festivals doen. Twee weken geleden was er het Art Explosionfestival in Assen. Dat is een prima festival waarbij er op bepaalde gebieden wat problemen zijn. Er zal gekeken moeten worden waar dergelijke festivals ondersteund kunnen worden, maar het is ook een gemeentelijk festival dus daar ligt ook een groot deel van de verantwoordelijkheid. Ook hier dient een stevige onderhandeling te worden gevoerd over wie er wat organiseert.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat het kan zijn dat hij ook een taalachterstand heeft, maar als hij leest dat aan K&C opdracht is gegeven om een provinciaal festivalbureau in te richten, dat dient als facilitair bedrijf voor de festivalorganisatie, dan kan spreker daar geen toekomstige tijd in lezen, maar tegenwoordige tijd, namelijk dat het bureau al een feit is. Van de gedeputeerde hoort hij nu dat ernaar wordt gekeken, terwijl er in het stuk expliciet staat dat het bureau al een feit is. Met dit voorstel loopt de gedeputeerde dan ook voor de muziek uit en zo langzamerhand zou spreker een festival van stilte willen voorstellen. De Stichting Earth wordt genoemd en deze stichting geeft inhoud aan het geheel. Aan deze brief mag de

gedeputeerde dan ook niet voorbijgaan, aangezien de inhoud van die brief zinnig is en door hem ook zeker wordt gewaardeerd. Feitelijke informatie en financiële onderbouwing ontbreken in het stuk en hij nodigt het college nogmaals uit het huiswerk over te gaan doen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN constateert dat de gedeputeerde heel positief de festivals naar voren kan brengen, maar zij blijft er net als vorige spreker tegenaan hikken dat er geen fatsoenlijke onderbouwing van dit voorstel is en dat de festivalnota er voorlopig nog niet is. Ook raadt zij de gedeputeerde aan de via e-mail verkregen brief goed te bestuderen en vervolgens met een onderbouwd voorstel te komen. Zoals het stuk er momenteel ligt, kan zij dit niet ondersteunen. De heer WENDT merkt op dat de gedeputeerde verwees naar vraaggestuurd werken, maar blijkbaar geldt het voorbeeld dat zij daarbij gaf niet voor iedereen als een exponent van vraaggestuurd werken. In de brief staat namelijk dat "dit geen antwoord geeft op concreet bestaande behoeften van organisatoren van festivals". Hier lijkt spreker dan ook een frictie in te zitten. Hij neemt dit stuk ter verdere bespreking mee naar de fractie.

Mevrouw SMITH neemt het stuk ook mee terug naar de fractie en wacht de financiële onderbouwing ervan af.

De heer ZOMER constateert dat de gedeputeerde in haar antwoord impliciet de noodzaak van een festivalnota aangegeven heeft. Er moet een nota komen waarin het beleid ten aanzien van festivals wordt verwoord, zodat het ook een toetssteen wordt voor aanvragen om bijdragen van gemeenten. Anders is het zo dat degenen die het eerst en het hardst roept, wel aan bod komt maar een ander niet. Bij vraaggestuurd werken is er dus zeker een festivalnota nodig die vastgesteld is in de staten en waarop het college als uitvoerder van het beleid de aanvragen kan laten toetsen. Als de festivalnota aan de orde komt wordt er gesproken over tijdstippen waarop festivals plaatsvinden. Het gaat daarbij vaak om festivals in de sfeer van de pop- en rockmuziek. Dat is prima, maar naar zijn idee dient de nota veel breder te zijn, want dat heeft te maken met meerdere verschillende vormen van kunstuitingen. Het gaat op dit moment veel te ver om tegen dit statenstuk ja te zeggen en hij adviseert de gedeputeerde dit stuk mee terug te nemen en eerst de festivalnota vast te stellen.

Mevrouw SCHIPPER worstelt ook met de afweging dat aan de ene kant festivalbeleid noodzaak is, terwijl aan de andere kant de volgorde van besluitvorming niet erg logisch lijkt. Het CDA heeft dat ook al verwoord. Het enige dat zij kan zeggen is dat dit teruggenomen zal worden door de VVD-fractie en dat zij nogmaals een afweging zal maken. Bij de festivals gaat het niet alleen om pop en rock, maar ook om klassieke kunsten en deze zijn in Drenthe wel erg matig vertegenwoordigd. Misschien geeft de festivalnota meer ruimte aan festivals ten behoeve van de klassieke kunsten.

Mevrouw CEELEN merkt op dat het festivalbureau inderdaad nog ontwikkeld moet worden en zo heeft zij het stuk ook gelezen. Er is vanmorgen al meerdere keren gezegd dat financiële onderbouwingen van stukken ontbreken, maar spreekster heeft van een ambtenaar gehoord dat er mensen op vakantie waren en dat er fouten zijn gemaakt. Als het college dit niet onvermeld had gelaten, dan was het wellicht makkelijker voor de commissie geweest zich neer te leggen bij het ontbreken van financiële gegevens, aangezien die gegevens er wel waren maar niet tijdig aan de commissie konden worden toegezonden. Dan nog staan er in de Notitie kunst en cultuur uit het jaar 2000 prachtige dingen en van de vier grote projecten zijn er in ieder geval twee uitstekend te noemen. Zo was het festival in Dwingelderveld in samenwerking met Staatsbosbeheer een groot succes en weliswaar waren bij "Sterren in Drenthe" de bezoekersaantallen wat laag, maar het concept was geschikt en bij K&C willen de medewerkers daar nog wel een keer mee aan de gang.

Mevrouw SCHIPPER vraagt hoe een taak bij een organisatie kan worden neergelegd als nog niet is vastgesteld dat die organisatie ook die taak krijgt.

Mevrouw CEELEN antwoordt dat het hier gaat om de opdracht die het college aan K&C geeft om voor het bedrag van f 450.000,- een onderzoeksbureau op te tuigen die in kaart kan brengen wat er aan festivals, maar ook aan andere activiteiten, zoals bijvoorbeeld de Zomertrek, in Drenthe wordt georganiseerd. Ook in de brief uit Emmen staat dat dat juist de bedoeling was. Het bureau behoort dus niet alleen maar te adviseren, maar hun core-business is om interactief met de doelgroep festivals in Drenthe op te zetten. Spreekster is dus niet ongelukkig met die brief, maar zij vindt hem te vroeg komen. Indien de brief dus wordt gelegd naast de activiteiten die in deze beleidsbrief zijn

neergelegd, dan komen de organisaties met elkaar een heel eind. Spreekster vindt dan ook dat het voorliggende stuk een goede uitdaging biedt voor Drenthe.

De heer ZOMER vraagt of de PvdA niet vindt dat het beleid dient te worden gemaakt binnen de staten en niet binnen een instituut als K&C. Indien dat het geval is, dan neemt hij aan dat de PvdA ook vindt dat eerst die festivalnota maar eens dient te verschijnen.

Mevrouw CEELLEN antwoordt dat ook eerst een festivalnota was beloofd, maar zij kan zich voorstellen dat indien deze beleidsbrief wordt gelezen, deze festivalnota in een later stadium wordt meegenomen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat het feit dat er geld beschikbaar wordt gesteld door het college, betekent dat er een provinciaal festivalbeleid kan worden uitgevoerd. Er zal dus binnenkort al een festivalnota verschijnen, want dat heeft zij ook toegezegd. Het een hoeft echter niet los te staan van het ander, want het kan een logisch gevolg zijn van elkaar. De brief van de Stichting Earth sloot keurig aan bij datgene wat spreekster graag wil en staat absoluut niet haaks op die voorstellen die het college in het hoofd heeft ten aanzien van het festivalbureau en het festivalfonds. Het CDA spreekt over een brede uitwerking van verschillende soorten festivals. Spreekster noemde pop- en rockfestivals als voorbeelden, maar natuurlijk worden er bij vraaggestuurd beleid ook festivals in de sfeer van de klassieke kunsten bedoeld. Tevens behoren daartoe de koren, de harmonie en fanfare, etcetera, etcetera. Er dient dus samenhang te komen in datgene wat er in Drenthe aan festivals wordt georganiseerd en daarin voorziet het festivalbureau. Ook ondersteunt het bureau de besturen van festivals, daar waar er eventueel ideeën leven maar nog niets is uitgewerkt. Die uitwerking vindt plaats in de festivalnota die de staten tegemoet kunnen zien. In die zin vindt spreekster de brief absoluut niet te vroeg en vraagt de commissie om nu haar instemming aan dit voorstel te verbinden. Het festivalbureau dient een onafhankelijke plek te zijn en het is niet noodzakelijk dat dit direct bij het K&C wordt ondergebracht. Boven het bureau dient zich een stichting te bevinden waarin economie en kunst en cultuur worden betrokken om te kijken welke festivals er worden georganiseerd en of daarmee wordt ingestemd of niet. De criteria om vast te stellen aan welke festivals er wordt meegewerkt komen in de festivalnota te staan.

De heer ZOMER vraagt of de suggestie om dit stuk aan te houden tot aan de verschijning van de festivalnota niet overgenomen wordt.

Mevrouw BRINK antwoordt dat de festivalnota en dit stuk waarin f 450.000,-- wordt gevraagd voor het festivalbureau twee verschillende dingen zijn.

De heer ZOMER ziet dit niet als twee verschillende zaken. Het is voor hem wezenlijk dat eerst de festivalnota wordt vastgesteld en dat dan pas gesproken wordt over hoe die nota zal worden uitgevoerd. Hij vraagt nogmaals om aanhouding van dit stuk totdat de festivalnota is vastgesteld, want anders loopt de gedeputeerde het grote risico dat tegen dit stuk neen wordt gezegd.

Mevrouw BRINK antwoordt eraan te werken dat die festivalnota zo snel mogelijk verschijnt. Indien dit stuk echter wordt aangehouden zal er geen geld uit de Voorjaarsnota beschikbaar komen voor dit voorstel en zal dat enige tijd duren.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat het niet zo kan zijn dat moet worden ingestemd met een voorstel om überhaupt het beschikbare geld te kunnen uitgeven. Hij vindt het voorstel van de heer Zomer weliswaar ver strekkend, maar wil het graag in stemming zien worden gebracht.

De VOORZITTER antwoordt dat in de commissie geen statenstukken in stemming dienen te worden gebracht. De meeste fracties nemen dit stuk mee terug voor fractieberaad en ten aanzien van dit stuk zal er nader worden gediscussieerd in de statenvergadering. Het stuk blijft dan ook de status van een B-stuk houden.*

Statenstuk 857, Subsidie Telefonische Hulpdiensten Groningen/Drenthe en Oost-Nederland (voorstel b. Voorjaarsnota 2001)

Mevrouw LOOMAN heeft er alle begrip voor dat bedragen per inwoner aangepast worden aan die van de buurprovincies en gezien het bewezen maatschappelijk nut van de instelling stemt zij in met verhoging van de subsidiegelden. Zij vindt dat de telefonische hulpdiensten en hun vrijwilligers alle lof verdienen.

Mevrouw SMILDE gaat hiermee akkoord. De aanpassing van de hoogte van de gelden had al veel eerder plaats moeten vinden.

* Het statenstuk is bij de behandeling van het Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg (agendapunt 8) door gedeputeerde staten teruggenomen (zie pagina 40 van dit verslag).

Mevrouw SMITH gaat akkoord met het voorliggende stuk.

De heer IETSWAART gaat akkoord met het voorstel, hoewel hij er met enige schaamte kennis van heeft genomen. Het klinkt wat dramatisch, maar hij vraagt zich wel af waarom er nu pas een voorstel tot verhoging wordt gedaan. Over de verhoging vraagt hij waar deze nu eigenlijk op gebaseerd is.

Is dit op een zodanige bijdrage dat er een verantwoorde exploitatie kan plaatsvinden, of moet er net zoveel geld bij als in de provincie Groningen? Maakt de kindertelefoon onderdeel uit van dit voorstel?

De heer WENDT stemt in met dit voorstel. Hij vraagt hoe het zit met de huidige verstandhouding tussen de provincies. Als hij argument 1.2 leest is dat namelijk niet al te best.

De heer VAN HEUKELUM is er een voorstander van dat zorgvuldig en goed met geld van de gemeenschap wordt omgegaan. Toen hij dit stuk las, vond hij de Drenten wel erg zuinig. Zijn fractie ondersteunt dan ook dit stuk. Hij vindt wel dat de verhoging verder nauwelijks wordt onderbouwd, want het enige dat daarvan wordt gezegd in dit stuk is dat in het bestuurlijk en ambtelijk overleg in de afgelopen jaren is vastgesteld dat de telefonische hulpdiensten hun begroting alleen maar sluitend konden krijgen door bezuinigingen. Blijkbaar accepteert de commissie deze magere onderbouwing en bij andere stukken niet. Misschien is het goed om in zijn algemeenheid nog eens vast te stellen wat gedeputeerden en fracties nu precies aan financiële onderbouwing bij een voorstel willen zien.

De heer VAN DER SCHOOT gaat akkoord met dit stuk. Bij een van de argumenten die worden gebruikt ter onderbouwing van het stuk wordt opgemerkt dat dit zal bijdragen tot een noodzakelijke goede verstandhouding. Op dat moment rijst bij spreker de vraag of die verstandhouding dan niet goed was.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat de verstandhouding gewoon erg goed is en daarover hoeft de commissie zich dan ook geen zorgen te maken. Iemand vroeg waarom dit voorstel niet eerder is gedaan. De eerste keer dat spreekster er mee in aanraking kwam was gelijktijdig met het project van de herijking en evaluatie van het provinciaal

welzijnsbeleid. 2001 gold daarbij als overgangsjaar. Daarom is in 2001 een pas op de plaats gemaakt door aan te geven dat er dat jaar niet meer en niet minder gegeven zou worden aan SOS/THD. Zodra er na de herijking nieuwe voorstellen konden worden gedaan, is dit ter hand genomen en dat heeft geresulteerd in het voorliggende voorstel. Daarbij is overleg gevoerd met allerlei partners. Tijdens dat overleg met de telefonische hulpdiensten en met de naastgelegen provincies is gekeken naar welk wenselijk niveau de bedragen dan moesten worden opgetrokken. De provincie Drenthe heeft het bedrag nu opgetrokken tot het niveau van Groningen, wat meer dan een verdubbeling is van de bijdrage die tot nu toe werd gedaan. Dit is geen objectief criterium, maar subjectief. Kijkend naar het bedrag dat door SOS/THD is gevraagd en datgene wat nu beschikbaar komt aan geld, kan zij zien dat de provincie een meer dan evenredig deel bijdraagt aan het extra bedrag dat wordt gevraagd. Zo dragen aan de telefonische hulpdienst in Zwolle ook Flevoland en Gelderland bij. Er komt dus meer geld binnen dan alleen wat de provincie Drenthe doet. Wij geven in vergelijking met de andere provincies dus een hele reële bijdrage, ook wanneer het meerdere dat gevraagd is in ogenschouw wordt genomen. Bij de telefoondienst naar het zuiden loopt nog wel de discussie of nu alles wat gevraagd wordt, gehonoreerd moet worden.

De heer IETSWAART vraagt of de bijdrage nu zodanig is dat een verantwoorde exploitatie kan plaatsvinden.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat dan alles naast elkaar gelegd moet worden en dus ook het besluit dat Overijssel en de andere provincies nog moeten nemen. Kijkend naar de bijdrage van Groningen en Drenthe, dan levert Groningen twee derde deel en Drenthe een derde deel. Kijkend naar hetgeen de provincie Drenthe extra doet is dat meer dan de helft van hetgeen gevraagd wordt als extra bijdrage. Dat betekent dat er een inhaalrace ontstaat bij het extra geld dat er gevraagd wordt. Tenzij de staten vinden dat een gehele begroting als bijdrage dient te worden gehonoreerd, vindt spreekster dat er een hele reële bijdrage door Drenthe wordt geleverd. De provincie had misschien alles kunnen betalen indien er één provinciale instelling zou zijn geweest, maar in dit geval is dat lastig omdat er met meerdere partners wordt gewerkt. Spreekster vindt dat SOS/THD niet tekort wordt gedaan met dit voorstel en SOS/THD is dan ook erg verheugd

over hetgeen hier nu voorligt. De kindertelefoon maakt geen deel uit van SOS/THD,

De VOORZITTER constateert dat alle fracties unaniem instemmen met het voorliggende statenstuk, zodat dit stuk als A-stuk, waarover in de staten niet meer gediscussieerd hoeft te worden, naar de staten kan.

8. Statenstuk 859, Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg 2002

De heer VAN DER SCHOOT vat zijn betoog in een zestal conclusies samen. Allereerst concludeert hij dat het programma voornamelijk onderzoek, kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering bevat. Ten tweede is er geen sprake van actie, maar bevindt de besluitvorming zich nog steeds in het voortraject van de beoogde actie, zoals bijvoorbeeld stimulering van gebruik van nieuwe media door ouderen. Er wordt gepoogd om een overzicht aan te bieden van een breed scala aan projecten dat wordt aangeboden en daarmee tot kennisuitwisseling te komen, waarna er weer nieuwe projecten worden gegenereerd. Ten derde concludeert hij dat sinds zijn roep om concrete doelstellingen, doelgroepenbeleid, meetbare effecten, evaluatie en verantwoording er allerlei projectaanvragen op hem afkomen om concreet te maken waar de provincie eigenlijk al vele jaren mee bezig wordt geacht te zijn. Ten vierde concludeert hij dat blijkens dit programma niet kan worden gezegd dat vraaggestuurd werken centraal staat. Immers, de vraag moet nog helemaal ontdekt worden. Ten vijfde is het meefinancieren van een pilotprogramma van RTV Drenthe met betrekking tot allochtonen en autochtonen in het bestuur ten behoeve van een intercultureel imago van RTV Drenthe, principieel onjuist. Het is namelijk een reguliere taak van RTV Drenthe om alle groepen in de samenleving te bedienen en daarvoor zijn ook de omroepgelden als zodanig in het leven geroepen. Er is al eerder een voorstel gedaan om iets bij RTV

Drenthe te doen, maar spreker denkt dat de programmamaker wel graag onafhankelijk wil zijn. Ten zesde kan een pilot Interculturalisatie niet zonder het in kaart brengen van de toekomstige vraag daaromtrent. De bureaucratie heeft met dit zogenaamde actieprogramma, waarop sinds 1995 is aangedrongen, toch voorlopig gewonnen. Dat zegt spreker met enige teleurstelling.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat nu dit actieprogramma wordt behandeld, de globale

inventarisatie van de vraag al dient te hebben plaatsgevonden. Die globale inventarisatie van de vraag heeft zij echter niet gehad. Het onderzoeksbureau heeft wel iets met 27 aanbevelingen gedaan, maar dat kan niet worden gezien als een globale inventarisatie van de vraag van de afnemers. Op dat moment komt het college weer met de speerpunten van beleid, die liggen bij ouderen, vrijwilligers en interculturalisatie, terwijl er aan de eigenlijke vraag voorbij wordt gegaan. Zij kan bij alle projecten vragen stellen. Bij de projecten over de mantelzorgers vraagt zij zich af of daar niet heel veel overlap is zit en of dat niet minder projecten kunnen zijn dan die hier genoemd worden. Bij de interculturalisatie vraagt zij wat het college eigenlijk onder interculturalisatie verstaat. Zij heeft laatst een uitspraak van een Marokkaanse imam gehoord en daaruit concludeert zij dat de integratie van allochtonen in Nederland eigenlijk een vraagpunt is geworden en dat het college daar een standpunt over moet bepalen alvorens vast te stellen dat alle instellingen zich daarmee bezig moeten houden. Spreekster heeft voorts nog allerlei kleine vragen bij projecten die er worden genoemd, maar haar kernpunt is dat uit dit stuk geen vraaggericht werken spreekt.

(De heer Van der Schoot en mevrouw Nieuwenhuizen verlaten de vergadering om 12.45 uur, nadat dit agendapunt als laatste is behandeld)

De heer WENDT merkt op dat tijdens de commissievergadering van 28 maart jongstleden een statencommissiestuk is behandeld, getiteld Uitvoering eerste fase nieuw beleid cultuur, welzijn en zorg. Hier ligt nu het toegezegde actieprogramma voor. Dit programma valt hem eerlijk gezegd nogal tegen. In het statencommissiestuk staat op pagina 4 bij punt 4 hoe de actieprogramma's eruit gaan zien. Zij zullen gekenmerkt worden door scherp geformuleerde maatschappelijke doelstellingen, aanbesteding, inkoop van diensten en producten en monitoring van effecten. Van dergelijke zaken kon hij echter weinig terugvinden in het actieprogramma. Ook een tijdpad ontbreekt aan praktisch alle voorstellen. Heel veel voorstellen gaan over onderzoeken en hoewel dat ook wel activiteiten zijn zou hij graag ook daden aan die onderzoeken koppelen. Bij de actiepunten voor de ouderen staat niet veel nieuws. Voorstel 1 komt niet verder dan onderzoek en het stimuleren van kennis en ervaring. In de commissievergadering van 28 maart 2001 heeft zijn fractie bij monde van mevrouw Kempe ook al gezegd dat naar het idee

van zijn fractie al heel veel dingen bekend zijn. Bij de voorstellen ontbreekt een tijdspad. Bij voorstel 3 staat niet wat het gaat kosten en hij vraagt zich af bij voorstel 3 waar de knoppenwinkel ineens vandaan komt. Wie gaat dit beheren? Zou dit geen statenvoorstel moeten zijn? Zo'n knoppenwinkel is misschien ook wel goed voor anderen dan de categorie ouderen, want er zijn meer a-technici. Onder het hoofdstuk vrijwilligers is te lezen op pagina 13 dat er geïndexeerd wordt, terwijl er in de Voorjaarsnota staat op pagina 29 dat het college nog geen besluit heeft genomen over structureel indexeren. In het statencommissiestuk over de uitvoering staat op pagina 4 dat de waarderingssubsidies de komende jaren moeten worden geëvalueerd en bijgesteld. Het is wat vreemd dat dit jaar een eenmalige compensatie wordt gegeven, terwijl volgend jaar de subsidie misschien niet meer verstrekt wordt. Waarom is dit geen statenstuk? Onder het kopje jeugd treft hij veel lopende of besliste projecten aan. Op pagina 21 staat het kopje vergroten van de culturele intermobiliteit. Hier zou toch echt een tijdsplanning bij moeten, maar misschien staat die wel in het Actieplan cultuurbereik. Het Erfgoedhuis krijgt een educatieve medewerker die boven op de bestaande formatie komt. Over interculturalisatie heeft hij weinig meer op te merken dan dat een tijdspad ontbreekt.

De heer IETSWAART merkt op dat de kritiek die de D66-fractie heeft geuit in het kader van de aanpak van de evaluatie en herijking van provinciaal welzijnsbeleid, het college bekend is. Hij blijft die kritiek dan ook onverkort overeind houden. Los daarvan heeft hij de voorstellen in het actieprogramma beoordeeld en de voorgestelde activiteiten geven op zich aanleiding tot allerlei vragen en opmerkingen, maar die vond hij niet belangrijk genoeg om in deze vergadering te stellen. De doelgroepen waarop de activiteiten zijn gericht, hebben de instemming van de D66-fractie. De doelgroepen sluiten dan ook goed aan bij het beleid dat D66 voorstaat. Hij is met name geïnteresseerd in de resultaten van de activiteiten en de effecten die het heeft opgeleverd. Hij vraagt of er ook een verslag is van het vorige actieprogramma, want hij wil weten of de uitkomsten van de activiteiten in het vorige traject aansluiten op het voorliggende programma. Spreker heeft dat overzicht nog niet omdat het verslag ontbreekt. Hij neemt aan dat er in het beleid dat het college voorstaat een bepaalde mate van continuïteit zit. Nu ontbreekt er een schakel en kan hij een en ander nog niet overzien.

Mevrouw DIRKS sluit zich aan bij een aantal kritische kanttekeningen als het gaat om de vorm en de inzichtelijkheid van het voorliggende stuk en de aanpak van het actieprogramma. Daarin zitten nog niet zoveel vernieuwingen, maar dat zal op den duur nog wel komen. Zij vindt wel dat eraan gewerkt moet worden dat veel duidelijker dan nu het geval is, de inzichtelijkheid wordt vergroot van de wijze waarop toetsing en monitoring plaatsvindt. Op pagina 14 staat bij het vrijwilligerswerk het punt van de relatie tussen werknemers en vrijwilligerswerk. Dat punt vond zij heel goed en als het gaat om de provincie als werkgever is het heel goed dat de overheid hierin een voorbeeldfunctie vervult. Dat geldt niet alleen voor de provinciale overheid, maar ook voor de gemeenten. Spreekster kreeg onmiddellijk de vorige commissievergadering op het netvlies, toen zij ook de voorbeeldfunctie van de provincie naar voren wilde halen en hier in een actiegerichte commissie zat die teruggefloten werd door meer passieve fractiegenoten. Zij vindt het leuk dat er een reactie komt op de vraag of de provincie een voorbeeldfunctie kan hebben, maar wil dit toch wel in een breder verband zien en daarvoor een volledig draagvlak in de provincie hebben wanneer het gaat over de provincie als werkgever. Dat geldt met name voor de werknemers in relatie tot vrijwilligerswerk. Mensen moeten immers in de gelegenheid worden gesteld om vrijwilligerswerk uit te voeren. Daar ligt voor spreekster ook meteen een relatie met mantelzorg, met name als het gaat om werkgevers die hun personeel in de gelegenheid stellen om mantelzorg uit te voeren. Als het gaat om het Jongeren Uitbureau, vraagt zij of uit de formulering die hier staat kan worden geconcludeerd dat dit nu toch een structureel karakter krijgt? Als het gaat om interculturalisatie wordt door de betrokkenen heel vaak het Instituut voor Interculturele Ontwikkeling genoemd. Kan het college aangeven hoe ver het is met de ontwikkelingen en ook wat de consequenties zijn voor de uitvoering van projecten wanneer het instituut nog niet helemaal ontwikkeld is? Bij de beleidsvoornemens voor wat betreft de interculturele ontwikkelingen mist zij toch het beleidsvoornemen om te komen tot een mentorproject en dat zag zij graag geconcretiseerd in een actiepunten. Tot nu toe blijft dit echter bij beloftes en voornemens. Naar aanleiding van het pilotproject van RTV Drenthe merkt zij op dat als het gaat om pilots zij zit te denken aan verbreding. Moet verbreding ook worden gezien als verbreding in de richting van andere media?

Mevrouw WESTERKAMP heeft een reactie op het actieprogramma, alsmede een voorstel over Theater Benjamin en heeft vragen over het onderzoeksbureau. Zij heeft inmiddels begrepen dat dit laatste punt besproken zal worden in deze commissie en zij ondersteunt dan ook het voorstel van GroenLinks. Dit stuk is het meest heldere stuk dat tot nu toe aan actieprogramma's is ontvangen. Het is een stuk overzichtelijker geworden en geeft de eerste fase van het welzijnsbeleid weer. Zij raakt hierdoor het overzicht kwijt ten aanzien van het totaal te ontwikkelen beleid, maar zij begrijpt ook dat stilstand achteruitgang betekent en dat het voorlopig met de quickscan en de contourennota zal moeten worden gedaan. Dit actieprogramma bevat een aantal actiepunten voor ouderen, vrijwilligers, jeugd en interculturalisatie waar zij achter staat. Over enkele punten heeft zij zich al tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota kritisch uitgelaten, maar toch is zij niet helemaal tevreden. Bij de uitwerking van een aantal actiepunten is namelijk geen consequente lijn aangehouden ten aanzien van het vermelden van de financiering, doorzicht in looptijden en hoe het resultaat per project zal worden gemeten. Spreekster heeft wel wat voorbeelden, maar als de gedeputeerde hier heel kritisch naar kijkt dan zal zij dit misschien wel willen aanpassen. Gaat het college daar kritisch naar kijken en het aanpassen? Een vraag van geheel andere aard, maar wel erg belangrijk, is het project Theater Benjamin. Zij vindt het zeer zinvol dat dit project maatschappelijke problemen, zoals pesten op school, zinloos geweld en dergelijke, in theatervorm aan de jeugd aanbiedt. Dit heeft spreekster al eerder aan de orde gesteld en gevraagd om hiernaar te kijken, want deze vorm van cultuur en preventief jeugdbeleid moeten ergens worden ondergebracht. Het maakt niet uit uit welke pot dat gebeurt, maar zij is van mening dat de provincie dit project moet ondersteunen. Zij vraagt of het college voornemens is om dit op te nemen, want het had ook in het actieprogramma kunnen staan. Het mag wat spreekster betreft ook apart als voorstel in deze commissie komen.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat dit stuk een stap verder betekent in het nieuwe beleid op het terrein van cultuur, welzijn en zorg. Zij heeft tot nu toe steeds het gevoel gehad dat zij de horizon duidelijk in beeld zou krijgen, maar bij het lezen van dit stuk liet haar richtingsgevoel haar behoorlijk in de steek. Dat is misschien niet omdat het stuk niet toegankelijk is, maar omdat de relatie tot het totale cultuur- en welzijnsbeleid ontbreekt. In dat geval is het vreselijk moeilijk om het stuk te

positioneren. Door de stapeling van de stukken die er is geweest, is zij steeds geneigd terug te keren naar de uitgangspunten van wat zij vindt dat vraaggestuurd beleid moet zijn en wat een onderzoeksbureau moet doen. Daar heeft zij al opmerkingen over gemaakt, maar door deze aanpak ontstaat steeds weer de behoefte die opmerkingen te herhalen. Een overzicht van het financieel beslag van deze programma's en het resterend beleid van budgetorganisaties zou het ombuigingstraject naar haar mening beter in beeld brengen, aangezien over het algemeen bij de meeste programma's die erin zitten sprake is van regulier geld naar de budgetorganisaties. De vraag van de heer Ietswaart naar waarvoor het in de plaats komt, is daarmee al gedeeltelijk beantwoord. Spreekster vindt het jammer dat de relatie tussen oud en nieuw beleid zo weinig zichtbaar is gemaakt. Als het schema wordt bekeken dan vraagt zij of er, wanneer dit stuk wordt vastgesteld, nog een moment is waarop de staten toetsingscriteria formuleren, want daar dient het programma over vier jaar op te worden afgerekend. Nu zijn er al verschillende statenstukken behandeld waarin die criteria geformuleerd zijn, maar in dit stuk zitten ook een paar projecten die nog niet in de vorm van een statenstuk zijn verschenen. Spreekster doet daarbij op de onderdelen interculturalisatie en bij het onderdeel vrijwilligers is dat het onderdeel werknemers/vrijwilligers. Komt dat nog in een statenstuk voor te liggen en zijn er dan voldoende toetsingscriteria om te kijken of het een goed stuk is of is dit het enige dat er verschijnt? Verder is er in het traject plaats voor monitoring. Onduidelijk is of de staten daar ook inzicht in krijgen. Op pagina 21 staat dat het Erfgoedhuis een educatieve medewerker krijgt die wordt ingezet voor de programma's Kunstmenu en cultuur- en educatietrajecten. Spreekster vraagt zich af waarom die afweging is gemaakt en er niet is gekozen voor onderbrenging bij K&C, dat zich immers met Kunstmenuprogramma's bezighoudt. K&C doet dat in samenwerking met gemeenten, scholen en culturele instellingen. Over het gedeelte van de herijking dat nog niet in kaart is gebracht zegt het college dat aan het einde van deze periode een totaaloverzicht van alle beleidsplannen van cultuur, welzijn en zorg zal verschijnen. Zij heeft al eerder aangegeven dat zij het traject eigenlijk sneller zou willen laten verlopen. Hoewel zij zich realiseert dat dat wel moet kunnen, vindt zij het eigenlijk niet acceptabel om in 2004 opnieuw geconfronteerd te worden met analyses uit de jaren 2000 en 1996. Dat kunnen de staten zich eigenlijk niet veroorloven.

Mevrouw LOOMAN merkt op dat door dit stuk als een rode draad het onderzoek naar de behoeften loopt. Het gaat om heel veel verschillende organisaties. Zo houden vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties zich bezig met behoeftepeiling. Wordt matching of cofinanciering door gemeenten wel voldoende benadrukt? Is de gedeputeerde in dit geval niet bang voor versnippering en ontzettend veel kosten voor overhead? Kan de gedeputeerde garanderen dat er op lopende trajecten monitoring plaats zal vinden, waardoor voorkomen kan worden dat projecten onvoldoende uit de verf komen, bijtijds bijgestuurd of zelfs gestopt moeten worden? Zij denkt hierbij aan de evaluatie die in de vorige commissievergadering heeft plaatsgevonden, waaruit blijkt dat bepaalde onderzoeken niets opleveren maar waar wel heel veel geld naartoe gaat. Dit zijn allemaal voorbeelden waarbij hetzelfde zou kunnen gebeuren. Spreekster is bang dat er in sommige gevallen vragen worden gecreëerd en spreekster zou graag zien dat het geld concreet terecht komt waar het nodig is en niet alleen bij onderzoeken en coördinatie van onderzoeken. Spreekster hoopt dat de gedeputeerde haar daarin gerust kan stellen en dat haar angst duidelijk is geworden.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat mevrouw Looman een dilemma schetst. Aan de ene kant is afgesproken dat als er beleid wordt gevoerd, dit op basis van onderzoek moet gebeuren. Nu wordt dat gerealiseerd en nu vindt mevrouw Looman dat het geld meer aan de uitvoerende kant moet worden uitgegeven. Onderzoek is toch van fundamenteel belang om beleid te kunnen voeren?

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat onderzoek ook nodig is, want anders lukt het niet. Indien van tevoren bekend zou zijn dat ieder onderzoek positief zou zijn, dan hoeft er geen onderzoek te worden verricht.

Mevrouw LOOMAN merkt op dat onderzoek nodig is, maar dat gekeken moet worden dat de onderzoeksresultaten zo benut worden dat er geen overlapping ontstaat doordat verschillende organisaties met hetzelfde soort onderzoek bezig zijn. Zij ziet het belang van onderzoek wel in, maar er moet zuinig mee worden omgesprongen zodat er geld overblijft voor de uitvoering van beleid.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat zij het helemaal eens is met mevrouw Looman op dit punt. Indien mevrouw Looman bang is voor

overlapping, dan dient zij die vrees wel concreet te maken.

Mevrouw LOOMAN is bang dat veel verschillende organisaties bezig gaan met onderzoeken op hetzelfde terrein, terwijl het beter is het onderzoek onder te brengen bij één grotere organisatie. Zij gaat ervan uit dat de gedeputeerde daarop zal letten en dat ook de ambtenaren zicht hebben op welke organisatie wat doet.

Mevrouw BRINK antwoordt ten aanzien van dit actieprogramma dat er een toekomstgerichte evaluatiefase is geweest. De tweede fase was de fase van de herijking en het opnieuw vormgeven van beleid en momenteel is de derde fase van de operationalisering en uitvoering van het actieprogramma bereikt. Dat betekent niet dat het allemaal nieuw beleid is, want het gaat ook om oud beleid en voor een deel nieuw beleid. Oud beleid en nieuw beleid lopen dus naast en door elkaar, maar afstemming tussen deze verschillende onderdelen vindt er zeker wel plaats. In geval van (incidentele) voorstellen die een bedrag van f 50.000,- te boven gaan, zal altijd deze commissie worden geraadpleegd met een uitgewerkt plan en spreekster zal er persoonlijk op toezien dat er een uitgewerkt financieel plan bij zit. GroenLinks heeft het over vrijwilligersprojecten en bekend is wat daar onder wordt verstaan. Spreekster zal een en ander met de heer Weggemans, portefeuillehouder op het gebied van Personeel en Organisatie, bespreken en onder de aandacht brengen. Ook is gesproken over het Jongeren Uitbureau. Spreekster hoopt dat daar een structureel bureau van kan worden gemaakt, want dit bureau loopt niet alleen goed in de provincie Drenthe, maar ook in andere provincies. De totstandkoming van het Intercultureel instituut verloopt precies volgens schema, zoals dit ook is voorgesteld. Het college spreekt regelmatig met de instellingen en dat loopt redelijk. De lopende projecten van de verschillende instellingen lopen daarnaast gewoon door. De mentorprogramma's lopen naar het gevoel van spreekster gewoon goed. De pilot van RTV Drenthe heeft hopelijk zijn uitwerking naar de andere media. RTV Drenthe is gekozen naar aanleiding van de vraag van de omroep. Het geld voor de pilot zit niet in het budget dat de provincie al aan de omroep geeft. En aangezien het gaat om een medium dat bij iedereen in Drenthe een ingang heeft is het een uitstekend medium om te beginnen met interculturalisatie. Spreekster verstaat daaronder met name diversiteit, waarbij mensen van verschillend geslacht, uiterlijk en culturele achtergrond aan bod moeten komen. Het

Erfgoedhuis heeft een extra medewerker op het gebied van cultuureducatie. Er is gekozen dit onder te brengen bij het Erfgoedhuis omdat daar een goede spin-off aanwezig is in de vorm van de provinciaal historicus, de archeoloog en de museumconsulent. De medewerker cultuureducatie opereert tevens in nauw overleg met K&C, aangezien deze organisatie de expertise in huis heeft op het gebied van onderwijs. De Partij van de Arbeid en de VVD vroegen naar de matching van gemeenten en monitoring van lopende projecten. Monitoring is iets wat niet alleen bij de Productgroep Cultuur en Welzijn speelt, maar is provinciebreed in ontwikkeling. Ook in de nieuwe opzet van de begroting is het de bedoeling om hierin een slag te maken. De ene keer loopt dat beter dan de andere keer, maar afgesproken is in deze commissie om afspraken te maken met de uitvoerende organisaties over het gewenste resultaat. Daar worden die organisaties dan ook op afgerekend en dat is dan ook de monitoring. Dit zal zeker bij dit actieprogramma een belangrijk punt zijn. Het CDA heeft gevraagd naar Theater Benjamin. Dit theater krijgt geld van de provincie, maar dan via de versleuteling van het fonds dat voor dergelijke theaters in het Noorden bestaat. In Groningen treedt Theater Benjamin bovendien veel vaker op dan in Drenthe en daar heeft de provincie Drenthe de bijdrage dan ook aan gerelateerd. Benjamin krijgt f 50.000,- uit het noordelijke programma "Artistieke Dynamiek" en de provincie geeft er zelf nog eens f 90.000,- aan. In de provincie Drenthe treedt het theater 48 keer per jaar op en in de provincie Groningen is dat 144 keer. Daarbij is er ook voor speciale projecten, zoals "Vlinders in de storm" extra geld uitgegeven, zoals het altijd mogelijk is om voor losstaande projecten geld vrij te maken. Als de commissie vindt dat Benjamin meer geld moet krijgen, dan hoort spreekster dat graag. De VVD heeft het over het kwijt zijn van de relatie van dit actieprogramma met het totale beleid op het gebied van cultuur, welzijn en zorg. Spreekster geeft toe dat die relatie ook een ingewikkelde is. Sommige zaken worden uit de Voorjaarsnota gehaald omdat dit nu nog meegenomen kon worden, terwijl andere zaken regulier beleid betreffen waar regulier geld voor beschikbaar is. Daarnaast komt er ook nog geld uit de fondsen en in deze notitie staat dan ook aangegeven waar geld uit de Voorjaarsnota wordt gehaald en waar er een statenvoorstel wordt voorgelegd indien er meer geld beschikbaar moet komen.

Mevrouw SCHIPPER vraagt om inzichtelijk te maken welk gedeelte van het totale cultuur-, zorg- en welzijnsbeleid wordt omgebogen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat het heel moeilijk is om dit inzichtelijk te maken, aangezien het om een bedrag van f 35 miljoen voor alle instellingen gaat. Voor de periode 2002-2004 is een bedrag van f 35 miljoen bestemd. Dit actieprogramma 2002 omvat aan nieuw beleid/ombuiging budgetinstellingen een bedrag van f 2 miljoen, nieuw toe te voegen budget f 1,5 miljoen en extern te verkrijgen middelen een bedrag van f 1,2 miljoen. Dit is ongeveer de financiële verdeling waarmee de provincie op dit moment werkt.

De heer IETSWAART merkt op dat financieel een en ander wel goed wordt uitgelegd, maar dat er ook onduidelijkheid bestaat over hoeveel geld er beschikbaar is voor oud, bestaand beleid en voor nieuw beleid. Misschien dat dit inzichtelijk kan worden gemaakt door middel van een schriftelijk stuk, zodat de commissie zicht heeft waar de ombuiging van oud naar nieuw beleid precies heeft plaatsgevonden.

Mevrouw BRINK antwoordt dat wel te willen, maar dat dit moeilijk is omdat oud en nieuw vaak door elkaar lopen.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat daar waar gezegd wordt dat overlap voorkomen moet worden, zij het daarmee eens is. Het is goed dat er nu gewerkt gaat worden met actieprogramma's, want één van de beste middelen om overlap te voorkomen is dat er op een rij wordt gezet wat er voor bepaalde doelgroepen gedaan wordt en hoe dat gebeurt. Als daar overlap in zit kan het er heel makkelijk worden uitgehaald. Mevrouw Nieuwenhuizen vroeg of er bij mantelzorg geen overlap ontstaat in een vijftal projecten. Doordat die projecten en het aantal deelnemers op een rijtje staan, is de angst voor overlap onterecht. Kijkend naar die vijf projecten vullen deze elkaar dan ook eerder aan dan dat zij elkaar overlappen. Deze morgen is gesproken over de eerste drie projecten, waarbij twee projecten het belang van mantelzorg zichtbaar maken en de werkzaamheden die mantelzorgers verrichten op elkaar afstemmen. Uit het onderzoek dat daarmee gepaard gaat kunnen zaken voor bepaalde doelgroepen naar voren komen. Daarvan kan de mantelzorg door jongeren er een van zijn. Verder zitten er in dit programma twee andere projecten. Actiepunt 11 draagt met name bij aan het zichtbaar maken van de mantelzorg en actiepunt 12 behelst een project om naar de toekomst toe

mantelzorg nog meer te versterken en vanuit het perspectief van de zorgvragers - de mensen die het nodig hebben – dit in de toekomst op een goede manier gestalte te geven. Bij deze vijf projecten is dan ook duidelijk te zien dat er eerder een aanvullende lijn in de projecten zit, dan een overlap. De heer Wendt heeft opgemerkt dat er bij ouderenbeleid veel aan bestaand beleid wordt gerefereerd. Dat klopt, maar uit het voorstel wordt duidelijk dat er meer doorgeborduurd wordt. Het eerste voorstel betreft het pilotvoorstel dat in het voorjaar aan de orde is geweest en dat erop is gericht om vast te stellen waar mensen behoefte aan hebben en hoe dit op elkaar inwerkt. Tevens zit er een pilot in voor de multifunctionele zorg- en dienstencentra. Dat is op zich bestaand beleid, maar er wordt wel geprobeerd om dit nog uit te breiden in de richting van interregionale samenwerking naar meerdere provincies. De knoppenwinkel in Groningen is een nieuw gegeven en een doorslaand succes. De vraag speelt in Drenthe of dat hier ook niet mogelijk is. Er staat een bedrag van f 160.000,- voor, maar dit bedrag zal niet nodig zijn want de meest actuele ramingen zitten op een bedrag van f 80.000,- voor de knoppenwinkel. Dit wordt niet als statenstuk voorgelegd, aangezien hier geen extra geld voor wordt gevraagd maar het gebruikt wordt door financiering uit fondsen. Bovendien gaat de provinciale bijdrage niet boven de f 50.000,- uit, aangezien er bij dit bedrag ook externe partijen zijn betrokken. Dat betekent dat dit gewoon regulier vanuit een fonds betaald kan worden en zodra het daar niet in past of boven de f 50.000,- uitkomt, dan wordt het zonder meer als statenstuk ter raadpleging aan u voorgelegd.

Mevrouw BRINK antwoordt op vragen van mevrouw Westerkamp dat zeer kritisch wordt gekeken naar de consequente lijn in de financiering van de verschillende projecten. In elk statenstuk zal uit de financiële paragraaf blijken hoe een en ander gefinancierd wordt.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw LOOMAN vindt onderzoek belangrijk, maar mocht er lopende een onderzoek blijken dat er toch minder behoefte is aan een project dan aanvankelijk werd gedacht, dan dient het budget te worden bijgesteld.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat indien uit een onderzoek blijkt dat er geen behoefte bestaat aan hetgeen onderwerp van onderzoek is, de uitkomst van het onderzoek goed is en er verder geen geld

meer in een dergelijk project dient te worden gestoken.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat haar mening ten aanzien van de positionering van cultuureducatie bij het Erfgoedhuis verschilt van die van de gedeputeerde. Zij heeft het idee dat een overlapping ontstaat waar het gaat om de Kunstmenuprogramma's.

Mevrouw WESTERKAMP heeft aangegeven dat in dit actieprogramma geen consequente lijn is aangehouden ten aanzien van het vermelden van financiering, doorlooptijden en hoe het resultaat gemeten gaat worden. Kan de gedeputeerde daar kritisch naar kijken en dit aanpassen voor dit stuk in de staten komt? Ten aanzien van Theater Benjamin is zij op de hoogte van de verdeelsleutel zoals die is aangebracht in de bijdragen van Groningen en Drenthe. Zij vraagt extra aandacht hiervoor en vraagt of er met Groningen kan worden overlegd om dit project doorgang te laten vinden. Er zijn namelijk problemen ten aanzien van de overheadkosten, zoals salarissen en dergelijke. Daar zou in overleg met Groningen eens naar gekeken moeten worden. Wellicht dat de bijdrage daarvoor verhoogd kan worden en de verdeelsleutel. Misschien treedt Benjamin wel minder vaak op in Drenthe, maar spreekster zou willen stimuleren om Benjamin heel vaak naar Drenthe te halen. Zij hoopt dat de gedeputeerde daar naar wil kijken en de commissie dan op de hoogte brengt van het overleg met Groningen.

Mevrouw BRINK antwoordt dat zij niet bang is voor overlap en zal daar nog eens naar kijken. Het college zal overleg stimuleren tussen K&C en de medewerker cultuureducatie. Kunstmenu zal gewoon doorlopen bij K&C en zal ook zeker in contact treden met de medewerker cultuureducatie van het Erfgoedhuis. Spreekster is niet bang voor overlap op dat gebied. Mevrouw Westerkamp vraagt naar overleg met Groningen over Theater Benjamin. Bijna maandelijks heeft de provincie overleg met Groningen en Friesland, alsmede de steden Leeuwarden en Groningen. De verdeling van gelden zoals die aan Benjamin wordt toebedeeld vloeit dan ook voort uit dat overleg. Spreekster zal proberen om Benjamin vaker in Drenthe te laten optreden. De verdeling zoals die is aangebracht heeft niet altijd te maken met het aantal optredens, maar dit was een van de redenen om Theater Benjamin voor dit bedrag vanuit Drenthe te subsidiëren.

De heer ZOMER merkt op dat Benjamin geen gewoon theater is, maar maatschappelijke

problemen aan de orde stelt. Dat moet ook worden bekeken in het licht van preventie van problemen, zodat mensen wellicht niet in de curatieve zorg terecht komen en uit handen blijven van justitie. Er dient dan ook breder naar Benjamin te worden gekeken dan alleen vanuit het oogpunt van cultuur.

Mevrouw BRINK is het hier helemaal mee eens. Dat was dan ook de reden dat "Vlinders in de storm" als afzonderlijk project werd gesubsidieerd. De provincie kijkt dus wel vanuit een breder perspectief dan enkel het culturele.

Mevrouw DE VRIES antwoordt op de vraag van mevrouw Westerkamp over de financiering en de doorlooptijden, dat dit het actieprogramma 2002 is. Het gaat dus enkel over dat jaar. Dit programma is dan ook het eerste uit een reeks van actieprogramma's. Volgend jaar komt er dus weer een dergelijk programma voor te liggen en van jaar tot jaar kan de commissie dan volgen wat er gebeurt. Dit eerste actieprogramma is een nulmeting. Indien er volgend jaar een actieprogramma voorligt, kan er gekeken worden wat er van het actieprogramma van het jaar daarvoor is uitgevoerd, wat dit betekent voor de financiën en wat dit voor de toekomst betekent. Op die manier ontstaat er zicht op de financiering en de doorlooptijden. In dit actieprogramma staat een communicatieprogramma 2002-2004, maar indien niet bij alle projecten een doorlooptijd staat is dat een verbeterpunt, waar goed op moet worden gelet.

Mevrouw BRINK stelt voor om met een geïntegreerd voorstel met betrekking tot festivalbeleid en ondersteuning van festivalfondsen te komen. De commissie hoeft zich hier dan niet over te buigen ter voorbereiding van de statenvergadering. Dit punt kan dan samen met de festivalnota in een keer in het najaar worden behandeld.* Over het Wasschup merkt zij op dat een ieder de brief heeft gekregen. Het college zal daarop antwoorden, maar mevrouw Nieuwenhuizen zei dat er ook al op 8 februari 2001 een brief aan het college is gestuurd waarop niet is geantwoord. Het college heeft daar wel op geantwoord en heeft de mensen van het Wasschup uitgenodigd en er uitgebreid mee gesproken. Toen is al gezegd dat het een meer gemeentelijke aangelegenheid betreft dan een provinciale. Het betreft nu een tweede poging en het college zal dit afhandelen zoals haar verstandig dunkt. Met de brief van het Wasschup is dus wel terdege iets gedaan.

De VOORZITTER stelt voor om van het voorliggende stuk een A-stuk te maken waarover geen discussie meer hoeft plaats te vinden in de statenvergadering.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN stemt daar niet mee in, aangezien zij vindt dat in het stuk het vraaggericht werken te weinig uit de verf komt.

De VOORZITTER stelt voor dat het stuk een A-stuk wordt. Indien mevrouw Nieuwenhuizen nog de behoefte heeft om daar iets over te zeggen tijdens de statenvergadering in de vorm van een stemverklaring, dan is dat mogelijk.

* Dit betekent dat statenstuk 849, Ondersteuning provinciale festivals (agendapunt 7, pagina's 26 t/m 32 van dit verslag) wordt teruggenomen door gedeputeerde staten.

De COMMISSIE stemt hiermee unaniem in.

9. Statcommissiestuk van 17 mei 2001, kenmerk 20/6.24/2001004319, Hospicezorg in Drenthe

Spreekrecht

De heer REENDERS spreekt namens het Werkcomité Palliatieve Zorgvoorzieningen Drenthe. Hij geeft een toelichting op het onderwerp dat nu ter tafel ligt. De werkgroep waar spreker deel van uitmaakt is een half jaar geleden ontstaan uit een tweetal initiatieven in de provincie Drenthe. De soroptimisten hebben het initiatief genomen om de stimulering van hospices in Drenthe tot speerpunt van hun activiteiten te maken. Tegelijkertijd bestonden er al activiteiten rondom de palliatieve zorg in Assen, Emmen en Hoogeveen. In november 2000 zijn alle mensen die betrokken zijn bij deze activiteiten bij elkaar gekomen om hun krachten te bundelen en dat heeft geleid tot het oprichten van de werkgroep. Deze werkgroep is zorgvuldig samengesteld, zodat zowel de regio's als de deskundigheid zo goed mogelijk vertegenwoordigd zijn. Het rapport van STAMM is deze morgen in de vergadering van de werkgroep besproken en de werkgroep kan zich vinden in de conclusies van het rapport. Hij is dan ook blij met het voorstel van de gedeputeerde. De werkgroep zal zo snel mogelijk komen met een werkplan voor de komende drie jaar, uitgaande van de in het STAMM-rapport opgenomen doelstelling. Het bedrag van f 30.000,-- is een belangrijke voorwaarde om snel en efficiënt te kunnen werken. Zeker bij het opstarten is een parttime coördinatie nodig, terwijl er f 220.000,-- nodig is voor de regionale opzet van de hospices. Natuurlijk volstaat dit bedrag

niet, want dit bedrag is alleen bestemd voor de startfase. Er zal dan ook gekeken moeten worden naar hoe de financiering in de toekomst wordt geregeld op het moment dat de hospices er echt zijn. Dat is een groot probleem. Er wordt naar gestreefd om een hospice in te bedden in een goedwerkend regio-naal netwerk waarin niet alleen professionals zijn betrokken, maar ook de mantelzorg en de vrijwilligers. Belangrijk is dat niet alleen het gebouw er komt te staan maar zeker ook dat de zorg die er verleend wordt van goede kwaliteit is en is afgestemd op de individuele behoeften van de opgenomen persoon. Inbedding van een hospice in een lokale gemeenschap is daarom van groot belang. Hij hoopt dat de relatieve achterstand die Drenthe nu nog heeft op het gebied van hospices is ingelopen en dat Drenthe als eerste provincie kan beschikken over een uitstekende palliatieve zorg voor mensen die dat nodig hebben.

Mevrouw SMILDE merkt op dat zij zich kan voorstellen dat het werkcómité zich niet alleen richt op de hospices maar ook palliatieve ondersteuning in de meest brede zin van het woord geeft. Is dat zo, of gaat het alleen puur over hospices?

De heer REENDERS antwoordt dat dit een goede vraag is. Aanvankelijk heette het werkcómité Werkcómité Hospices. Dit is bewust veranderd in de naam Werkcómité Palliatieve Zorgvoorzieningen Drenthe omdat een hospice een gebouw is, terwijl dat gebouw ingebed moet worden in een geheel van voorzieningen. Het is van belang dat regionaal alle mensen worden betrokken bij de palliatieve zorg voor mensen met bijvoorbeeld kanker. Deze mensen - zowel professionals als vrijwilligers - moeten goed samenwerken. Vanuit die gedachte dienen de hospices gebouwd te worden. Dat houdt in dat er goed wordt nagedacht wie er in de hospices kunnen verblijven, zodat het niet wordt vol gelegd met mensen die er eigenlijk niet horen. Het is van belang om niet alleen het gebouw te stimuleren maar ook het palliatieve netwerk. In sommige regio's is dat al verder opgezet dan in andere.

De heer VAN DER SCHOOT vraagt of in het werkcómité alle deskundigheid voor handen is of dat er ook door externe partijen ondersteuning wordt verleend.

De heer REENDERS antwoordt dat alle regio's in het werkcómité zijn vertegenwoordigd, maar ook alle disciplines die betrokken zijn bij palliatieve zorg. Er ontbreekt dus niets in het comité. Aan de

andere kant kan er ook steeds worden teruggekoppeld naar de stuurgroepen in de regio's die vaak nog weer breder zijn samengesteld. Het werkcómité moet ook niet al te groot worden om effectief te kunnen werken.

Mevrouw CEELEN merkt op dat het opzetten van hospicezorg in Drenthe een uitstekend plan is. Het is in Drenthe nog afwezig, in tegenstelling tot andere provincies. Het werkcómité dat hiertoe het initiatief heeft genomen, verdient alle lof. Door de inspreker werd al gezegd dat palliatieve zorg inherent is aan hospices. Het betreft zorg die continu actief en integraal voor de patiënt aanwezig is, alsmede voor de familie. Die zorg wordt gegeven door een interdisciplinair team op een moment dat medisch gezien geen genezing meer te verwachten is. De definitie van palliatieve zorg is lang; er zou ook kunnen worden gezegd dat het de zorg is die als een mantel om de patiënt heen hangt. De zorg wordt vaak door mantelzorgers en vrijwilligers gegeven. Toevallig heeft spreekster afgelopen maandag contact gehad met iemand die in een hospice verblijft en het is indrukwekkend om van zo iemand te horen hoe het proces dat heeft geleid tot opname in de hospice is verlopen. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de verzakelijking van sociale relaties, de vaak oudere, alleengaande mens, de mondige mens die durft te kiezen in zijn/haar laatste levensfase en de veranderende samenlevingsvormen, is het goed dat de hospices nu ook in Drenthe gestalte krijgen. Zolang het nog geen gemeengoed is om voor langere periode vrij te kunnen nemen van het werk teneinde de naaste te verzorgen, is deze aanpak een uitstekende vorm. Het is goed dat dit in Drenthe vanuit de regio's zal gaan gebeuren in de vorm van professionalisering van de aanzetten in Assen en Hoogeveen. De PvdA-fractie ondersteunt dit zeer. De financiën die nodig zijn voor de start-fase zijn legitiem, alsmede het bedrag van f 220.000,-- dat daarna nodig is. Hoe zal het zich echter in een later stadium ontwikkelen? Daar heeft zij ook zorg over en hopelijk wordt het zo'n succes voor de mensen waar het om gaat dat vervolgfianciering ook beschikbaar blijft. Toen zij dit stuk aan het voorbereiden was, hoorde spreekster toevallig van een promotieonderzoek aan de Universiteit in Wageningen betreffende mantelzorg. De promovendus had het over het belang van mantelzorg en vrijwilligerswerk in plattelandsgemeenten. Juist de palliatieve zorg in hospices, waarbij professionals, vrijwilligers en familie samenwerken, is van groot belang. In het onderzoek kwam naar voren dat juist in plattelandsgebieden waar veel mensen

alleengaand zijn, dit soort zorg van het grootste belang is. De PvdA-fractie ondersteunt dit stuk ten eerste.

De heer VAN HEUKELUM merkt op dat, toen bij de begrotingsbehandeling het voorstel door het CDA werd gedaan om f 250.000,- beschikbaar te stellen voor hospicezorg, de VVD-fractie daarmee heeft ingestemd. Hij wil niet verhelen dat hij toen wel wat twijfels had. Deze waren niet ingegeven doordat hij geen belang aan hospicezorg hecht, maar door irritatie over de houding van de rijksoverheid, de zorgverzekeraars en de zorgaanbieders, waar naar zijn mening de eerste verantwoordelijkheid ligt voor alle vormen van palliatieve zorg en dus ook voor hospicezorg. Dat laat onverlet dat hij van harte meegaat met het voorstel. Hij complimenteert STAMM voor de voortreffelijke quickscan die is gemaakt. De vraag blijft wel hoe er verder moet worden gegaan. Het is een goede zaak dat de hospicezorg geïncorporeerd wordt in de bestaande zorgvoorzieningen. De vraag blijft wat er na de aanloopfase gebeurt. Gelukkig is er ook landelijk een zodanige beweging gaande bij de rijksoverheid en de zorgverzekeraars, alsmede de zorgaanbieders, dat spreker hoopt en verwacht dat hospicezorg toch wordt geaccepteerd in de Nederlandse samenleving. Hij steunt het voorliggende voorstel van harte.

Mevrouw SMILDE heeft dit voorstel bij de algemene beschouwingen ingebracht, hoewel zij de mening van de heer Van Heukelum deelt dat dit eigenlijk landelijk ingebed had moeten zijn. Het CDA had inderdaad het idee dat het in Drenthe kon worden gestart, zodat dit in de landelijke initiatieven zou kunnen opgaan en het via de bestaande kaders gefinancierd zou kunnen worden. Spreker vindt het aardig om te merken dat toen de staten met dit voorstel akkoord zijn gegaan, er al een aantal initiatieven op een presenteerblaadje werd aangeboden, waardoor er voortvarend met dit stuk kan worden gestart en zij steunt dan ook de pilot. Er is namelijk niets leukers dan dat eigen initiatieven aansluiten bij hetgeen in de staten wordt geaccordeerd. Kennelijk wil het werkomité gaan werken volgens het plan dat STAMM heeft gemaakt. Zij is het er mee eens dat het een goed plan is, maar zij vindt wel dat het bedrag van f 30.000,- kan worden gegeven indien daar ook wordt gewerkt aan bepaalde zaken die zij zelf zo graag had aangepakt. Er moet dus aangesloten worden bij de belangstelling die er in de provincie reeds bestaat. Spreekster is bij twee bejaardenhuizen geweest waar twee bewoners verbleven die ook

werkelijk hun antennes over de gehele provincie hadden en deze ook verspreiden. Spreekster verwacht dat de gedeputeerde in haar gesprek met het werkomité dat naar voren wil brengen.

Mevrouw DIRKS ondersteunt het voorstel van harte. In november 2000 heeft de GroenLinks-fractie ingestemd met het beschikbaar stellen van het geld. Indien er nu naar het voorstel wordt gekeken en bepaald hoe het uitgewerkt is, dan is dit een heel degelijk stuk werk. Dat wordt ook veroorzaakt door het vraaggestuurd werken, aangezien er al draagvlak in de samenleving was voor het voorliggende stuk. Zij heeft net als de inspreker ook zorgen voor de toekomst als het gaat om het voortbestaan en de uitvoering van bepaalde conclusies die in het pilotproject zijn getrokken. Wanneer meer pilots positieve resultaten kennen, kunnen er mogelijk vragen komen over verbreding en continuering van de pilot en in dat geval moet er tijdig worden gewerkt aan reservering van de nodige financiële middelen zodat er geen hiaat valt in de continuïteit. Dat soort voorstellen ziet zij dan ook met belangstelling tegemoet.

De heer IETSWAART merkt op dat vorige sprekers de belangrijkste punten over dit agendastuk al hebben gezegd. De D66-fractie ondersteunt dit voorstel volmondig.

De heer WENDT ondersteunt dit initiatief van harte. Het rapport van STAMM is goed en interessant en hij hoopt dan ook dat hij na drie jaar terug kan zien op een goede ontwikkeling en dat er daarna kan worden doorgegaan met de hospicezorg die verleend wordt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN stemt ook in met het voorliggende voorstel. Er ligt een onderzoeksrapport aan ten grondslag en er zijn duidelijke criteria. De stimuleringsbijdrage voor Emmen, Assen en Hoogeveen wordt verstrekt op voorwaarde dat er binnen drie jaar een redelijk goed georganiseerde palliatieve voorziening is. Ook in de toekomst benadrukt zij dat hospicezorg in de bestaande zorgvormen opgenomen dient te worden.

De heer VAN DER SCHOOT vindt dit een uitstekend initiatief en brengt in dat kader alle hulde aan de CDA-fractie. Er zijn externe betrokkenen benoemd die een respectabele lijst vormen. De vraag is toch in hoeverre de specialistische kennis aanwezig is naast de goede wil van deze mensen en de ervaring die zij met

zich meebrengen. Deze vraag stelt hij vanwege de ethische aspecten rondom de palliatieve zorg. Het gaat hier om het voortdurend nadenken over de uitgangspunten ten opzichte van de kwaliteit van de zorg, het goede leven en het goede sterven. Waar mensen op elkaar zijn aangewezen is het belangrijk dat daarover van gedachten wordt gewisseld. Is de mens- en geestkracht voldoende voorhanden om met respectvolle autonomie van de leidinggevenden het principe van weldoen, het niet schaden en het principe van de rechtvaardigheid uit te voeren? Dat vergt dus een intensieve communicatieve verantwoordelijkheid van de receptie tot en met de conciërge, de verplegenden en de doktoren. In de zorgcultuur zal voorts letterlijk en figuurlijk aandacht zijn voor zorg van medewerkers voor elkaar. Sterven is overigens ook een levensbeschouwelijke activiteit. Wellicht kan de landelijke Stichting "Elckerlyc" voor bewustwording rond leven en sterven waardevolle informatie aanleveren. Hij steunt dit voorstel van harte en verwijst voor nadere informatie naar www.elckerlyc.nl, teneinde antwoord te krijgen op die principiële vragen die hij nu nog niet kan beantwoorden.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat er vandaag veel toevoorders aanwezig zijn van mantelzorg, de telefonische hulpdienst en hospicezorg. Dat is erg bijzonder. Als het gaat om het hospice is dit een uitvloeisel van wat destijds al in de algemene beschouwingen door haar naar voren werd gebracht. Spreekster spreekt haar dank uit dat in eerste instantie de ontwikkeling van de hospicezorg door iedereen wordt aanvaard. Een aantal mensen maakt zich zorgen over de continuïteit van de hospicezorg in de toekomst en de inbedding. Spreekster deelt de mening dat het inderdaad een zorg is om het zodanig te kunnen inrichten dat het in de toekomst zo gefinancierd kan worden dat het regulier in alle budgetten is ingebed. Ook daar kan een werkcómité een heel nuttige rol spelen en zij zal proberen wat in haar macht ligt dat op een goede manier vorm te geven. Als het gaat om inbedding naar de toekomst toe en meer initiatieven in Drenthe, dan kan een werkcómité ervoor zorgen dat er een olievlékwerking ontstaat. Alles wat er nu wordt gedaan met die drie pilots kan zorgen voor kennisvermeerdering, maar ook voor iets waaraan men bij de andere initiatieven wat kan hebben. Als het gaat om de ethische aspecten dan is te zien dat in het werkcómité mensen zitten die al werken in deze vorm van zorg en die er ook mee van doen krijgen. Of het nu mensen zijn die vrijwilliger zijn, of personen die vanwege hun professie in

deze sector werkzaam zijn, of die als pastor zijn betrokken bij het werkcómité, deze mensen hebben hier ervaring mee en vormen daardoor aanspreekpunten waarmee de kennis omtrent de hospicezorg kan worden vermeerderd.

10. Statencommissiestuk van 10 mei 2001, kenmerk 19/6.14/2001004096, Mantelzorg

Mevrouw CEELEN omarmt de voorliggende notitie. De mantelzorg moet opnieuw gestimuleerd worden, want deze vorm van zorg is onmisbaar. Daarvoor zijn de drie projecten, te weten het platform, om de tafel met mantelzorg en project voor jongeren een mooi instrument. Het bedrag van f 50.000,- is zeer goed besteed. Misschien is er wel meer geld voor nodig. Met deze projecten wordt de positie erkend van de mantelzorger met een mening en wordt er rekening gehouden met zijn partij, dat wil zeggen de mantelzorger als partij in overleg over afstemming van zorg versus indicatiestelling. Een goed initiatief is het derde project met jongeren. Bij de argumenten ten aanzien van het jongerenproject, waaronder de verbetering van de leefbaarheid voor jongeren, kan zij zich wel iets voorstellen. Ook wat levensvreugde van jong en oud betreft, ziet zij er een leuke combinatie in. Dat het project ook schooluitval en psychologische klachten vermindert, daar moet zij nog eens over nadenken. Het is op zich een ontzettend goed project en dat daarbij jongeren worden betrokken als mantelzorger is een heel goed initiatief. Dat het nodig is dat mantelzorg gestimuleerd wordt in deze individualistische maatschappij, wordt bevestigd door het onderzoek waaruit blijkt dat 80% van de mantelzorg vaak door familieleden en naasten van de ouderen die zorg behoeven, wordt verleend en dat de vrijwilligheid van mantelzorg nog wel eens ter discussie staat. Het is een prachtig initiatief en zij hoopt er het allerbeste van.

De heer VAN HEUKELUM merkt op dat als hij zich verdiept in de positie van mantelzorgers, hij daar niet echt vrolijk van wordt. Bij de zorgaanbieders wordt bij mantelzorgers ook over het cliëntsysteem gesproken. Het is werkelijk vreselijk dat dit woord is uitgevonden, maar in ieder geval worden de mantelzorgers daar beschouwd als onderdeel van dit systeem. Bij anderen maakt de mantelzorger deel uit van het hulpverleningssysteem. Spreker merkt op dat er op twee manieren naar mantelzorg wordt gekeken. Enerzijds hoort de mantelzorger bij de patiënt en de professionele hulpverlener beschouwt de mantelzorger dan ook als onderdeel daarvan die ondersteund moet worden.

Die ondersteuning brengt echter vaak betutteling met zich mee. Daarom is het een goede zaak dat met dit voorstel de positie van de mantelzorger wordt verduidelijkt, terwijl de mantelzorger zelf zijn of haar positie dient te versterken. Mantelzorgers moeten uit hun schulp gaan kruipen en zich weerbaarder gaan opstellen. Het is goed dat de provincie daar een financiële bijdrage aan levert. Het stuk is niet erg duidelijk en hij weet niet wat er precies met het geld gaat gebeuren, maar het instellen van het steunpunt mantelzorg en het geven van een gelegenheid aan de mantelzorger om zich wat weerbaarder op te stellen is zeker de moeite waard.

Mevrouw SMILDE is zeer positief over dit stuk. De heer Van Heukelum zegt terecht dat mensen vaak tegen wil en dank mantelzorger zijn. Daarom is het goed dat er een platform komt, want dan komt het vanuit de mantelzorgers zelf. Zij heeft bij de algemene beschouwingen gezegd dat er geld voor het platform in oprichting beschikbaar moest worden gesteld. Dat is nu gebeurd. Het is terecht dat het college ervoor gekozen heeft om vrijwilligerswerk en mantelzorg gescheiden te houden. Spreekster heeft destijds ook haar zorg naar voren gebracht over de positie van jeugdige mantelzorgers, maar daar staan alleen promemoriebedragen voor opgenomen. Zij vraagt of de gedeputeerde nu al iets kan zeggen over het invullen van die promemoriebedragen voor volgend jaar.

Mevrouw DIRKS gaat ook akkoord met het voorliggende stuk en is positief ten aanzien van de ondersteuning van die mensen die mantelzorg verlenen, zeker ook als het gaat om ondersteuning ten aanzien van de zorg zelf. Dit dient via steunpunten goed geregeld te worden. Zij brengt tevens de ondersteuning ten aanzien van de thuissituatie onder de aandacht voor wat betreft het verkrijgen van zorgverlof voor het geven van mantelzorg door mensen die een betaalde baan hebben. Voor diegenen die aangewezen zijn op een uitkering, dient er vrijstelling of vermindering van de sollicitatieplicht te zijn wanneer mensen zich inzetten voor mantelzorg. De sollicitatieplicht kan namelijk een extra druk betekenen op de mantelzorgers. Tevens is het prima dat mantelzorgers worden ondersteund door professionals, want mensen worden geconfronteerd met situaties waar zij vaak niet voor geleerd hebben en dan kan professionele ondersteuning heel goed zijn. De rust in de thuiszorg, wanneer zorgverlof en vrijstelling van sollicitatieplicht geregeld kunnen

worden, betekent ook een vermindering van de druk op de mantelzorgers.

De heer WENDT merkt op dat mantelzorgers voor vol aangezien moeten worden. Met hun inbreng moet rekening worden gehouden. Een mantelzorger is niet zozeer een vrijwilliger of een professional, maar iemand die vanuit een directe of emotionele binding steeds zwaardere taken op zich neemt. Het is goed dat de mantelzorger partij is en serieus genomen wordt, ook door de professionele hulpverlener. Daarom steunt hij dit voorstel van harte, al is het bedrag gering want f 50.000,- wordt nog niet eens opgemaakt. Misschien kan het bedrag van f 8.000,- ook nog eens besteed worden aan de mantelzorg?

De heer IETSWAART stemt volledig in met dit voorstel.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN stemt ook in met dit voorstel en vindt het jammer dat zo'n belangrijke zaak als mantelzorg zo laat in het jaar subsidie krijgt, terwijl op een congres op 16 november 2000 al afspraken over dit punt gemaakt zijn. Er zijn drie projecten en spreekster meent zich vanuit het Actieprogramma jeugdzorg te herinneren dat met name de jongeren die mantelzorg verrichten moeilijk te traceren zijn. Wat dat betreft is er enige zorg van haar kant, maar zij benadrukt dat zij graag het derde project dat zich richt op jonge mantelzorgers graag van de grond getild wil zien. Ten aanzien van de evaluatie merkt zij op dat er geëvalueerd wordt naar het aantal formele overleggen waarbij mantelzorgers aan tafel zitten. Dat is echter alleen maar een kwantitatieve evaluatie, terwijl er ook een inhoudelijk-kwalitatieve evaluatie aan moet worden toegevoegd.

De heer VAN DER SCHOOT gaat akkoord met dit stuk maar hij vraagt of de behoefte aan erkenning, als gelijkwaardige partner in de zorg te worden beschouwd, medisch wordt gezien of eerder sociaal, psychologisch, financieel of een mengvorm hiervan? Spreker kan zich voorstellen dat in een werkplan ter zake aandacht aan die aspecten wordt gegeven om dat onderhuids gevoel van ongelijkwaardigheid te kunnen aanpakken. Daarom mist spreker dat werkplan en de wijze van inzet van bedragen. Spreker wil bij dat aspect van ongelijkwaardigheid, die mensen voelen, graag de mogelijkheid krijgen om vast te stellen waardoor dat gevoel is ontstaan en wat er ter zake aan kan worden gedaan. Hij gaat akkoord met het voorliggende stuk.

Mevrouw DE VRIES dankt de commissie voor de instemming met dit stuk. Ondanks de vragen zegt iedereen dat het een prima project is dat ook uitgevoerd dient te worden. Mantelzorgers verdienen steun en datgene wat met dit voorstel wordt gedaan is het belang van mantelzorg zichtbaar maken. Dat het belangrijk is en dat het ook niet vrijwillig is, maar vaak tegen wil en dank, staat ook wel vast. Het mooie van dit voorstel is dat niet de provincie het bedacht heeft, maar dat het het voorstel is van mantelzorgers zelf. De mantelzorgers hebben zelf bekeken hoe dit uitgevoerd moet gaan worden en de projectvoorstellen liggen dan ook ter inzage in de leeskamer. De heer Van der Schoot had deze dus in kunnen zien. Een goede evaluatie is belangrijk en die komt er ook. Op 16 november 2000 vond inderdaad het congres plaats waarop partijen hebben gezegd dat zij gingen kijken hoe de mantelzorg zo kon worden ingebed dat het als een serieuze partner zou worden beschouwd en dat er afspraken zouden worden gemaakt. Destijds zijn er echter geen afspraken over geld gemaakt, want dat was vorig jaar nog iets waarvan gezegd werd dat er gekeken moest worden hoe het zou worden gefinancierd. Duidelijk was op dat moment wat de provincie wilde, maar het geld moest er nog voor gevonden worden. Het voorliggende stuk is een deel van de financiële onderbouwing van de ondersteuning aan de mantelzorg. Juist het feit dat deze projecten door mantelzorgers ingediend zijn, is de beste garantie voor succes. Het CDA heeft gevraagd naar de memoriepost voor het project voor jonge mantelzorgers. Het college heeft met dit voorstel direct vooruit willen kijken. Men heeft gemerkt dat de projecten voor mantelzorgers alle twee betaald werden uit de f 250.000,-- die de staten beschikbaar hadden gesteld voor vrijwilligers en mantelzorg. Met dit stuk wordt er een voorschot genomen op hetgeen er het volgend jaar is en dat betekent dat wellicht - met inachtneming van het bedrag van f 8.000,-- dat nog over is, maar ook met gelden die na 1 januari 2002 weer ter beschikking komen - het project Mantelzorg door jongeren zal worden betaald. Indien dit meer kost dan f 50.000,-- dan zal spreekster met haar collega-gedeputeerde gaan praten. De VOORZITTER concludeert dat alle fracties unaniem instemmen met het voorliggende statencommissiestuk.

HW

11. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 13.30 uur.

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 13 juni 2001 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 5 Mevrouw BRINK zegt toe naar de brief van mevrouw Bergmans inzake steun aan het Börgerder Wasschup te zullen kijken en zij zal aan de commissieleden meedelen wat het college met de brief gaat doen.
- 13 Mevrouw BRINK zegt toe alle onderzoeken die zich richten op de vastlegging van de situatie op de verschillende terreinen, voor de commissie op een rijtje te zetten en deze toe te sturen, zodat duidelijk is wat er in de afgelopen periode is gebeurd.
- 17 Mevrouw BRINK zegt toe de gevraagde financiële specificatie aan de commissie toe te zenden, aangezien dit per abuis niet is meegestuurd met de commissiestukken.